

2022

Programmabegroting

INHOUDSOPGAVE PROGRAMMABEGROTING 2022

Blz.

BEGROTING IN HOOFDLIJNEN

Aanbieding	1
Financiële Beschouwingen	5
Koerslijnen	15

BEGROTING

Beleidsbegroting

A. Programmaplan	
Leeswijzer	39
Kaders	41
<i>a. Programma's</i>	
1. Participatie	43
2. Ontplooiing	57
3. Leefbaarheid	64
4. Dienstverlening	74
<i>b. Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien</i>	79
<i>c. Overzicht van de kosten van overhead</i>	84
B. Paragrafen	
1. Lokale heffingen	87
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	95
3. Onderhoud kapitaalgoederen	104
4. Financiering	107
5. Bedrijfsvoering	111
6. Verbonden partijen	114
7. Grondbeleid	120

Financiële Begroting

A. Overzicht van baten en lasten	121
B. Uiteenzetting financiële positie	127
C. Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld	135

Meerjarenraming	137
------------------------	-----

Bijlagen

Overzicht beschikbaar te stellen kredieten investeringen 2022	153
Overzicht subsidies	154

**BEGROTING
IN
HOOFDLIJNEN**

AANBIEDING

Aan de raad,

Programmabegroting 2022

Wij bieden u hierbij de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 aan. De begroting is opgesteld op basis van bestaand beleid en de door u bij de Voorjaarsnota 2021 vastgestelde uitgangspunten. In het hoofdstuk Kaderstelling bij de Voorjaarsnota 2021 zijn geen nieuwe beleidswensen opgenomen. De ramingen van de uitkeringen gemeentefonds zijn gebaseerd op de Meicirculaire 2021.

Begrotingspositie

Ten opzichte van het meerjarenperspectief in de Voorjaarsnota 2021 hebben de begrotingssaldi zich positief ontwikkeld. De begroting 2022 heeft een nadelig saldo van afgerond € 2.379.000,00. De saldi in de meerjarenraming muteren nadelig van € 4.051.000,00 in 2023, € 3.084.000,00 in 2024 en € 2.352.000,00 in 2025.

Voor een juiste beoordeling van de meerjarige begrotingspositie moet gelet worden op het structurele evenwicht in de meerjarenraming. De incidentele baten en lasten worden daarvoor buiten beschouwing gelaten. Het structurele saldo in 2025 bedraagt € 2.336.000,00 negatief (zie Financiële beschouwingen).

Saldi begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 en Voorjaarsnota 2021

(bedragen x € 1.000,00)

	2022	2023	2024	2025
Saldi Programmabegroting 2022	-2.379	-4.051	-3.084	-2.352
Saldi Voorjaarsnota 2021	-5.490	-4.750	-4.156	-4.156
Verschil	3.111	699	1.072	1.804

Een analyse van de verschillen van het resultaat van de begroting en de meerjarenraming met de saldi van de Voorjaarsnota 2021 is opgenomen bij de financiële beschouwingen.

Voortgang preventief toezicht

'Tot hier en niet verder', dit unanieme standpunt van uw raad was vorig jaar tijdens de raadscommissie in oktober aanleiding om een niet sluitende Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 aan de provincie aan te bieden en daarmee te kiezen voor preventief begrotingstoezicht. Daarbij heeft u aangegeven dat het Rijk aan zet is om gemeenten financieel tegemoet te komen om daarmee de financiële positie structureel te verbeteren. Hiermee heeft u een duidelijk signaal afgegeven dat landelijk veel aandacht heeft gekregen.

Sinds dat moment is er het één en ander gebeurd. Onze gemeente is daadwerkelijk onder preventief toezicht gesteld en heeft daarmee expliciet de opdracht om met een begrotingsanalyse te onderzoeken hoe het structureel begrotingsevenwicht duurzaam kan worden hersteld en in een herstelplan vast te leggen welke maatregelen hiervoor nodig zijn en hoe deze worden geïmplementeerd.

Het kabinet is gemeenten inmiddels tegemoet gekomen door voor 2022 incidenteel de noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen voor de tekorten in de jeugdzorg. Een nieuw kabinet gaat een besluit nemen over structurele compensatiemiddelen na 2022. De financiële consequenties van deze ontwikkeling zijn in deze begroting en meerjarenraming verwerkt.

Daarnaast is er sprake van een aantal ontwikkelingen die nog niet in de begroting zijn verwerkt. Het kabinet heeft vorm gegeven aan de herijking van het gemeentefonds met ingang van 2023. Een nieuw kabinet zal hierover een besluit nemen.

Uit de Miljoenennota 2022 blijkt dat het kabinet fors meer geld wil uitgeven vanaf 2022. Bij de verwerking van de Septembercirculaire 2021 heeft dit voornemen een positieve weerslag op de omvang van de algemene uitkering. De financiële consequenties uit de septembercirculaire zijn nog niet verwerkt in de Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.

Tenslotte is de systematiek waarop de gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van onder andere uitkeringen op grond van de participatiewet en loonkostensubsidie is gebaseerd gewijzigd. De uitkering is voor onze gemeente vanaf 2022 positief bijgesteld.

In het raadsvoorstel bij de begroting zijn voor zover mogelijk de financiële consequenties van deze ontwikkelingen in beeld gebracht. Wij vragen u dit voorstel te zien als eerste wijziging op de Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 en deze conform vast te stellen.

Een extern bureau heeft in de afgelopen maanden een begrotingsanalyse uitgevoerd en een rapport opgeleverd. Tijdens het onderzoek heeft het bureau onder andere de eerder door ons aan uw gemeenteraad voorgelegde verruimingsmaatregelen onderzocht en gevalideerd. Aanvullend hierop heeft het bureau een aantal nieuwe zoekrichtingen voor verruimingen gepresenteerd.

We willen met u werken aan een gezond financieel meerjarenperspectief. Onderdeel daarvan is ook het weer opbouwen van een goede robuuste reservepositie. Hiervoor willen we de komende periode met u in gesprek over een plan van aanpak en planning voor een verbeterplan dat de komende jaren moet leiden tot een robuuste gezonde en duurzame financiële positie en verbetering van de vermogenspositie zodat we (structurele) financiële tegenvallers zonder meer kunnen opvangen en het uitvoeren van ambities weer mogelijk worden.

Koerslijnen

De projecten uit het Koersdocument Stadskanaal Koersvast "Nait soezen, moar doun" en de ambities in het bestuursakkoord van ons college "Samen koersvast naar de toekomst" vormen samen een belangrijk deel van de beleidsagenda. In het hoofdstuk Koerslijnen geven we per koerslijn een geactualiseerd overzicht van de ambities die we nastreven. We beantwoorden kort, bondig en concreet de vragen wat wij met de realisatie van de ambities willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

Indeling Programmabegroting 2022

De begroting bevat het deel Begroting in Hoofdlijnen met daarin de aanbieding, de financiële beschouwingen en de koerslijnen en het deel Begroting met daarin de beleidsbegroting, de financiële begroting, de meerjarenraming en de bijlagen.

De *financiële beschouwingen* geven een beeld van de begrotings- en financiële positie en het meerjarenperspectief.

De *koerslijnen* bevatten een schematische uiteenzetting van het beleid op basis van de ambities uit het bestuursakkoord, eventueel aangevuld met relevante onderdelen die niet binnen een van de koerslijnen passen. Dit heeft het karakter van een begrotingsparagraaf, de inhoud is een dwarsdoorsnede van de programma's.

In de *beleidsbegroting* zijn het programmaplan (de 4 programma's, het overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en het overzicht van de kosten van overhead) en 7 paragrafen opgenomen. In het programmaplan is een leeswijzer en een totaaloverzicht van de kaders opgenomen.

In de *financiële begroting* vindt u de overzichten van baten en lasten en van de financiële positie.

De *meerjarenraming* geeft inzicht in het verloop van de programmabudgetten en begrotingssaldi van 2023 tot en met 2025 en de ontwikkelingen in de balansposities.

De volgende *bijlagen* zijn opgenomen:

- Overzicht beschikbaar te stellen kredieten investeringen 2022;
- Overzicht subsidies.

Behandeling

De behandeling van de begroting 2022 staat gepland voor de vergadering van 8 november 2021.

Besluitvorming

Het is uw bevoegdheid de begroting vast te stellen.

Wij stellen u voor deze ontwerpbegroting vast te stellen.

Eventueel door uw raad aangenomen amendementen worden beschouwd als de eerste wijziging van de begroting. Als zich dat voordoet wordt de eerste wijziging gelijktijdig met de primitieve begroting vastgesteld.

Met de vaststelling van de programmabegroting geeft u ons opdracht de programma's uit te voeren en machtigt u ons om te beschikken over de aan de programma's gekoppelde budgetten. Tevens stelt u dan de kredieten beschikbaar voor investeringen.

Zodra de begroting is vastgesteld zenden wij een exemplaar aan Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen. Dit moet vóór 15 november a.s. gebeuren.

Stadskanaal, 5 oktober 2021.

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente Stadskanaal op 8 november 2021.

de heer K. Willems
raadsgriffier

FINANCIËLE BESCHOUWINGEN

Begrotingspositie

Samenvatting begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025

	Programma	Begroting	Meerjarenraming		
		2022	2023	2024	2025
1	Participatie	-62.442.705	-61.818.423	-61.352.623	-60.610.623
2	Ontplooiing	-7.744.736	-8.308.736	-7.999.601	-7.999.601
3	Leefbaarheid	-10.203.249	-10.271.014	-10.077.789	-10.117.769
4	Dienstverlening	-6.040.326	-6.013.826	-5.946.956	-5.849.226
	Saldo van baten en lasten programma's	-86.431.016	-86.411.999	-85.376.969	-84.577.219
	Algemene dekkingsmiddelen	93.620.013	91.893.044	91.816.748	91.855.336
	Overhead	-10.431.391	-10.415.439	-10.415.439	-10.415.439
	Totaal saldo van baten en lasten	-3.242.394	-4.934.394	-3.975.660	-3.137.322
	Mutaties reserves				
1	Participatie	108.878	108.878	108.878	108.878
2	Ontplooiing	516.894	516.894	514.194	514.194
3	Leefbaarheid	348.229	366.634	366.634	366.634
4	Dienstverlening	117.730	117.730	117.730	
	Algemene dekkingsmiddelen	-241.277	-239.965	-228.607	-217.120
	Overhead	13.229	13.229	13.229	13.229
	Totaal mutaties reserves	863.683	883.400	892.058	785.815
	Resultaat	-2.378.711	-4.050.994	-3.083.602	-2.351.507

Toelichting resultaat

De begroting 2022 vertoont een nadelig saldo van afgerond € 2.379.000,00. De meerjarenraming vertoont in 2025 een nadelig saldo van afgerond € 2.352.000,00.

Om weer onder repressief provinciaal toezicht te komen dient de begroting of de meerjarenraming 'structureel' in evenwicht te zijn. Hierbij is het uitgangspunt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door de structurele baten. Het is niet toegestaan om ieder jaar opnieuw een begroting aan te bieden waarbij uitsluitend de laatste jaarschijf structureel in evenwicht is.

Voor een juist beeld moeten de saldi van de begroting worden gecorrigeerd met de saldi van de incidentele baten en lasten. Het saldo van de incidentele baten en lasten is in 2022 € 189.000,00 nadelig en in 2025 € 16.000,00 nadelig. Het saldo van de structurele baten en lasten van de begroting 2022 is dan € 2.190.000,00 nadelig en van de meerjarenraming in 2025 € 2.336.000,00 nadelig. De meerjarenraming is niet structureel sluitend maar heeft een structureel tekort.

(bedragen x € 1.000,00)

	2022	2023	2024	2025
Saldi Programmabegroting	-2.379	-4.051	-3.084	-2.352
Saldi incidentele baten en lasten	-189	-383	0	-16
Saldi structurele baten en lasten	-2.190	-3.668	-3.084	-2.336

De geraamde stand per 31 december 2022 van de Algemene reserve is € 8,0 miljoen en van de reserve Verkoop aandelen Essent is afgerond € 0,6 miljoen. Wij stellen voor de begroting 2022 sluitend te maken door het nadelige saldo van € 2,4 miljoen voor een bedrag van afgerond € 0,6 miljoen te onttrekken aan de reserve Verkoop aandelen Essent en voor een bedrag van € 1,8 miljoen te onttrekken aan de Algemene reserve. De stand van de Algemene reserve daalt dan naar € 6,2 miljoen. Dit betekent dat de ondergrens van € 8 miljoen voor de Algemene reserve niet meer gehandhaafd kan worden en dat de reserve zonder maatregelen in 2024 uitgeput is.

Analyse resultaat ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021

In de Voorjaarsnota 2021 zijn de saldi van de begroting bijgesteld naar een geraamd tekort van € 5.490.000,00 voor het jaar 2022 en een tekort van € 4.156.000,00 voor het jaar 2025. Ten opzichte van deze ramingen hebben de begrotingssaldi voor de periode 2022-2025 zich positief ontwikkeld. In 2022 is het saldo € 3.111.000,00 voordeliger dan verwacht, in 2025 is dit € 1.804.000,00.

(bedragen x € 1.000,00)

	2022	t/m 2025
Saldi Programmabegroting 2022	- 2.379	-2.352
Saldi Voorjaarsnota 2021	-5.490	-4.156
Verschil	3.111	1.804

Het verschil tot en met 2025 is geanalyseerd, de mutaties in taakvelden zijn op hoofdlijnen toegelicht.

Mutaties in taakvelden

- In de begroting is per saldo een daling van de uitkeringslasten verwerkt van € 699.000,00. De rijksvergoeding voor bijstandsuitkeringen (BUIG) is geraamd op basis van het nader voorlopig budget 2021. Deze is € 430.000,00 lager dan het voorlopig budget. Per saldo levert dit een voordeel op van € 269.000,00.	€	269.000,00 V
- In de begroting 2022 van Wedeka daalt de bijdrage in het exploitatietekort met € 365.000,00. De integratie-uitkering Sociaal Domein die integraal aan Wedeka wordt doorbetaald daalt met € 112.000,00. In totaal betekent dit een voordeel van € 477.000,00.	€	477.000,00 V
- Op basis van een verplicht onderzoek naar een reële kostprijs zijn de tarieven voor huishoudelijke hulp bijgesteld. Dit leidt tot forse meerkosten van OH, OZ en OH/OZ.	€	836.000,00 N
- De geraamde uitgaven voor jeugdhulp (ZIN, PGB, solidaire kosten en ambulante jeugdhulp) zijn bijgesteld voor loon- en prijsstijgingen.	€	253.000,00 N
- De trendmatige stijging van de onroerendezaakbelastingen levert een hogere opbrengst op van € 170.000,00.	€	170.000,00 V
- De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn per saldo € 2.617.000,00 hoger. Dit betreft een voordeel van totaal € 1.025.000,00 door de ontwikkeling in 2025 van het accres (+ € 603.000,00), de integratie-uitkering Participatiewet in verband met de afbouw van de Wet Sociale Werkvoorziening (- € 548.000,00) en de structurele doorwerking van de ontwikkelingen uit het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2021 (per saldo + € 970.000,00). Daarnaast betreft het een positief effect van de voorlopige middelen voor de jeugdzorg van € 1.592.000,00.	€	2.617.000,00 V
- De apparaatskosten zijn per saldo hoger, voornamelijk door loon- en prijsontwikkelingen.	€	200.000,00 N
- Het saldo van diverse overige, niet nader toegelichte ontwikkelingen.	€	440.000,00 N
	€	<u>1.804.000,00 V</u>

Gemeentefonds

Het gemeentefonds is een fonds in de rijksbegroting waaruit de gemeenten jaarlijks financiële middelen ontvangen om van gemeenten verwachte taken uit te voeren. Het gaat hierbij zowel om autonome taken (keuze om een taak uit te voeren ligt geheel bij de gemeente) als medebewindstaken (taken die door het Rijk aan gemeenten zijn opgedragen). Ook zijn deze middelen belangrijk bij het in stand houden van het bestuurlijk en ambtelijk apparaat.

Ieder jaar brengt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een aantal circulaire's uit waarin de ontwikkelingen van het gemeentefonds en de effecten daarvan op de verschillende uitkeringen die uit het gemeentefonds worden verstrekt zijn weergegeven. De belangrijkste circulaire's zijn de mei- en de septembercirculaire. De meicirculaire, omdat deze de basis is voor de raming van de verschillende uitkeringen voor het komende begrotingsjaar. De septembercirculaire, omdat hierin de effecten van de rijksbegroting voor het komende begrotingsjaar zijn verwerkt.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in circulaire's worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten in de circulaire's wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

De middelen die uit het gemeentefonds worden verstrekt zijn onderverdeeld in:

- de algemene uitkering;
- de integratie-uitkeringen;
- de decentralisatie-uitkeringen;
- de suppletie-uitkeringen.

Overzicht ramingen

(bedragen x € 1.000,00)

	2021	2022	2023	2024	2025
Programmabegroting 2022		84.870	82.980	82.727	82.583
Programmabegroting 2021*	81.585	80.567	80.191	79.966	79.966
Verschil		4.303	2.789	2.761	2.617

* tot en met Voorjaarsnota 2021

Berekening uitkering

2022

De verschillende uitkeringen in 2022, zoals deze in de begroting zijn verwerkt, zijn berekend op basis van informatie in de Meicirculaire 2021 aangevuld met de middelen om de kosten van jeugdzorg te compenseren.

Ontwikkeling uitkeringen 2022 ten opzichte van de uitkeringen 2021

Het totaal aan uitkeringen uit het Gemeentefonds 2022 is berekend op € 84.870.000,00 en in 2021 op € 81.585.000,00. Om een reële analyse te maken van de toevoeging is het totaal aan uitkeringen 2021 gecorrigeerd met de incidentele mutaties 2021 (€ 1.320.000,00). Daarmee is de uitkering in 2022 € 4.605.000,00 hoger dan de uitkeringen in 2021 (€ 81.585.000,00 - € 1.320.000,00 = € 80.265.000,00).

Mutaties in de algemene uitkeringen leveren per saldo structureel een hogere algemene uitkering en voordeel op van € 4.389.000,00. Het betreft hier met name de ontwikkeling van het accres, de compensatiemiddelen voor jeugdzorg en ontwikkelingen in de uitkeringsgegevens. Mutaties waar in de begroting 2022 hogere of lagere lasten (bijvoorbeeld loon- en prijsstijgingen en een aantal maatregelen in het sociaal domein) tegenover worden geraamd leveren per saldo een stijging op van op van € 216.000,00, dit zijn budget neutrale mutaties.

Compensatie jeugdzorg

Het effect van de compensatie jeugdzorg voor 2022 (€ 1.614 miljoen) is nog niet verwerkt in de meicirculaire, de financiële consequenties worden geduid in de septembercirculaire 2021. Wel kan op basis van brieven en memo's een indicatie worden geschetst van de financiële consequenties van de toevoeging voor 2022 en de komende jaren.

Daarbij wordt opgemerkt dat een nieuw kabinet definitief gaat besluiten over het beschikbaar stellen van de compensatiemiddelen vanaf 2023. Vooruitlopend op het effect hiervan is tussen het Rijk, het IPO en de VNG afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming rekening mogen houden met 75% van de voor dat jaar verwachte compensatiemiddelen:

	2022	2023	2024	2025
Macro compensatiemiddelen (mln.)	1.828	1.828	1.828	1.828
Hervormingsagenda (mln.)	<u>-214</u>	<u>-374</u>	<u>-463</u>	<u>-570</u>
Via Algemene uitkering te verdelen (mln.)	1.614	1.454	1.365	1.258
Macro compensatiemiddelen o.b.v. 75% (mln.)	n.v.t.	1.091	1.024	944
Effect Stadskanaal	4.010.000	2.707.000	2.541.000	2.342.000
In begroting verwerkt stelpost obv 300 mln.	<u>-750.000</u>	<u>-750.000</u>	<u>-750.000</u>	<u>-750.000</u>
Indicatie algemene uitkering jeugdbudget	3.260.000	1.957.000	1.791.000	1.592.000

2023-2025

Het saldo van de uitkeringen uit het gemeentefonds daalt in de periode 2023 tot en met 2025 met € 2.287.000,00 tot € 82.583.000,00.

- In de periode van de meerjarenraming daalt de integratie-uitkering Participatiewet (WSW) met € 1.462.000,00. Hier staan in de begroting lagere uitgaven tegenover zodat er sprake is van een budgettair neutraal effect.
- Op grond van de hervormingsagenda is het macro compensatiebudget afgebouwd van € 1.614 miljoen in 2022 naar € 1.258 miljoen in 2025. Het Rijk verwacht dat gemeenten door het uitvoeren van deze agenda de uitgaven aan jeugdzorg beperken waardoor ook de compensatie kan worden verlaagd. In de periode 2022 tot en met 2025 daalt voor onze gemeente de algemene uitkering hierdoor met € 1.668.000,00 (€ 3.260.000,00 - € 1.592.000,00).
- Op basis van de verwachte rijksuitgaven en de koppeling hiervan aan de omvang van het gemeentefonds stijgen de reële accessen de komende jaren. Op basis van de meicirculaire is voor 2023 een reëel accres van ruim € 0,1 miljoen, voor 2024 een accres van € 0,3 miljoen en voor 2025 een accres van € 0,6 miljoen berekend en in de begroting verwerkt, totaal € 980.000,00. Met het ramen van deze accessen moet rekening worden gehouden met onder andere de volgende ontwikkelingen die de budgettaire ruimte kunnen gaan aantasten, de ontwikkeling van de rijksuitgaven als kader voor de uitkeringen uit het gemeentefonds en eigen bijdragen voor het realiseren van de opgaven in het Interbestuurlijk Programma.
- Overige ontwikkelingen leveren per saldo een lagere uitkering op van € 137.000,00.

Herijking

De invoering van de herijking en herverdeling van het gemeentefonds is uitgesteld tot 2023, op grond van de laatste berekening (op basis van uitkeringsgegevens 2019) kunnen we een positief resultaat tegemoet zien van structureel ca. € 600.000,00. Er is vanuit verschillende gemeenten echter nog forse kritiek op het laatste concept verdeelmodel en de Raad voor het Openbaar Bestuur is nog bezig met de beoordeling van het model. Onduidelijk is of er nogmaals een nieuw verdeelvoorstel komt en daarmee is het verwachte effect voor onze gemeente ook onduidelijk. In de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 is op geen enkele wijze rekening gehouden met het effect van de herijking en herverdeling van het gemeentefonds.

Financiële positie

Geprognosticeerde balans 2022-2025*

(Bedragen x € 1.000)

Activa	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2024	31 december 2025
Immateriële vaste activa	2.737	2.626	2.515	2.404
Materiële vaste activa	90.371	86.626	83.165	79.670
Financiële vaste activa	7.075	7.072	7.069	7.066
Voorraden	274	311	349	386
Totaal activa	100.456	96.636	93.098	89.527
Passiva				
Algemene reserve	8.000	8.000	8.000	8.000
Bestemmingsreserves	21.312	20.429	19.537	18.751
Voorzieningen	5.907	5.662	5.504	5.347
Vaste schulden	59.121	55.781	52.441	49.101
Resultaat begroting	-2.379	-6.430	-9.513	-11.865
Totaal passiva	91.961	83.441	75.968	69.334
Financieringsbehoefte	8.496	13.194	17.129	20.193

* voor specificaties van de geprognosticeerde balans zie de Financiële begroting.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door structurele begrotingsoverschotten en/of maatregelen die structurele middelen genereren. Tegenvallers en risico's van structurele aard met financiële gevolgen voor de langere termijn kunnen in beginsel niet worden gedekt uit de incidentele weerstandscapaciteit. Zodra structurele risico's zich voordoen zullen deze moeten worden vertaald naar de meerjarenbegroting. Incidenteel kunnen voor tegenvallende lastenontwikkelingen echter wel bedragen onttrokken worden aan de Algemene reserve.

De meerjarenraming vertoont in 2025 een *structureel* begrotingstekort van € 2.336.000,00.

Door inzet van de reserves komt de beschikbare *incidentele* weerstandscapaciteit (reservepositie) steeds meer onder druk te staan. Bij de vaststelling van de Perspectiefnota 2019-2022 is besloten een eventueel beslag op de Algemene reserve te limiteren tot aan de ondergrens van € 8,0 miljoen en resterende tekorten te dekken uit de bestemmingsreserve Verkoop aandelen Essent. De verwachte standen van de Algemene reserve en de reserve Verkoop aandelen Essent bedragen per 1 januari 2022 respectievelijk € 8,0 miljoen en € 0,6 miljoen. Het geraamde begrotingssaldo 2022 is € 2,4 miljoen nadelig. Dit zou een beslag op het restant van de reserve Verkoop aandelen Essent van € 0,6 miljoen en op de Algemene reserve van € 1,8 miljoen betekenen. In dat geval daalt de stand van de Algemene reserve op 31 december 2022 naar € 6,2 miljoen. Voor de negatieve saldi in de meerjarenraming 2023-2025 is dit vanaf 2024 niet meer toereikend.

Weerstandsvermogen (*incidenteel*)

(x € 1.000)

	1 januari 2022	31 december 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit (a)	€ 13.400	€ 12.600
Benodigde weerstandscapaciteit (b)	€ 7.400	€ 7.000
Weerstandsvermogen (a-b)	€ 6.000	€ 5.600
Ratio weerstandscapaciteit (a/b)	1,81	1,80

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is de beschikbare *incidentele* weerstandscapaciteit per 31 december 2022 geraamd op € 12,6 miljoen. Op basis van de vastgestelde ratio van 1,15 is de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit voldoende voor de dekking van de *incidentele* risico's (per 31 december 2022 totaal € 7,0 miljoen).

Hierbij is nog geen rekening gehouden met het begrotingssaldo van 2022. Inclusief het nadelige begrotingssaldo van € 2,4 miljoen daalt de beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2022 naar € 10,2 miljoen, de ratio daalt in dat geval naar 1,46.

Risico's

Het risicoprofiel is toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierin zijn de volgende *structurele* risico's weergegeven.

Sociaal domein

Binnen het sociale domein lopen wij met name bij de uitvoering van de taken financiële risico's. Deze worden vooral veroorzaakt door het open-einde karakter van de regelingen.

Binnen de Wmo is er een specifiek risico doordat de individuele begeleiding opnieuw aanbesteed wordt in 2022.

Binnen de jeugdzorg lopen we risico's op het gebied van het woonplaatsbeginsel, het nieuwe regionale en lokale inkoopbeleid en eventuele inhaalzorg als gevolg van de corona-epidemie.

Algemene uitkeringen gemeentefonds

In de raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is vanaf 2023 rekening gehouden met 75% van de voor dat jaar verwachte compensatiemiddelen voor uitvoering van de jeugdzorg. Het risico bestaat dat het kabinet voor de jaren 2023 tot en met 2025 minder of geen compensatiemiddelen voor de jeugdzorg beschikbaar stelt.

Beoordeling financiële kengetallen

Het overzicht van de berekende kengetallen is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Op basis van de financiële kengetallen voor de begroting 2022 kunnen we concluderen dat onze financiële positie verslechtert en de komende jaren nog verder onder druk komt te staan.

Op basis van de solvabiliteitsratio zijn we in het begrotingsjaar nog in staat om aan onze verplichtingen te voldoen. Als gevolg van een forse afname van het eigen vermogen ontwikkelen de schuldquote en de solvabiliteitsratio zich echter negatief in de meerjarenraming waardoor de solvabiliteitsratio onder de grens van 20% komt.

De boekwaarden van de grondexploitatie zijn reëel en kunnen naar verwachting worden terugverdiend. Het kengetal structurele exploitatieruimte is zowel in 2022 als in de meerjarenraming negatief. Dit betekent dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Hiervoor is nog wel belastingcapaciteit aanwezig.

Voor incidentele tegenvallers is er incidentele weerstandscapaciteit aanwezig (zie onder weerstandsvermogen). Rekening houdend met de negatieve begrotingssaldi in de meerjarenraming zakt de ratio onder het gewenste niveau van 1,15 en neemt het incidentele weerstandsvermogen af.

Investerings

In de meerjarenraming is het Overzicht investeringen 2022-2025 opgenomen. Het geraamde bedrag voor 2022 is € 695.500,00. Van dit bedrag heeft € 650.000,00 betrekking op een investering waarvoor u gevraagd wordt een krediet beschikbaar te stellen (zie de bijlage). De lasten die samenhangen met deze investeringen zijn opgenomen in de begroting.

In de periode 2023-2025 is totaal € 502.000,00 aan voorgenomen investeringen opgenomen.

	2022	2023	2024	2025
<i>Investerings bestaand beleid</i>				
- Civiele kunstwerken	650.000			
- Afval (ondergrondse containers)	45.500	45.500	45.500	
- MJP vervangingsinvesteringen		137.000	137.000	137.000
Totaal	695.500	182.500	182.500	137.000

De totale boekwaarde van de investeringen bedraagt per 1 januari 2022 € 103.048.000,00 en per 31 december 2022 € 100.182.000,00. De investeringen zijn geactiveerd onder aftrek van bijdragen van derden. Bijdragen uit reserves zijn niet in mindering gebracht op het investeringsbedrag, maar vallen vrij met jaarlijkse termijnen gelijk aan de afschrijvingsperiode van de investering. Deze bijdragen zijn gestort in de bestemmingsreserve Bijdragen in kosten activa. De boekwaarde van deze bestemmingsreserve bedraagt per 1 januari 2022 € 16.239.000,00 en per 31 december 2022 € 16.151.000,00.

Financiering

De investeringen van onze gemeente worden gefinancierd met eigen en vreemd vermogen. Onder eigen vermogen vallen algemene reserves en bestemmingsreserves (boekwaarde per 1 januari 2022 € 30,2 miljoen), onder vreemd vermogen vallen voorzieningen en de langlopende geldleningen (boekwaarde per 1 januari 2022 € 68,6 miljoen). De totale boekwaarde per 1 januari 2022 van de financieringsmiddelen bedraagt € 98,8 miljoen. Het financieringstekort op de boekwaarde van de investeringen bedraagt € 4,2 miljoen (€ 103,0 miljoen -/- € 98,8 miljoen). De boekwaarde van de vlottende activa is per 1 januari 2022 € 0,5 miljoen. Het totale financieringstekort per 1 januari 2022 bedraagt € 4,7 miljoen.

Wij hanteren een systematiek van totaalfinanciering. Zonodig zullen wij, afhankelijk van de ontwikkelingen in de financieringsbehoefte, de vaste financieringsmiddelen en de liquiditeitspositie, vaste geldleningen sluiten.

Rentelasten

Om een reëel beeld van de investeringslasten te geven berekenen wij rente over de interne financieringsmiddelen (eigen vermogen en voorzieningen). Het vastgestelde uitgangspunt voor het te hanteren percentage in de begroting 2022 is 2%. Op grond van de voorgeschreven systematiek van de BBV is het omslagpercentage bijgesteld naar 1,5.

Het verschil tussen de totaal geraamde rentelasten van de financieringsmiddelen (intern en extern) en de toegerekende omslagrente over investeringen is opgenomen in de raming van algemene dekkingsmiddelen, taakveld Treasury. De berekening van dit renteresultaat is opgenomen in de paragraaf Financiering (renteschema).

Door de reserves en voorzieningen voor financiering te gebruiken, besparen wij rente op geldleningen van derden. De toegerekende rente bedraagt, zoals vermeld, 1,5%.

De rente over de reserves en voorzieningen komt ten gunste van algemene dekkingsmiddelen. Voor een deel wordt na resultaatbepaling rente aan bestemmingsreserves toegevoegd.

Op basis van de verwachte stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2021 is de totale bespaarde rente in 2021 geraamd op € 554.000,00. Ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen is totaal € 310.000,00 geraamd. Aan de bestemmingsreserves is € 244.000,00 rente toegevoegd.

Overzicht rentelasten

	Bedrag
Toegerekende rentelasten	€ 1.452.000,00
Bespaarde rente	€ -554.000,00
Renteresultaat	€ -19.000,00
Netto (externe) rentelasten	€ 879.000,00

KOERSLIJNEN

Stadskanaal werkt duurzaam!

"Economisch krachtiger worden en meer mensen aan het werk krijgen. Misschien wel het allerbelangrijkste waar we voor staan. Inmiddels weten we hoe lastig het is. Zuidoost-Groningen en dus ook Stadskanaal zijn economisch kwetsbaar. Daarom moeten we scherp zijn op de kansen die voorbijkomen. Kansen die leiden tot nieuwe en duurzame werkgelegenheid. Niet dat wij als overheid de banen 'even' gaan creëren. Dit doen vooral onze ondernemers. Deze moeten we koesteren en faciliteren. We zetten ons in om nieuwe bedrijven aan ons te binden door een aantrekkelijk vestigingsklimaat te bieden. We moeten ervoor zorgen dat we de fysieke en digitale infrastructuur op orde krijgen. Dat is een belangrijke bouwsteen voor een sterke economie. Het op korte termijn doortrekken van de spoorverbinding van Veendam naar Stadskanaal en op middellange termijn naar Emmen is daarom, economisch gezien, noodzakelijk. We willen de grote groep werkzoekenden aan een baan helpen. Onze ambitie is dat het werkloosheidspercentage in 2022 minimaal gelijk is aan het landelijk gemiddelde. Pittige uitdagingen waar we ruimte voor pioniers en het experiment bieden. We zijn hierbij graag de "proeftuin van het Noorden"!

Deze ruimte bieden we ook aan een duurzame ecologische ontwikkeling. Duurzaam betekent voor ons dat we een goede balans zoeken tussen ecologische, economische, technologische en sociale belangen. Gelukkig zien we steeds vaker dat een gezond milieu, een welvarende gemeenschap en een sterke economie hand in hand kunnen gaan. Onze ambitie sluit aan bij het Akkoord van Parijs. In behapbare stappen streven we naar een 100% energie-neutrale gemeente in 2050. We dragen actief bij aan de circulaire economie. Niet alleen door van afval nieuwe grondstoffen te maken. Maar vooral door in de eigen regio waarde aan grondstoffen toe te voegen en de realisatie van eindproducten ook hier plaats te laten vinden. Goed in het kader van duurzaamheid en werkgelegenheid. De energietransitie die om ons heen plaatsvindt, draagt bij aan diezelfde duurzaamheid en realiseert nieuwe werkgelegenheid. We zien in Stadskanaal al mooie initiatieven ontstaan. Wij bieden graag ruimte voor innovaties, zeker als ze bijdragen aan de versterking van de lokale gemeenschap. We ondersteunen en faciliteren initiatiefnemers, kijken daarbij over de grenzen van de regio, ook naar nationale en internationale mogelijkheden en werken actief samen met ondernemers, onderwijs, kennisinstututen, andere overheden en gemeenten in onze regio en de provincie. Stadskanaal biedt een vruchtbare bodem voor duurzame ontwikkelingen!"

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
1.	Werkgelegenheid in Zuidoost-Groningen via circulaire economie		
	Meer werkgelegenheid in Zuidoost-Groningen via circulaire economie.	In 2019 stellen wij een concreet actieplan op hoe we dit willen bereiken.	2019-2022
De Regionaal agenda Oost-Groningen is in concept klaar. Er is gekozen voor zorgvuldigheid boven snelheid waardoor de agenda nog niet is vastgesteld. Verwacht wordt dat deze in september/oktober door alle colleges van Oost-Groningen wordt vastgesteld. De gemeenteraden worden hierover geïnformeerd. In de agenda is als één van de programma's "kansen om te groeien" opgenomen. Aan de hand van een aantal doelstellingen wordt er vormgegeven aan de gewenste verbetering van de werkgelegenheid. Tevens wordt de vrijetijdseconomie steeds meer als belangrijke pijler onder de lokale economie gezien. Inmiddels is de visie vrijetijdseconomie Oost-Groningen 2030 met hierin een aantal specifieke doelstellingen op het gebied van werkgelegenheid door alle vijf gemeenteraden van Oost-Groningen vastgesteld. Ook de Provincie ziet het belang van deze vorm van economie, getuige het feit dat ook zij een visie op vrijetijdseconomie voor de gehele provincie heeft vastgesteld.			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
2.	Centrumontwikkeling Stadskanaal		
	Een compact en aantrekkelijk (winkel)centrum.	Uitvoering geven aan de visie winkelcentrum Stadskanaal van 2016.	2019-2021
	<p>Vastgoed De helft van het pand Navolaan 8-13 hebben wij verkocht. De andere helft van het pand is inmiddels gesloopt en zal met de Oude Markt worden heringericht als onderdeel van de openbare ruimte. In september wordt begonnen met de verbouw van het pand tot een stadspaviljoen. De locatie Vos is gesloopt en gesaneerd. Aan de voorwaarden voor aankoop van een deel van de locatie is voldaan. De levering zal medio september 2021 plaatsvinden. Dit najaar zal het gebied als openbare ruimte worden ingericht met een uitweg van de Oude Markt naar de Hoofdstraat (éénrichting). De twee winkelunits welke in de passage zijn gelegen zijn aangekocht. De ondernemers die daarin waren gevestigd zijn verplaatst. Momenteel vinden gesprekken plaats met de Vereniging Van Eigenaren van het appartementencomplex om dit najaar tot sloop en herontwikkeling van de passage over te kunnen gaan.</p> <p>Infrastructuur Voor de herinrichting van het Europaplein is in het kader van de RegioDeal een bijdrage toegezegd van € 370.000,00. Zodra de gemeenteraad heeft besloten om het benodigde krediet beschikbaar te stellen zal worden begonnen met de uitvoering. De herinrichting van de Oude markt is in volle gang. Definitieve afronding vindt binnenkort plaats na realisatie van het Stadspaviljoen.</p> <p>Tenslotte wordt voortdurend gewerkt aan een verdere samenwerking en profilering van het centrum.</p>		
3.	Leerwerkbedrijf Wedeka		
	Duidelijkheid of Wedeka kan door ontwikkelen tot een leerwerkbedrijf, waarin inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt worden opgeleid en begeleid naar een reguliere baan.	Met Wedeka en de gemeenten Stadskanaal en Veendam zijn in 2018 vier pilots (Kringloop & Milieu, Dienstverlening Zorg & Facilitair, Hout/houtbouw en Metaal) opgezet die moeten aantonen of de doorontwikkeling van Wedeka tot leerwerkbedrijf de beste optie is.	2020
	<p>Het dagelijks bestuur van Wedeka heeft in juni 2021 besloten dat Wedeka zich nu definitief mag doorontwikkelen tot een leerwerkbedrijf. Het Dagelijks Bestuur heeft hier nog wel twee vervolgonderzoeken aan verbonden. Als eerste moet worden onderzocht op welke wijze de toekomstige Governance georganiseerd moet worden. Ten tweede wil het Dagelijks Bestuur onderzocht zien hoe de toekomstige financiering van Wedeka door de deelnemende gemeenten er uit moet gaan zien. Inmiddels zijn twee werkgroepen bezig om deze twee onderzoeken uit te voeren. Afgesproken is dat deze twee onderzoeken in januari 2022 klaar zijn en dat het Dagelijks Bestuur daarover dan kan besluiten. Vervolgens kan in het voorjaar 2022 het formele besluitvormingstraject van Colleges, Gemeenteraden en Algemeen Bestuur worden doorlopen. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd.</p>		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 september 2021		
4.	Transferium op Local Energy Park		
	Een Parkeer- en Reisvoorziening (P+R) voor het overstappen van trein, bus, auto en fiets met als doel: <ul style="list-style-type: none"> - meer reizigerskilometers per trein; - minder autokilometers; - beantwoording aan de behoefte van regionale en lokale reizigers; - betere bereikbaarheid. 	Zodra er duidelijkheid is over de definitieve realisatie van de spoorverbindingen Veendam/Stadskanaal en mogelijk een doortrekking naar Emmen wordt hiervoor een projectorganisatie opgestart.	Nog niet aan te geven
	Noord-Nederland heeft een Deltaplan ingediend bij het Rijk. In dit plan wil Noord-Nederland een kwart van de nationale woningbouwopgave voor zijn rekening nemen. De provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Flevoland kunnen ongeveer 220.000 woningen extra bouwen bovenop de plannen en afspraken die al bestaan. Daarvoor is het wel nodig dat er middels de Lelylijn een snelle spoorverbinding met de Randstad komt, de Nedersaksenlijn wordt aangelegd en bestaande sporen worden verbeterd.		
5.	Omgevingswet		
	De regeldruk voor initiatiefnemers is fors verlaagd. We zijn een veilige en gezonde gemeente die aantrekkelijk is voor nieuwe ondernemers.	Het ontwikkelen van een omgevingsvisie en een omgevingsplan. Dit vraagt om de volgende drie activiteiten. <ul style="list-style-type: none"> - Andere wijze van samenwerking (Ja, tenzij houding) ontwikkelen. - Opschoning van alle regels die de fysieke leefomgeving raken. - Aanpassing van informatievoorziening en ICT. 	2019-2020
	Het Rijk heeft besloten tot uitstel van de invoering van de Omgevingswet. Invoering is nu voorzien op 1 juli 2022. Voor de implementatie hebben we extra middelen nodig. Hiervoor doen we een voorstel in de Najaarsnota 2021.		
6.	Stadskanaal Energieneutraal		
	De gemeente is 25% energie-neutraal in 2022 en 100% energie-neutraal in 2050.	We stimuleren inwoners en bedrijven om hun woningen en bedrijven energie-neutraal te maken. Daarbij is kleinschalige windenergie mogelijk. We faciliteren en ondersteunen initiatieven voor het realiseren van zonneparken als deze landschappelijk inpasbaar zijn en er voldoende draagvlak is.	2019-2022
	Regionale Energiestrategie (RES) Voor de zomervakantie is de besluitvorming over de RES 1.0 in de meeste gemeenten afgerond. Inmiddels zijn de eerste stappen gezet om tot een programma van activiteiten te komen voor de RES 2.0 die in 2023 vastgesteld wordt.		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
	<p>Transitievisie Warmte De voorbereidingen voor het opstellen van de Transitievisie Warmte zijn begonnen. Een eerste technische analyse op wijkniveau van alternatieven voor aardgas is opgeleverd.</p> <p>Regionale agenda laadinfrastructuur De ambitie in het Klimaatakkoord is dat in 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Om deze transitie mogelijk te maken wordt gewerkt aan een Regionale Agenda Laadinfrastructuur (RAL). De Provincie Groningen neemt het voortouw en ondersteunt de gemeenten in dit proces. Naar verwachting zal de visie begin 2022 worden voorgelegd aan de gemeenteraad.</p> <p>Manifest MVI Het landelijke Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) loopt in 2021 af. Het Rijk is bezig met het opzetten van een nieuw Manifest voor de periode 2022-2025. Uitgangspunt zal zijn dat deelname aan het manifest minder vrijblijvend is. Wat dat betekent voor onze organisatie wordt de komende tijd onderzocht.</p>		
8.	Spoorverbinding Veendam-Stadskanaal-Emmen		
	Een spoorverbinding Veendam/Stadskanaal/Emmen, zodat de Veenkoloniën en het Westervoldse gebied ontsloten zijn via het spoornetwerk.	We onderzoeken samen met de Provincie Groningen, ProRail, de gemeente Veendam en de STAR de exploitatiemogelijkheden van een treinverbinding voor personenvervoer Groningen-Veendam-Stadskanaal. Na realisatiebesluit van de provincie Groningen start ProRail met de technische planuitwerking. We overleggen met de Provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Westerwolde, Borger-Odoorn en Emmen om de spoorverbinding tussen Emmen en Stadskanaal op de agenda te krijgen. Ook verkennen we samen met de Provincie Drenthe, de gemeente Aa en Hunze en de STAR de reactivering van de museumspoorlijn Stadskanaal-Gieten.	2019-2022
	De tekorten op de Zuidelijke Ringweg Groningen hebben geen gevolgen gehad voor de reactivering van de spoorlijn Veendam-Stadskanaal. De Provincie is gestart met een kerngroep die op basis van de verkenning een onderzoek gaat doen naar een haalbare variant voor de reactivering van de spoorlijn. Dit najaar zal het onderzoek worden afgerond.		
9.	Verdubbeling N366/N391		
	Betere bereikbaarheid en ontsluiting van de gemeente, waardoor we onder andere aantrekkelijk zijn voor het vestigen van bedrijven en instellingen.	Overleggen met de Provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Westerwolde en Emmen om dit op de agenda te krijgen.	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 september 2021		
	Deze ambitie is ook meegenomen in de "Regionale agenda Oost-Groningen" en zal in de daarvoor betreffende (bestuurlijke) overleggen met de Provincie aan de orde worden gesteld.		
10.	Innovatiehub		
	<ul style="list-style-type: none"> - Behoud en versterken van goed onderwijs, ontwikkeling van vaardigheden van leerlingen en (potentiële) werknemers. - Geven van een impuls aan de regionale werkgelegenheid. - Uitbreiding van maakindustrie, productie en innovatie in de regio Stadskanaal en omstreken. 	Faciliteren van ondernemers en onderwijs om op het Mercurius Business Park een fysieke-broed (werk)plaats te realiseren waar via businesscases, die door deelnemers zelf worden ingebracht of ontwikkeld, door de samenwerking toegevoegde waarde wordt gegeven aan de regionale economie.	2019-2021
	De huisvesting begint vorm te krijgen. Beoogd is om vanuit de voormalige kantine en de kantoren van Philips te starten met de eerste activiteiten. Doel is om middels "organische groei" middelen te verkrijgen voor de renovatie van de voormalig fabriekshal. Hier zit financieel de grootste uitdaging. Voor fase 1, opbouw Makeport Mercurius en aanjagen innovatie, is inmiddels vanuit de Regiodeal een bijdrage toegezegd. Ook vanuit "Toukomst" zijn hiervoor middelen gereserveerd.		
11.	Van Afval Naar Grondstof		
	In 2020 wordt 75% van het afval aan de bron gescheiden en bieden onze inwoners niet meer dan 100 kilo restafval per jaar aan.	Verbeteren van de communicatie en voorlichting en het optimaliseren van het scheiden van afvalstromen als gft, plastic/metaal/drankenkartons, oud papier/karton, glas, textiel/schoeisel en restafval.	2019-2020
	<p>In de afgelopen periode hebben wij de resultaten en alle relevante informatie die betrekking hebben op de VANG-doelstellingen over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020 in een tussenevaluatie aan de raad, ter kennisname, aangeboden.</p> <p>Omdat de VANG-doelstellingen nog niet zijn gerealiseerd hebben wij een notitie met een aantal scenario's opgesteld met daarin "nieuwe" en/of aanvullende maatregelen die mogelijk wel bijdragen tot het behalen van de doelstellingen. Deze notitie met scenario's is in de raadscommissie van 21 juni 2021 opiniërend behandeld. De volgende stap is dat er van de scenario's en de inbreng vanuit de gemeenteraad een maatregelenplan VANG 2022-2025 wordt opgesteld.</p>		
12.	Zonneparken		
	Een energie-neutrale gemeente (zie ook 6. Stadskanaal Energieneutraal).	Het faciliteren en ondersteunen van initiatieven voor het realiseren van zonneparken als deze landschappelijk inpasbaar zijn en er voldoende draagvlak is, tot maximaal 600 megawatt. Bij een realisatie van circa 300 megawatt volgt een bezinningsmoment met de gemeenteraad.	2019-2020

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
	<p>De voorbereidingen voor de bouw van het zonnepark in Alteveer zijn begonnen. Ingebruikname wordt eind 2021 verwacht. Voor de netaansluiting van meerdere zonneparken is bij ons een vooroverleg ingediend voor het opwaarderen van een bestaand onderstation dat onderdeel uitmaakt van zonnepark Van Boekerenweg. De omgevingsvergunning voor het zonnepark aan het Tweede Boerendiep in Musselkanaal is onherroepelijk en ook de SDE++ subsidie is definitief toegekend aan de ontwikkelaar.</p> <p>Alle overige initiatieven staan "on hold" totdat de gemeenteraad een standpunt heeft ingenomen over lokaal eigendom. Daarbij worden de bevindingen uit de RES Groningen ook gebruikt. Behandeling van dit onderwerp door de gemeenteraad is voorzien in deze collegeperiode.</p>		
13.	Innovatie Veenkoloniën		
	Veenkoloniale agrariërs zijn minder afhankelijk van overheidssteun.	Meewerken aan het uitvoeren van het Innovatieprogramma Landbouw Veenkoloniën 2012-2020 voor de Drents Groningse veenkoloniën.	2019-2020
	<p>Innovatie Veenkoloniën is een sterk en flexibel agro-netwerk van, voor en door ondernemers in en rond de Veenkoloniën, in samenwerking met overheden, onderwijs en onderzoeksinstituten. Doel van Innovatie Veenkoloniën is om te zorgen dat agrariërs in de regio op termijn onafhankelijk zijn van extra overheidssteun. Dit wil men bereiken door het rendement van de boerenonderneming te verhogen en te verduurzamen met behulp van een professioneel en innovatief kennisnetwerk. De doelstelling is met het nieuwe programma 2020-2024 gelijk gebleven. Onze gemeente is vertegenwoordigd in het programma door deelname in de Agenda voor de Veenkoloniën, die een partner is in het programma Innovatie Veenkoloniën.</p>		
14.	Waterketen		
	Vergroten van de doelmatigheid in de waterketen door 10% vermindering van kostenstijging, verhoging van de kwaliteit, vermindering van de kwetsbaarheid en het duurzaam inrichten van de waterketen.	Uitvoering geven aan het Bestuursakkoord Water door een gezamenlijke aanpak in het cluster Groningen-Oost. Dit cluster bestaat uit de gemeenten Stadskanaal, Westerwolde, Oldambt en het Waterschap Hunze en Aa's.	2019-2022
	<p>Projecten Cluster Groningen-Oost De Individuele Behandeling Afvalwatersystemen (IBA) zitten in veel van de Oost-Groninger gemeenten nu circa 15 jaar in de grond en het groot onderhoud hiervan is aanstaande.</p> <p>De klimaatstresstest van onze gemeente is de afgelopen periode in concept gepresenteerd.</p> <p>Het regionale project "Meten en Monitoren" krijgt geleidelijk aan meer vorm. Steeds meer gemeenten zijn aangesloten en meer data worden ontsloten. Met onze gemeente is de afgelopen periode ook meer overleg over dit onderwerp geweest.</p>		
15.	Ondersteuning laaggeletterden		
	In 2022 zijn minimaal 25% van de laaggeletterden bereikt en is aan hen ondersteuning geboden.	Voorkomen van laaggeletterdheid door de uitvoering van het onderwijs achterstandenbeleid.	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
		Bestrijden van laaggeletterdheid door het versterken van de signaleringskracht van beroepskrachten. En door het realiseren en onder de aandacht brengen van ondersteuningsmogelijkheden, zoals onder meer: lees je me voor, abc+, vve-thuis, klik in de wijk, taalcursussen Noorderpoort en straks ook de taalhuizen.	
Er is een regionaal plan van aanpak laaggeletterdheid 2020-2024. Hierin staat de aanpak van laaggeletterdheid voor de komende jaren in de arbeidsmarktregio Groningen beschreven. Momenteel wordt gewerkt aan een lokaal uitvoeringsplan.			
16.	Taalhuizen		
	Een taalhuis in Stadskanaal en in Musselkanaal.	Bestrijden van laaggeletterdheid mede door het realiseren van (vooralsnog) twee taalhuizen.	2019-2020
In de Provincie loopt een aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van Volwasseneducatie. De gemeente Groningen is hierin, als centrumgemeente, penvoerder. Er is besloten om het taalhuis hierin niet mee te nemen maar dit via een subsidieconstructie te regelen. Beheer, verantwoording financiën en contract blijven via de centrumgemeente Groningen lopen.			
17.	Werkloosheid-percentages 2022		
	Een werkloosheidspercentage in 2022 dat niet hoger is dan het landelijk gemiddelde.	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen het Training en Diagnose Centrum competenties en werknemersvaardigheden van werkzoekenden efficiënt in kaart brengen. - Samen met bedrijven, waaronder Wedeka, leer-werktrajecten opzetten om werkzoekenden nog beter op te leiden en te begeleiden naar werk. - Goede contacten onderhouden met werkgevers in lijn met de afspraken binnen de arbeidsmarktregio Groningen Werk In Zicht. 	2019-2022
Het werkloosheidspercentage 2020 was landelijk 3,8 en voor Stadskanaal 3,9. Het werkloosheidspercentage is tijdens de coronacrisis in onze gemeente licht gestegen, maar minder hard dan het landelijk gemiddelde.			
18.	Meer mensen uit de bijstand		
	Zie 17. Werkloosheidspercentage 2022	Zie 17. Werkloosheidspercentage 2022	2019-2022
Op dit moment verstrekken wij 886 bijstandsuitkeringen, 34 Tozo-uitkeringen en 122 loonkostensubsidies in het kader van afspraakbanen en beschermt werk. In totaal komen 1.044 uitkeringen ten laste van de BUIG.			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 september 2021		
	<p>Ten opzichte van maart 2021 zijn de aantallen uitkeringen ongeveer gelijk gebleven.</p> <p>Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) Als gevolg van de coronacrisis verstrekken wij ongeveer veertig TONK-uitkeringen aan inwoners die door terugval in inkomen problemen hebben met de betaling van hun vaste lasten.</p>		

Stadskanaal leeft!

"Kwaliteit in wonen en leven. Goede zorg voor onze inwoners. Een gemeente waar iedereen, van jong tot oud, zich op zijn plek voelt. Daar staan wij voor. Onze rol als overheid is wel veranderd. We zijn meer ondersteunend, regisserend en faciliterend geworden. We regelen het niet meer zelf, maar maken het wel mogelijk. We organiseren zelfinitiatief en helpen waar nodig. We staan voor een samenleving die zoveel als mogelijk vanuit eigen kracht werkt aan oplossingen voor problemen of nieuwe kansen en ambities. Voor hen die het niet op eigen kracht kunnen, bieden we een vangnet en praktische ondersteuning. Onze inwoners moeten de gemeente hierbij ervaren als een goede dienstverlener en een betrouwbare en professionele partner om dit te realiseren.

Een gemeente waar het goed wonen en leven is, heeft ook behoefte aan kwalitatief goede voorzieningen. We zijn trots op wat Stadskanaal te bieden heeft. Goede winkelveorzieningen, een streekziekenhuis, aansprekende evenementen, een prachtig Theater Geert Teis en kwalitatief prima onderwijs verzorgd door de basisscholen, het voorgezet onderwijs Ubbo Emmius en het Regionaal Opleidingscentrum Noorderpoort. Maar daarnaast ook een mooie natuur waar volop ruimte is om te genieten en te recreëren. Stadskanaal heeft het beste wat de Veenkoloniën en Westerwolde te bieden hebben. Onze dorpen kennen een actief verenigingsleven steunend op vele betrokken vrijwilligers. Iets om trots op te zijn. Maar er zijn ook nog wensen. Voor Stadskanaal, met een belangrijke centrumfunctie, maar ook voor onze buurgemeenten, is een goede spoorverbinding uit het oogpunt van werkgelegenheid, onderwijs én leefbaarheid erg belangrijk. Op het Mercurius Business Park is al ruimte gereserveerd voor een modern Transferium (P+R). Snel internet in het buitengebied is broodnodig. Zaken die mede bepalen dat Stadskanaal ook in de toekomst een gemeente is die aantrekkingskracht heeft!"

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 september 2021		
22.	Regionaal woon-en leefbaarheidsplan		
	Tegengaan van leegstand en verpaupering als gevolg van de bevolkingskrimp in Oost-Groningen.	<p>Op basis van de met de regio gemaakte prestatieafspraken op het gebied van wonen en leefbaarheid een nieuwe Woonvisie opstellen (dan wel een aanpassing op de bestaande Woonvisie) en voorts uitvoering geven aan projecten zoals omschreven in de Menukaart Oost-Groningen via twee pijlers.</p> <p>Pijler Wonen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanpak voorkomen verpaupering en waardedaling - Verduurzaming en woonlastenverlaging particuliere woningvoorraad - Rotte Kiezen-aanpak - Inpondfonds (met mogelijke sloop op termijn) - Transitie-/sloopfonds - Aanpak regionaal deprogrammeren woningbouwplannen <p>Pijler Voorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intervisie Voorzieningen 	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
De werkzaamheden vanuit de menukaart RWLP gaan ook in 2021 gewoon door. Een groot deel van de "keuzegerechten" is nu ondergebracht in de RegioDeal Oost-Groningen. De uitvoering van de rotte kiezenaanpak maakt geen deel uit van de RegioDeal maar wordt conform de menukaart wel uitgevoerd.			
23.	Gebiedsontwikkeling Musselkanaal		
Versterking van het woon-, en economische klimaat in Musselkanaal.		Uitvoering geven aan het gebiedsontwikkelplan Musselkanaal dat gebaseerd is op de vier pijlers: wonen, economie, collectieve ruimten en sociaal.	2019-2022
<p>Algemeen Door toedoen van het coronavirus heeft een aantal werkzaamheden meerdere periodes stilgelegen. Om die reden heeft de Provincie Groningen ingestemd met het verlengen van de subsidie tot en met 2021. Daarnaast is de subsidie voor Musselkanaal na de brand losgekoppeld van de subsidie voor de integrale gebiedsontwikkeling Musselkanaal.</p> <p>Wonen Voor de terugbouwopgave zijn nog ongeveer 12 woningen te realiseren. Op het Eilert Lubbersplein is ruimte voor de realisatie van ongeveer acht woningen. Voor de overige vier woningen wordt nog gezocht naar andere mogelijkheden. De woningen aan de Marktstraat 66-68 worden naar verwachting eind 2021 opgeleverd. De nieuwe woningen aan de Kerkstraat-Badstraat zijn inmiddels klaar. In het najaar van 2019 is gestart met een pilot voor de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad. In de tweede helft van 2021 wordt dit project afgerond. In het voorjaar van 2021 is een ook een subsidieregeling voor particuliere woningeigenaren vastgesteld.</p> <p>Economie In september 2020 is gestart met de uitvoering van het zogenaamde "aankledingsplan". De werkzaamheden worden naar verwachting eind dit jaar opgeleverd.</p> <p>Omtrent de herontwikkeling van de brand-locatie heeft inmiddels één van de eigenaren een vergunning aangevraagd voor herbouw van een winkel met appartementen. Naar verwachting starten de werkzaamheden dit najaar. Voor het resterende perceel vinden op dit moment gesprekken plaats met de eigenaar om tot definitieve planvorming te komen. Naar verwachting ontstaat hierover in het vierde kwartaal van 2021 meer duidelijkheid.</p> <p>Collectieve ruimte en sociaal De aanleg van de basisstructuur is afgerond en bewonersinitiatieven worden gefaciliteerd met het Workout team en met ondersteuning van Welstad.</p>			
24.	Taskforce Jeugdwet Stadskanaal		
De tekorten binnen de Jeugdzorg beperken, maar wel blijven investeren in preventie.		Via een Taskforce Jeugdzorg Stadskanaal beter grip krijgen op de uitvoering van de Jeugdzorg. Dit doen we via vijf werkgroepen: Data-analyse, Ketensamenwerking,	2019-2020

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
		Preventie, Toegang en Inhoudelijk Administratieve Organisatie.	
	<p>Op 11 maart 2021 hebben wij de gemeenteraad geïnformeerd over de tweede evaluatie van de Taskforce Jeugdwet Stadskanaal. Hieruit bleek dat 90% van alle grote en kleine projecten en activiteiten inmiddels zijn opgepakt; dat betekent soms eenmalig uitgevoerd en afgerond, maar soms ook dat ze bijvoorbeeld onderdeel van bestaand beleid zijn geworden en zijn geïntegreerd in bestaande werkwijzen. Wij hebben dan ook besloten om de Taskforce Jeugdwet Stadskanaal formeel decharge te verlenen. Uw raad is hierover inmiddels per brief geïnformeerd.</p> <p>Alhoewel wij overwogen hebben om de Taskforce Jeugdwet Stadskanaal helemaal op te heffen hebben wij gezien het succes van de Taskforce en de ingewikkelde opdrachten die er momenteel nog liggen besloten een Taskforce Jeugdwet 2.0 in te stellen. Deze opdrachten vergen namelijk een meer projectmatige aanpak door enerzijds de continue afstemming tussen beleid, uitvoering en (lokale, regionale en landelijke) bestuurlijke wensen/opdrachten en anderzijds vanwege de relatief omvangrijke inhoudelijke en financiële belangen die er mee samenhangen. Wij vinden het daarom effectiever, efficiënter en overzichtelijker om deze opdrachten nu nog niet in lijnorganisatie op te pakken. Ook hierover hebben wij u inmiddels geïnformeerd.</p>		
25.	Eén gezin, één plan, één regisseur	<ul style="list-style-type: none"> - Continu scholen van gemeentelijke consultants in onder andere gesprekstechnieken, wijkgericht en integraal werken. - Aanschaf ICT-systeem waarmee de individuele ICT-systemen van Wmo, Jeugd- en Participatiewet worden gekoppeld. - Verbeteren monitoring door het inzichtelijk maken en koppelen van de gegevens Wmo, Jeugd en Participatiewet in een "monitor sociaal domein". - Realiseren maatwerk budget om acute problemen die vragen om snelle maatregelen te kunnen oplossen. - Domein overstijgende werkgroepen installeren, ook problematiek en thema gericht, met als doel tot goede integrale samenwerking te komen. 	2019-2022
	<p>Het ICT-project "Regiesysteem sociaal domein", dat voorwaardenscheppend is voor ons uitgangspunt "één gezin, één plan, één regisseur" heeft vertraging opgelopen. De planning is er nu op gericht om dit systeem per 1 juli 2022 in te voeren. De uitkomsten van de Rekenkamercommissie naar de toegang van het Sociale Domein kunnen mogelijk invloed hebben op het vervolg van de uitwerking van deze ambitie.</p>		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
26.	<p>Preventie Jeugd en Gezin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vermindering van drugsgebruik onder jongeren in Stadskanaal en verbeteren van de veiligheid. 2. Vermindering aantal problematische scheidingen. 3. Vermindering doorverwijzingen naar jeugdhulpvoorzieningen die via de huisartsen verlopen. 4. Hoger gebruik van bestaande en meestal vrij toegankelijke algemene voorzieningen ten behoeve van jeugd en gezinnen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. GGD Groningen, Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN) en Welstad maken een plan van aanpak. 2. Bekendheid en gebruik van het Steunpunt Vroeghulp vergroten. Een zorgroute maken, instructie medewerkers CJGV en ketenpartners. 3. Het inzetten van een ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) die huisarts en het CJGV-team ondersteunt en adviseert bij het opschalen en afschalen. In 2017 is een pilot gestart in Stadskanaal. Vanaf september 2018 als doel ook de huisartsen in Musselkanaal en Onstwedde aan te haken. 4. Bestaande ondersteuningsmogelijkheden, laagdrempelig toegankelijker én kenbaar maken. 	2019-2022
<p>Anti-drugsaanpak Deze aanpak is voor een belangrijk deel gekoppeld aan het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Onder invloed van de coronamaatregelen en het thuisonderwijs heeft deze aanpak op een laag pitje gestaan.</p> <p>Aanpak (v)chtscheidingen De nadruk ligt nog steeds op het eerder kunnen bereiken van de ouders. We blijven inzetten op het steunpunt vroeghulp bij Welstad en de verdere professionalisering van beroepskrachten.</p> <p>Ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) Alle huisartsen in Stadskanaal hebben in 2021 een OJG-er tot hun beschikking. Niet alle relevante casuïstiek bij de huisartsen wordt gezien door een OJG-er. We proberen het aandeel OJG verder te vergroten door aanpassing van de werkprocessen en de afspraken tussen OJG-er, huisartsen en CJGV.</p> <p>Vrij toegankelijke Algemene voorzieningen We zijn gestart met een pilot gericht op het verder versterken van de voorliggende indicatie vrije jeugdhulp en gezinsondersteuning. Dat doen we door bestaande hulp te bundelen binnen een voorziening (Team Snel Verder) en waar mogelijk ook door geïndiceerde jeugdhulp (ZIN ingekocht door de RIGG) hierheen te verschuiven. Deze beweging past binnen het lokale streven en het regionale uitgangspunt om meer taakgerichte, laagdrempelige en kortdurende hulp te bieden in te (gaan) kopen.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
27.	<p>Wet maatschappelijke ondersteuning</p> <p>Wmo-maatwerkvoorzieningen voldoen aan de wet. Versterking van het Wmo-beleid door onder andere de transformatiedoelen nader te concretiseren en uit te voeren.</p>	<p>Voor de komende periode zijn er 4 speerpunten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen nieuwe Nota Wmo/Gezondheid. - Aanpassing verordeningen en beleidsregels als beleidsontwikkeling en/of wijziging van wet- en regelgeving daar aanleiding voor geven. - Inkoop: in het najaar van 2019 start het proces voor de inkoop van de begeleidingstaken voor de periode vanaf 2020. Daarbij zal aansluiting gezocht worden bij de inkoop van Beschermd Wonen dat mogelijk vanaf 2020 van de Centrumgemeente overgaat naar de lokale gemeenten. - Stimuleren van het levensloopbestendig maken van woningen, zodat mensen langer thuis kunnen blijven wonen door het uitvoeren van de Verordening Blijverslening Stadskanaal 2018. 	2019-2022
<p>Aanpassing verordeningen en beleidsregels Eind 2021 of begin 2022 wordt het beleid aangepast als gevolg van aanpassing van de Algemene Voorziening Schoonmaakondersteuning en het PGB-beleid.</p> <p>Inkoop huishoudelijke ondersteuning De inkoopprocedure voor Huishoudelijke ondersteuning (OZ/OH en AVS) is weer opgestart na afronding van een rechterlijke procedure.</p> <p>Inkoop Wmo-begeleiding De voorbereidingen voor de nieuwe inkoop van Wmo begeleiding zijn in volle gang. Naast Oldambt en Stadskanaal heeft ook de gemeente Pekela zich aangesloten. Het gehele proces is inclusief implementatie afgerond medio 2022. Onderdeel van het inkoopproces is een kostprijsonderzoek. De verwachting is, dat de kosten voor Wmo-begeleiding gaan stijgen.</p> <p>Blijverslening Er is wel belangstelling voor deze lening, maar uiteindelijk ziet men toch op tegen een lening op hogere leeftijd. Er wordt dan gezocht naar een andere passende oplossing. Uiteindelijk is nog steeds maar één lening toegekend.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
<p>GGZ-inloop De transformatie van de GGZ-inloop 'de Regenboog' tot een bredere algemene voorziening per 2022 is in voorbereiding. Mensen kunnen hier dan zonder indicatie terecht voor inloop en dagbesteding. Vanaf 2022 is de transformatie technisch en financieel voorbereid. De inhoudelijke transformatie vindt plaats vanaf 2022. De Regenboog wordt uitgevoerd door Cosis. Aan deze transformatie is vanaf 2022 een taakstelling verbonden op het zorgbudget voor Wmo-begeleiding van € 40.000,00 als onderdeel van de Maatregelennota 2021-2024.</p>			
28.	Woonvisie actualiseren		
	De woningvoorraad is kwantitatief en kwalitatief afgestemd op de woonbehoefte van inwoners (onder andere senioren, gezinnen, jongeren).	Prestatieafspraken maken met de regionale woningbouwcorporaties.	2019-2022
<p>De woonvisie is op 7 september 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Sindsdien wordt uitvoering gegeven aan deze visie. In september 2021 is de gemeenteraad in een commissievergadering nadere geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen op het gebied van wonen en over de uitvoering van de woonvisie.</p>			
29.	Beschermd wonen en opvang		
	Voorzien in een passend ondersteuningsaanbod voor inwoners die te maken hebben met een psychiatrische of psychosociale achtergrond en onvoldoende op eigen kracht kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.	<ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van begeleid wonen aan jongeren. Begeleid wonen voorziet in een belangrijke behoefte om maatschappelijk kwetsbare jongeren lokaal te ondersteunen naar zelfstandig wonen. - Aan de hand van het plan van aanpak Groninger Gemeenten de transformatie van Beschermd wonen en opvang verder uitwerken voor de lokale situatie. Dit betreft inwoners met complexe en/of meervoudige problemen die een vorm van begeleid/betaalbaar wonen nodig hebben in samenhang met passende zorg. In ieder geval gaat dit om de doelgroepen Beschermd Wonen, statushouders, inwoners met dementie, inwoners met ernstige psychiatrische aandoeningen, ex-gedetineerden en jongeren die een vorm van begeleid/betaalbaar wonen nodig hebben. 	2019-2022
<p>Landelijk wordt hard gewerkt aan de voorbereiding van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe landelijke verdeelmodel dat op 1 januari 2023 ingaat. De Groninger gemeenten gaan naar verwachting pas vanaf 2023 werken met het Groninger Verdeelmodel.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
<p>De Groninger gemeenten hebben de transformatieopgave voor het onderdeel Beschermd Wonen en Opvang en de daarbij behorende gemeenschappelijk ambities, doelen en plan van aanpak uitgewerkt in het Programmaplan Beschermd Wonen en Opvang 2020-2025. Belangrijk onderdeel hiervan is de decentralisatie van de toegang. Vanaf 1 juli 2021 voeren alle Groninger gemeenten, dus ook gemeente Stadskanaal, de toegang BW zelf uit. De gewenste beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis wordt ook in de inkoop BW 2023 uitgewerkt. Doordat wij vanaf 1 juli 2021 zelf de toegang voor het BW organiseren is de verwachting dat ook een betere inschatting gemaakt kan worden van de verwachte aantallen cliënten die uit gaan stromen.</p>			
30.	Veiligheid in gezin en samenleving		
	Een veilig thuis voor iedereen zonder agressie en geweld.	Het realiseren van een sluitende aanpak voor daders, slachtoffers en eventuele aanwezige kinderen van huiselijk geweld en huisverboden.	2019-2022
<p>Het afgelopen jaar is uitvoering gegeven aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2024.</p> <p>Door het thuiswerken waren er veel meldingen van (buren)overlast. Dit jaar waren er ook opvallend veel meldingen over jeugdoverlast. Samen met de jongerenwerkers van De Kwinne, de Politie en het Veiligheidshuis Groningen zijn we gestart met een jeugdaanpak. Dit jaar sluiten we aan bij een landelijke inleveractie van (vuur)wapens. Deze inleveractie zal in oktober 2021 plaatsvinden.</p> <p>Verder hebben we als gemeente een weerbaarheidsscan laten uitvoeren door het RIEC. Zodra de resultaten hiervan bekend zijn zullen wij u hierover informeren.</p>			
31.	Refaja Ziekenhuis		
	Behoud van het Refaja Ziekenhuis als een plek waar kwalitatief hoogwaardige ziekenhuiszorg wordt geboden.	<p>Kwalitatief goede, volwaardige, betaalbare en toegankelijke zorg voor onze inwoners zo dichtbij mogelijk organiseren samen met relevante (zorg)partijen.</p> <p>Wij volgen de overlegstructuur voor het ontwikkelen van een lange termijnvisie onder regie van de zorgverzekeraars.</p> <p>Daarnaast blijven wij aangesloten op de Drentse Zorgtafel en starten wij een Zuid-Oost Groninger taskforce die zich specifiek gaat richten op de zorgstructuur in Zuid-Oost Groningen met daarin een prominente plek voor het Refaja.</p> <p>Wij kijken bij die visieontwikkeling verder dan het acute probleem van de verloskunde/kindergeneeskunde.</p>	2019-2020

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
		Dat doen wij vanuit onze verantwoordelijkheid voor het welzijn van de inwoners in de regio Zuid-Oost Groningen en Zuid-Oost Drenthe en voor de totale werkgelegenheid en leefbaarheid van de gehele regio.	
	Inmiddels is de reguliere zorg binnen alle ziekenhuizen van Treant weer opgeschaald. Op 21 juni 2021 heeft de raad van bestuur van Treant de raadscommissie bijgepraat over de ontwikkelingen rond Covid en het Refaja. Middels onze 2-maandelijks gesprekken met de raad van bestuur houden we vinger aan de pols. Treant neemt ook deel aan de gesprekken met betrekking tot de pijler gezondheid van de RegioDeal.		
32.	Toezicht Wmo en Jeugd		
	Zorgverlening Wmo en Jeugd is rechtmatig, doelmatig en kwalitatief op orde.	Organiseren van regionale samenwerking, het opstellen van uitvoeringskaders voor en scholing van toezichthouders.	2019-2022
	<p>Om de kwaliteit van zorg, welke in het kader van Wmo door gecontracteerde zorgaanbieders en zogenaamde PGB-aanbieders wordt verstrekt, zorgvuldig en effectief te kunnen beoordelen, is ook voor het jaar 2021 een contract afgesloten met het bedrijf Visible toezicht en advies. Medewerkers van dit bedrijf zien, in samenwerking en afstemming met onze eigen toezichthouder(s), toe op de kwaliteit van de verstrekte zorg vanuit de Wmo. De medewerkers van Visible verrichten ook voor de andere samenwerkende gemeenten in Oost-Groningen dezelfde rol.</p> <p>De afgelopen jaren zijn in Oost-Groningerverband toezichtkaders ontwikkeld. Deze worden eind 2022, na evaluatie, opnieuw door de afzonderlijke colleges van Oost-Groningen vastgesteld. Naast deze toezichtkaders denken we regionaal ook verder na over een beleidsplan om richting te geven aan het toezicht op Oost-Groninger niveau. Dit beleidsplan wordt opgesteld door de Oost-Groninger gemeenten en zal vervolgens door de betreffende colleges naar verwachting in 2022 kunnen worden vastgesteld.</p>		
33.	Meerjarenplan Onderwijshuisvesting		
	Een Meerjarenplan Onderwijshuisvesting dat draagvlak heeft van de schoolbesturen en dat past binnen de financiële kaders van de gemeente.	Besluitvorming over het Masterplan Onderwijshuisvesting Stadskanaal voorzien van een planning, prioritering en financiering.	2019-2020
	Het eerste deel van het masterplan onderwijshuisvesting Stadskanaal, de nieuwbouw voor de CBS Maarsborg en de OBS Neuteboom, zal indien de Provincie in het kader van het provinciaal preventief begrotingstoezicht instemt met de benodigde investeringen, uitgevoerd worden. De overige maatregelen die in het rapport worden genoemd, zullen met in achtname van de financiële situatie waarin wij verkeren, worden beoordeeld.		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
34.	Onderzoek ombudsfunctie		
	Een onafhankelijke functie die: <ul style="list-style-type: none"> - klachten, over de wijze waarop de gemeente zich tegenover inwoners, bedrijven en instellingen gedraagt, onderzoekt; - klachten oplost; - vertrouwen in de overheid herstelt; - de overheid laat leren van de klachten. 	Een onderzoek starten naar de mogelijkheden om dit lokaal of regionaal te kunnen organiseren.	2019-2020
<p>Wij zijn van plan de ombudsfunctie te beleggen bij onze klachtencoördinator. Bij wijze van proef is de klachtencoördinator inmiddels gestart met het invullen van de ombudsfunctie. De klachtencoördinator is nu ook het centrale aanspreekpunt voor burgers die dreigen vast te lopen in het contact met de gemeente. Dit is in lijn met de visie van de Nationale Ombudsman om één loket in te stellen, waar burgers klachten, signalen en hulpvragen kunnen afgeven. De klachtencoördinator biedt een luisterend oor, helpt burgers op weg, interenieert en schaaft zo nodig op naar de formele klachtenprocedure. Burgers en de klachtencoördinator zijn positief over de eerste ervaringen.</p>			
35.	Terugdringen eenzaamheid		
	Het verminderen van eenzaamheid en tegengaan van sociaal isolement.	Op basis van het meest actuele GGD-gezondheidsprofiel een plan van aanpak ontwikkelen.	2019-2020
<p>De interventie via Sociaal Vitaal start met enige vertraging na de zomer 2021. De vorming van de brede coalities is namelijk vertraagd vanwege Corona. In samenwerking met Welstad worden op wijkniveau lokale coalities "Eén tegen eenzaamheid (Éte)" ingericht.</p> <p>Met Welstad wordt afgestemd over het plaatsen van informatie op de websites en te ondernemen activiteiten met betrekking tot Éte. Verder neemt Stadskanaal deel aan de week Éte.</p>			
36.	Preventie schuldhulpverlening		
	Proberen te voorkomen dat inwoners met schulden te maken krijgen. Inwoners met schulden hebben we in beeld en helpen we met een traject van schuldhulpverlening.	Met de GKB zijn wij in gesprek voor het ontwikkelen van een preventieplan. Het doel is om preventieactiviteiten die nu nog een incidenteel karakter hebben, structureel in te bedden in ons beleid. Om inwoners met schulden eerder in beeld te hebben wordt de VoorzieningenWijzer in samenwerking met wooncorporaties, Welstad en Humanitas Thuisadministratie op grote schaal ingezet.	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
<p>Gemeentelijke kredietbank De gastlessen over geldzaken vinden doorlopend plaats op het Noorderpoortcollege.</p> <p>Vroeg-signalering schuldhulpverlening Wij benaderen iedere maand actief tenminste veertig inwoners met een betalingsachterstand en doen hen een hulpaanbod. Verder zijn wij als gemeente inmiddels aangesloten bij het landelijk convenant vroeg-signalering. Wij hebben met meer dataleveranciers/schuldeisers afspraken gemaakt over de uitwisseling van gegevens van betalingsachterstanden van inwoners. Om gericht vroeg-signalering uit te voeren, gebruiken wij inmiddels het systeem "Vindplaats van Schulden" van het Bureau Kredietregistratie. Wij voeren deze vroeg-signalering in nauwe samenwerking met onze ketenpartners uit. Verder zijn wij met Welstad in gesprek om te onderzoeken wat er mogelijk is om de aanpak vroeg-signalering verder te ontwikkelen.</p>			
37.	Intensivering armoedebeleid		
	Generatie armoede doorbreken en geen armoede onder kinderen.	Met Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport, Jeugdfonds Cultuur en Stichting Welstad ervoor zorgen dat alle kinderen uit gezinnen met een laag inkomen worden bereikt en waar nodig van directe hulpverlening worden voorzien. Om generatie armoede te doorbreken zijn wij aangesloten bij de Alliantie van Kracht. Hier wordt aan de hand van leerkringen, wetenschappelijk onderzoek en bestuurlijk overleg gezocht naar handvatten om generatie armoede te doorbreken.	2019-2022
Vanuit de RegioDeal en andere fondsen wordt het Toukomstproject "Kansen voor kinderen uit armoede" bekostigd. Onze gemeente neemt ook deel aan dit project. Het doel van dit project is om een groot aantal gezinnen uit een situatie van langdurige armoede te helpen. Dit wordt gedaan door intensieve begeleiding, een gezinsvolgend budget en de doorbraakmethode.			
38.	Rookvrije generatie		
	Ieder kind dat geboren wordt, krijgt de kans om volledig rookvrij op te groeien.	Plan van aanpak maken op welke wijze de gemeente kan gaan bijdragen aan de doelstelling van een rookvrije generatie.	2019-2022
<p>Het Lokaal Preventie Akkoord (LPA) Stadskanaal "Samen op eigen kracht vooruit", waarin Rookvrij Stadskanaal als een van de speerpunten is opgenomen, is vastgesteld. Op basis van dit LPA Stadskanaal is een subsidie beschikbaar gesteld door VWS van € 20.000,00 per jaar voor de periode 2021-2023. Stadskanaal neemt deel aan de landelijke campagne Stoptober en de GGD-campagne Aarzel niet. Een ontmoedigingscampagne met betrekking tot stoppen met roken. Komend najaar wordt in de wijziging van de APV de mogelijkheid opgenomen een rookverbod in te stellen voor locaties in de publieke ruimte waar veel kinderen samen komen zoals bijvoorbeeld speelplaatsen.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
39.	Toekomst binnensportaccommodaties/sporthal Stadskanaal		
	<p>Voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs in het basis- en voortgezet onderwijs.</p> <p>Een toekomstbestendige en betaalbare binnensportaccommodatie structuur die recht doet aan de behoefte van het onderwijs en sport.</p>	<p>Starten met een verkennend onderzoek naar de gewenste binnensportaccommodatie structuur in de kern Stadskanaal. Op basis daarvan maatregelen voorbereiden en/of plannen ontwikkelen.</p>	2019-2022
<p>Een mogelijke uitbreiding en renovatie van de Spont en het afstoten van een aantal gymzalen zou een goede basis kunnen vormen voor de binnensportinfrastructuur in de kern Stadskanaal. Recentelijk deden zich ontwikkelingen voor die wij willen betrekken bij een te maken voorstel over die gewenste binnensportinfrastructuur.</p>			
40.	Toekomst zwembaden		
	<p>Duidelijkheid over de toekomst van de zwembaden door middel van besluitvorming in 2019.</p>	<p>De besturen van de zwembaden in Musselkanaal, Onstwedde en Stadskanaal hebben gewerkt aan een plan waarin is aangegeven hoe de toekomst van hun bad(en) wordt gezien. Deze plannen worden betrokken bij besluitvorming over de toekomst van de baden.</p>	2019-2021
<p>De werkgroepen van de drie openluchtbaden hebben allen hun plannen geactualiseerd en bij ons ingediend. Deze plannen worden nu door ons beoordeeld waarbij ook de financiële positie van de gemeente een rol speelt.</p>			
41.	Huisvestingsproblematiek van de Neuteboomschool en de Maarsborg		
	<p>De huisvestingsproblematiek van de Mr. Neuteboomschool en de Maarsborg is opgelost, zo mogelijk in samenhang met kinderopvang, wijkcentrum, binnensport en/of andere voorzieningen in Maarsveld.</p>	<p>Starten met de voorbereiding.</p>	2019-2022
<p>De provincie heeft inmiddels (begin april 2021) toestemming gegeven om te beginnen met de voorbereiding van dit project en daaraan € 55.000,00 te besteden. Hiermee hebben ze nog geen toestemming gegeven voor de investering van de onderwijsaccommodatie. Een eventueel oordeel is afhankelijk van de financiële situatie.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
42.	Goede recreatieve en toeristische verbindingen tussen zowel het gebied Westerwolde, de Veenkoloniën als de Drentse Hondsrug		
	Zowel de lokale economie als de werkgelegenheid op toeristisch gebied versterken.	Op het gebied van marketing en promotie van de toeristische infrastructuur de mogelijkheden voor uitbreiding van bestaande samenwerkingen met buurgemeenten verkennen en daar waar mogelijk nieuwe samenwerking(en) aangaan.	2019-2022
De gemeenteraad heeft de visie vrijetijdseconomie Oost-Groningen 2030 op 14 juni 2021 vastgesteld. Hiermee kan er uitvoering worden gegeven aan de voortrollende programmering. Een van de onderwerpen was de vrijetijdseconomie en onze wens om het Westerwolde en de Hondsrug via toeristisch verbindingen (wandelen, fietsen en ruiterroutes) aan elkaar te koppelen.			
43.	Geïntegreerde ouderenzorg als vervolg op "Samen oud"		
	Ouderen zijn langer zelfredzaam, ervaren meer welbevinden en hebben minder (complexe) zorg nodig. De kwaliteit van zorg verbeterd terwijl de zorgkosten afnemen of gelijk blijven.	<p>Uitvoering geven aan het plan van aanpak voor de integrale zorg voor ouderen dat samen met gemeenten Veendam, Pekela en Menzis is opgesteld.</p> <p>In deze nieuwe opzet werken de huisartsenzorg, wijkverpleging en -verzorging en het gemeentelijke domein samen. Gestart wordt met de huisartsenpraktijken die de module "Geïntegreerde Zorg voor Ouderen" van de zorgverzekeraar afnemen.</p> <p>Deze module is een onderdeel van de nieuwe bekostigingssystematiek van huisartsen waarin de samenwerking met het sociale domein randvoorwaardelijk is gesteld.</p> <p>In het verlengde van dit project is in de drie gemeenten samen met Menzis het onderzoek "Effectief ontschotten" gestart. Daarin wordt onderzocht of er in de dienstverlening aan cliënten met zorg uit de Zorgverzekeringswet (ZvW) en Wmo sprake is van ongewenste 'dubbelingen', onvoldoende maatwerk of taken die niet door de juiste professional uitgevoerd worden.</p>	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 september 2021			
	<p>De samenwerking tussen het medische domein en het sociale domein beperkt zich niet meer alleen tot de ouderenzorg. We zien dit terug in toenemende samenwerkingsbereidheid van wijkverpleging, huisartsen en de 2^e lijnszorg. Een goede samenwerking leidt tot de juiste zorg op de juiste plek en voorkomt erger. Via de RegioDeal gaan we hier aandacht aan besteden.</p> <p>Het langer thuis (moeten) blijven wonen van ouderen blijft daarnaast een belangrijk aandachtspunt binnen het budgetsubsidiecontract met Welstad, het Wmo-beleid, de prestatieafspraken met wooncorporaties, het gezondheidsbeleid en de RegioDeal.</p>		

Stadskanaal pakt aan!

"Stadskanaal kenmerkt zich door nuchterheid en een mentaliteit van gewoon doen. Onze aanpak is er één van gezonde lef en handen uit de mouwen. Wij staan voor de 'ja, tenzij' benadering. Als er een goed initiatief is, werken we hier graag aan mee. We zijn een tikkeltje eigenwijs en wachten niet graag af. We werken vanuit eigen kracht, zetten onze kennis en expertise in, maar realiseren ook meerwaarde door samenwerking. We faciliteren en werken samen met onze inwoners, ondernemers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, gemeenten in de regio, de noordelijke provincies en zoeken waar nodig ook de verbinding over onze landsgrenzen. Dit doen we in projecten, in het wijkgericht werken, in bestuur en dienstverlening waarbij we actief inzetten op het werven van fondsen en subsidies. We beseffen heel goed dat economische en maatschappelijke opgaven zich niet altijd tot de gemeentegrenzen beperken. We koesteren hierbij de korte lijnen, zijn toegankelijk en werken open en transparant. We staan voor uitstekende dienstverlening en een herkenbaar en benaderbaar bestuur!"

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken per 1 september 2021			
44.	Organisatie in Beweging		
	De gemeentelijke organisatie is kwalitatief en kwantitatief toekomstbestendig en toegerust voor de bestuurlijke opgaven van de gemeente en een aantrekkelijke werkgever.	Het opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsplan "Organisatie in beweging" waarin is beschreven hoe de gemeentelijke organisatie door ontwikkelt om de koers en focus uit het Koersdocument Stadskanaal Koersvast uit te kunnen voeren.	2019-2022
Het uitvoeringplan Organisatie en Beweging is begin 2019 door ons vastgesteld en als gevolg daarvan is in maart 2019 de nieuwe organisatiestructuur formeel van start gegaan. Binnen de drie doelstellingen (dienstverlenend, professioneel en duurzaam) is de organisatie continue bezig om van "goed naar beter" te worden. Zo worden er momenteel plannen ontwikkeld om het nieuwe hybride werken de komende jaren te implementeren.			
45.	Stadskanaal Digitaal		
	De dienstverlening is hoofdzakelijk digitaal en voldoet aan de eisen van privacy en informatiebeveiliging. Medewerkers kunnen plaats- en tijdonafhankelijk werken.	Uitvoering geven aan het informatiebeleidsplan voor de periode 2018 tot 2020.	2019-2020
Stadskanaal Digitaal staat voor doorontwikkelingen op het gebied van de digitale informatievoorziening. De afgelopen periode hebben we vervolgstappen gezet met onze digitale dienstverlening met de realisatie van E-Diensten, E-factorering en de oplevering van de Digitale belastingbalie.			
De invoering van (digitaal) zaakgericht werken binnen de gemeentelijke organisatie vordert gestaag.			
De ICT-omgeving van onze gemeente vraagt ook onderhoud en doorontwikkeling om beschikbaar en 'veilig' te blijven. Afgelopen periode is er een aansluiting gerealiseerd bij het landelijke data-knooppunt GGI (Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur) en ligt er een actueel uitwijkplan (BCP) wat essentieel en noodzakelijk is bij calamiteiten.			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken per 1 september 2021			
Verder worden we geconfronteerd met landelijke/wettelijke programma's zoals de invoering van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de Wet Open Overheid (WOO). Inmiddels zijn wij technisch aangesloten, zodat de implementaties van deze wetten/programma's om ICT-technische redenen geen vertraging hoeven op te lopen.			
46.	Een daadkrachtig, open en integer bestuur		
	Inwoners, bedrijven en instellingen hebben vertrouwen in het gemeentebestuur.	Wij volgen actief de ontwikkelingen in onze gemeente en waar nodig ondernemen we actie. Wij zijn eerlijk en open en hebben geen verborgen agenda's. Ook zijn we betrouwbaar. Voor ons geldt: "afpraak is afspraak". Onze besluiten nemen we zorgvuldig en afgewogen en we communiceren hierover zo open mogelijk.	2019-2022
In de raadsvergadering van 25 februari 2019 is de nieuwe "Gedragscode integriteit bestuurders Stadskanaal 2019" vastgesteld. Deze gedragscode is nog steeds een leidraad bij het bewerkstellingen van een open, transparante en integere bestuurscultuur. Het thema integriteit is met de gemeenteraad regelmatig onderwerp van gesprek.			
47.	Een transparant, betrokken en zichtbaar gemeentebestuur		
	Inwoners -jong en oud-, ondernemers en maatschappelijke instellingen voelen zich betrokken bij het democratisch proces.	Wekelijks houden wij op dinsdagmorgen van 9.00-11.00 uur op afsprakspreekuur voor onze inwoners. Gedurende onze collegeperiode bezoeken we alle 13 dorpen en wijken. Wij bezoeken regelmatig bedrijven en maatschappelijke organisaties en zijn zo veel mogelijk aanwezig tijdens allerlei evenementen in onze gemeente.	2019-2022
Wekelijks houden wij op dinsdagmorgen van 9.00-11.00 uur op afspraak spreekuur voor onze inwoners. Gedurende onze collegeperiode bezoeken we alle 13 dorpen en wijken. Als gevolg van de coronacrisis konden helaas geen wijkbezoeken worden uitgevoerd en daardoor zijn nog niet alle dorpen en wijken bezocht. Inmiddels heeft de burgemeester tijdens zijn introductieprogramma wel alle dorpen en wijken bezocht. Verder bezoeken wij regelmatig bedrijven en maatschappelijke organisaties en zijn zo veel mogelijk aanwezig tijdens allerlei evenementen in onze gemeente.			
48.	Doorontwikkeling wijkgericht werken		
	Samen met bewoners en instellingen vroegtijdig signaleren van ontwikkelingen in de wijk en er adequaat op acteren.	Het opstellen van wijkvisietrajecten. Ze bestaan uit de onderdelen kijk op de wijk, wijkanalyse, wijkvisie, wijkprogramma en projectenagenda.	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken per 1 september 2021			
		De wijkvisietrajecten stellen ons in staat om met onze partners, op strategisch, tactisch en uitvoerend niveau integraal aan het uiteindelijke doel "leefbare wijken" te werken.	
De stand van zaken is nagenoeg ongewijzigd ten opzichte 1 maart 2021. In verband met de coronacrisis is er een compensatieregeling waar buurtcentra gebruik van konden maken. Een aantal heeft dat ook gedaan. Onze nieuwe burgemeester heeft inmiddels kennisgemaakt met de wijkraden, maar een voorzittersoverleg heeft nog niet plaatsgevonden.			
49.	Communicatiebeleid		
	Eigentijds communicatiebeleid gericht op het realiseren van betrokkenheid en draagvlak bij belangrijke ontwikkelingen.	<p>We peilen vroegtijdig het sentiment rondom ontwikkelingen en acteren hierop: eerlijk in gesprek gaan om draagvlak te verhogen en begrip te vergroten voor wederzijdse standpunten.</p> <p>We stellen ons proactief op en passen processen en werkwijzen daarop aan. We maken actief gebruik van (sociale) media en partners. Bij de start van projecten en ontwikkelingen geven we advies over de te volgen communicatiestrategie en zorgen we voor goede communicatie.</p>	2019-2022
Wij hebben ingestemd met de nieuwe visie op communicatiebeleid.			

BEGROTING

BELEIDSBEGROTING

Programmaplan

LEESWIJZER PROGRAMMAPLAN

Het overzicht "Kaders" bevat de door u vastgestelde beleidsnota's of bovengemeentelijke nota's die betrekking hebben op de programma's.

De programma's zijn opgebouwd door antwoord te geven op de zogenaamde drie "W"-vragen: "Wat willen wij bereiken?", "Wat doen wij daarvoor?" en "Wat mag het kosten?".

Het programmaplan bevat verder het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en het overzicht van de kosten van overhead.

Programmanaam

De begroting kent vier programma's. Onder de naam van het programma is aangegeven welke taakvelden onder dit programma vallen.

Wat willen wij bereiken?

Maatschappelijk effect

Hier worden de maatschappelijke effecten genoemd die beoogd worden met het programma.

Nieuw beleid

Hier staan de nieuwe beleidsprioriteiten. De indeling is als volgt:

1. Prioriteiten als gevolg van wettelijke verplichtingen
2. Prioriteiten als gevolg van aangegane eigen verplichtingen
3. Prioriteiten als gevolg van wensen/ambities

Onder nieuw beleid vatten wij alleen die beleidsprioriteiten waarvoor tot dusver nog geen budget beschikbaar gesteld is. Dus nieuw beleid = nieuw geld.

Wat doen wij daarvoor?

Hier worden van de taakvelden die tot het programma behoren de belangrijkste activiteiten genoemd.

Indien van toepassing wordt het nieuwe beleid nader uiteengezet. Daarna worden de activiteiten van het bestaande beleid van de taakvelden genoemd.

Bestaand beleid kan overigens wel nieuwe activiteiten bevatten, waarvan de kosten gedekt worden uit bestaande en voor dat doel beschikbaar gestelde budgetten.

Wat mag het kosten?

Lasten en baten

Hier worden de lasten en de baten van zowel het nieuwe als het bestaande beleid van het programma in één totaal vermeld.

Taakvelden

Hier worden de lasten en baten gespecificeerd naar taakvelden.

Toelichting

Hier is aangegeven (indien van toepassing) welk deel van de ramingen betrekking heeft op nieuw beleid.

Eventueel wordt een korte toelichting gegeven op de ramingen van het begrotingsjaar. Het verschil tussen de cijfers van 2022 en 2021 is beknopt toegelicht.

Meerjarenraming

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de ramingen van de meerjarenraming 2023-2025.

Mutaties reserves

Hier wordt een toelichting gegeven op de geraamde mutaties reserves die betrekking hebben op het programma.

KADERS

Accommodatieplan "Gezonde basis voor Stadskanaalse accommodaties"
 Beleidsnota 0^e-lijn "Voor-, vroeg- en nazorg"
 Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening gemeente Stadskanaal 2019-2022
 Beleidsplan Jeugdhulp 2018-2020
 Beleidsplan Openbare verlichting
 Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen 2016-2019
 Beleidsplan Wmo 2013-2017 "De Kracht van Verbinden"
 Bestuursakkoord 2018-2022 "Samen koersvast naar de toekomst"
 Bestuursovereenkomst met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)
 Categorisering wegen
 Centrumvisie Musselkanaal
 Deelname verklaring duurzaam inkopen (gemeente-Senter Novem)
 Economisch programma "Stroomopwaarts"
 Energieakkoord Noord-Nederland
 Erfgoedverordening
 Gezamenlijk Plan Groninger gemeenten Van Beschermd Wonen en Opvang naar wonen met begeleiding op maat: op weg naar 2020
 Herijking Armoedebelief Gemeente Stadskanaal 2016 "Perspectief zien en kansen benutten"
 Herziening subsidie- en tarievenbeleid sport 2009
 Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2024 Stadskanaal
 Integrale gebiedsontwikkeling Musselkanaal
 Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte
 Klimaatakkoord gemeenten en Rijk
 Koersdocument Kwaliteit en Rechtmatigheid in de Wmo 2015 en de Jeugdwet
 Koersdocument Publieke gezondheid in de regio Groningen: Ontwikkelperspectief 2017-2020
 Koersdocument Stadskanaal Koersvast "Nait soezen, moar doun"
 Koers Wedeka
 Lokaal Akkoord 2016-2020 "Samen werken aan goed en passend wonen"
 Meerjarig programma: Van beschermd wonen naar wonen met begeleiding op maat
 Meerjarenprogramma voor Psychisch Kwetsbare Personen
 Nota "Stadskanaal, samen met de burger", integraal beleidskader sociaal domein
 Nota "Van AWBZ naar Wmo"
 Nota Cultuur in kanalen
 Nota Doorontwikkeling Huishoudelijke Hulp
 Nota Doorontwikkeling Wijkgericht werken
 Nota Duurzame energie en energiebesparing 2018-2022
 Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 "Doelgericht naar een gezonder Stadskanaal"
 Nota Grondbeleid 2017-2020
 Nota Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2015-2018
 Nota Inkopen en aanbesteden door de gemeente Stadskanaal 2020
 Nota Invoering Participatiewet in Oost-Groningen
 Nota Leerplicht en het recht op onderwijs
 Nota Lokaal Onderwijsbeleid "Talent Centraal"
 Nota Stadskanaal pakt aan
 Nota VANG gemeente Stadskanaal (Van Afval Naar Grondstof 2017-2020) en Notitie uitwerking variant 2 VANG
 Notitie HRM-beleid
 Ontwikkelprogramma Training en Diagnose Centra (gemeenten Stadskanaal en Veendam)
 Omgevingsnota Stadskanaal 2013-2014
 Plan van aanpak "Kans voor de Veenkoloniën"
 Plan van aanpak Taskforce Jeugdwet gemeente Stadskanaal 2018-2021
 Preventie- en handhavingplan Drank- en Horecawet 2014-2016

Programma Beschermd Wonen en Opvang 2020-2025 Groninger Gemeenten
Provinciaal Omgevingsplan (POP3)
Regionaal Crisisplan rampenbestrijding
Regionaal Prestatiekader
Regionaal Veiligheidsplan Noord-Nederland 2015-2018
Regionaal woon- en leefbaarheidsplan (menukaart voor Oost-Groningen)
Sportnota Stadskanaal 2014-2018
Structuurplan Gemeente Stadskanaal
Toegankelijkheidsagenda Stadskanaal (startnotitie)
Visie vrijetijdseconomie Oost-Groningen
Visie winkelcentrum Stadskanaal
Water- en rioleringsplan 2021-2025 Stadskanaal
Welstandsnota
Werkplan integrale uitvoering "Gezonde Gezinnen"
Woonvisie 2020-2025

Programma's

1. PARTICIPATIE

Meedoen en Zelfredzaamheid

Taakvelden Economie en Sociaal domein

Wat willen wij bereiken?

Maatschappelijke effecten

Onze inwoners voelen zich prettig in Stadskanaal en participeren in de samenleving. Ook al zijn er beperkingen. Zij kunnen zolang als zij dat willen in hun eigen woonomgeving blijven wonen. Zij dragen zelf de verantwoordelijkheid voor de inrichting van hun leven en leefomgeving, maar weten dat zij kunnen vertrouwen op de aanwezigheid van voldoende algemene voorzieningen en op ondersteuning van de gemeente of van andere professionals als dit niet meer op eigen kracht of met hulp van het sociale netwerk lukt. In situaties waar de leefbaarheid onder druk staat en in situaties waar sprake is van onvoldoende zelfredzaamheid werken wij samen met maatschappelijke instellingen en (vertegenwoordiging van) bewoners aan verbetering.

Effecten taakvelden Economie

- Een aantrekkelijke gemeente zijn en blijven voor ondernemers, waar middelgrote en kleine bedrijven floreren.
- Behoud en uitbreiding van werkgelegenheid in het algemeen en waar mogelijk de vestiging van bedrijven die laaggeschoold werk bieden in combinatie met een goede en praktische aansluiting in opleidingen.
- Goede aansluiting tussen onderwijs, regionaal bedrijfsleven en samenwerking met overheid.
- Realisatie Innovatiewerkplaats en commerciële werkplaatsen, samen met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven.
- Meer werkgelegenheid in de regio Zuid-Oost Groningen, bij voorkeur in de circulaire economie. Wij stellen hiervoor een visie op.
- Uitvoering Centrumvisie Stadskanaal.
- Uitvoering Centrumvisie Musselkanaal.
- Evenwichtige en aantrekkelijke warenmarkten.
- Samenwerking met de regio en de provincie om goede recreatieve en toeristische verbindingen tussen zowel het gebied Westerwolde, de Veenkoloniën als de Drentse Hondsrug te realiseren.

Effecten taakvelden Sociaal domein

- Verantwoordelijke inwoners, alleen indien zij niet of onvoldoende in de kosten van hun bestaan kunnen voorzien en anders problemen ondervinden in hun maatschappelijk functioneren en participeren, helpen en ondersteunen en tijdelijk een inkomensondersteuning bieden.
- Een samenhangend aanbod van hulpverlening.
- Efficiënt gebruik van onze welzijnsaccommodaties.
- Een inclusieve samenleving waarin voorkomen wordt dat kwetsbare volwassenen en jongeren buiten de samenleving raken en waar inwoners met een beperking naar eigen wens en vermogen kunnen meedoen aan de samenleving. En daarbij minder drempels tegenkomen die dit meedoen in de weg staan.
- Laagdrempelige voorzieningen zijn bereikbaar voor minima zodat ook zij in de samenleving kunnen "meedoen".
- Deelname van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en een arbeidsbeperking aan onze samenleving, waarbij jongeren onder de 27 jaar en mensen met arbeidspotentieel (trede 3 en 4 van de participatieladder) prioriteit krijgen.

Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland
1	Funcziemenging	%	2020	44,3	53,2
2	Vestigingen (van bedrijven)	aantal per 1.000	2020	130,3	158,4
3	Banen	aantal per 1.000	2020	630,4	795,9
4	Werkloze jongeren	%	2019	2	2
5	Netto arbeidsparticipatie	%	2020	63,5	68,4
6	Bijstandsuitkeringen	aantal per 10.000	2020	455,7	459,7
7	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	8	6
8	Aantal re-integratievoorzieningen	aantal per 10.000	2020	254,4	202
9	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	aantal per 10.000	2020	1.220	700
10	Jongeren met jeugdhulp	%	2020	12,9	11,9
11	Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	2,4	1,2
12	Jongeren met delict voor de rechter	%	2019	1	1
13	Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	0,3	0,4

Bron: Waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording)

Toelichting

1. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel banen als woningen.
2. Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
3. Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
4. Het percentage personen van 16 tot en met 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven en geen baan hebben als werknemer.
5. Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiele) beroepsbevolking.
6. Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015) per 10.000 inwoners.
7. Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
8. Het aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
9. Het aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
10. Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
11. Het percentage jongeren tot 18 jaar met een door de rechter dwingend opgelegde jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
12. Het percentage jongeren (12 tot en met 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
13. Het percentage jongeren (12 - 23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 - 23 jaar).

Overig

Indicator voorzieningen	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Aantal uitkeringsgerechtigden	954	1.050	1.050
Uitstroom uit de uitkering	320	300	300
Aantal aanvragen bijzondere bijstand	780	900	850
Aantal Bewindvoering	525	530	520
Instroom SHV	130	200	200
Aantal Schuldregelingen	150	200	200
Aantal Budgetbegeleiding	170	220	200
Aantal WSNP	20	15	15
Uitstroom SHV	130	175	175
Aantal trajecten Vroegsignalering	100	250	250
Aantal in behandeling bij Humanitas-thuisadministratie	200	150	150
Aantal in behandeling bij Stichting Leergeld	414	400	300
Aantal in behandeling bij Jeugdfonds Sport en Cultuur*	160	140	140

Indicator arbeidsparticipatie	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verbetering trede 3 t.o.v. peildatum 1 januari 2019*	23%	25%	25%
Plaatsing op werkstages**	153	150	150
Plaatsing op reguliere en gesubsidieerde arbeid***	208	175	175
Techniektesten DOK4	36	100	80
Aantal WSW plaatsen Wedeka****	570	527	500

*Percentage van het aantal klanten die op 1 januari in trede 3 geregistreerd staan en naar treden 4, 5 of 6 doorstromen, dan wel uitstromen (naar werk).

**Gemiddeld aantal klanten die via een werkstage intern (bij Wedeka) of extern (bij reguliere werkgevers) werkervaring opdoen.

***Regulier werk inclusief parttime, afspraakbanen, beschut werk en uitzendbanen.

****Betreft het aantal subsidiabele eenheden.

Wat doen wij daarvoor?

BESTAAND BELEID

Bij dit programma staan meedoen en zelfredzaamheid centraal. Belangrijk uitgangspunt is dat de gemeente een ondersteunende en faciliterende rol heeft en dat inwoners en ondernemers zelf verantwoordelijk zijn. Daar waar de veiligheid van onze burgers en vooral minderjarige jongeren in het geding is, wordt van ons als gemeente (ook) verwacht dat wij daadkrachtig ingrijpen met maatregelen in de sfeer van drang en soms zelfs dwang.

Werk, Werk, Werk is voor ons een belangrijk thema. Wij zien een ambitieuze rol weggelegd voor de gemeente om de verdere ontwikkeling (behoud en versterken) van de lokale en regionale economie te versterken. In de samenwerking met ondernemers en onderwijs moet de gemeente nog meer de coördinerende rol oppakken om de kansen op werkgelegenheid te vergroten.

Doel hiervan is uitbreiding van de werkgelegenheid, minder werkloosheid en een goede match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Naast onze inzet op het uitbreiden van de werkgelegenheid, zetten we in op een goede match tussen wat de markt aan competenties vraagt en de competenties van de werkzoekenden binnen ons Trainings- en Diagnosecentrum (TDC).

Voor dit programma gelden de uitgangspunten van de Wmo die ook zijn verwerkt in onze nota "Stadskanaal, samen met de burger", het integrale beleidskader voor het sociaal domein. Dat wil zeggen dat alle subsidies, interventies, verstrekkingen, etc. gericht zijn op het versterken van de zelfredzaamheid en participatie van onze inwoners. Lukt dit niet op eigen kracht of met hulp van het eigen netwerk dan is ondersteuning noodzakelijk. Daarbij gaan we uit van wat iemand wel kan en organiseren aanvullende hulp met behulp van de omgeving of met algemene voorzieningen. In situaties waarin dit niet toereikend is kan een beroep worden gedaan op een individuele maatwerkvoorziening of op specialistische hulp. Wij geven dit programma vorm in samenwerking met onze ketenpartners zoals bewoners(organisaties), vrijwilligers, scholen, wijkorganisaties, politie, zorgorganisaties, de zorgverzekeraar, het zorgkantoor en woningbouwcorporaties. Dit leidt tot een goede afstemming met het totale aanbod aan activiteiten in de gemeente.

TAAKVELDEN ECONOMIE

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

- Opstellen visie om meer werkgelegenheid in Zuidoost-Groningen te creëren via circulaire economie.
- Ondersteuning bieden bij de verdere ontwikkeling van de innovatie hub.
- Wij treden op als intermediair op het gebied van bedrijventerreinen.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

- De accountmanager tezamen met de beleidsmedewerker economische zaken zijn het aanspreekpunt voor het bedrijfsleven.
- Wij zullen actief medewerking verlenen aan initiatieven tot vestiging en uitbreiding van bedrijven om de structuur en werkgelegenheid van de gemeente te versterken.
- Wij treden op als loket voor allerhande vragen uit de markt en zoeken verbindingen binnen onze netwerken.
- Wij trekken samen op met het Stadskanaalster bedrijfsleven om de economische structuur in onze gemeente te versterken. Wij acteren actief op signalen en kansen in ons werkgebied en zoeken waar mogelijk samenwerking met regionale partners en de provincie. Werkgelegenheid voor de doelgroep van de participatiewet heeft daarbij onze extra aandacht.
- De gemeente is zichtbaar door haar aanwezigheid bij diverse overlegorganen van handels- en winkeliersverenigingen. Wij onderhouden onze contacten en zorgen voor regelmatige bedrijfsbezoeken.
- Het bieden van een evenwichtige en aantrekkelijke warenmarkt in Stadskanaal en Musselkanaal voor het winkelend publiek. Het realiseren van een breed assortiment aan aangeboden producten op de warenmarkten is van belang voor de aantrekkingskracht voor de marktbezoekers.

Economische promotie

- Signalen voor nieuwe vestiging van bedrijven vanuit het netwerk worden opgevolgd door accountmanager bedrijven.
- We geven uitvoering aan de visie vrijetijdseconomie Oost-Groningen op basis van het uitvoeringsprogramma.
- Samen met onze buurgemeenten geven we uitvoering aan de marketingactiviteiten en de informatievoorziening aan toeristen.
- Ondersteunen van het routebureau (wandelen, fietsen en varen) in Groningen.
- Het scheppen van goede voorwaarden en faciliteren van (toeristische) markten, evenementen en voorzieningen.
- Met de recreatieve sector invulling geven aan de ambitie uit het bestuursakkoord om de samenwerking te zoeken in de regio om goede recreatieve en toeristische verbindingen te slaan tussen zowel het gebied Westerwolde, de Veenkoloniën als de Drentse Hondsrug.

TAAKVELDEN SOCIAAL DOMEIN

Samenkracht en burgerparticipatie

Activiteiten maatschappelijk werk

- Het subsidiëren en laten uitvoeren van basistaken door het Algemeen maatschappelijk werk (Amw).
- Het (co) subsidiëren van een organisatie die slachtofferhulp biedt.
- Inzet van een Mantelzorgscan.
- Uitvoering Blijk van Waardering voor mantelzorgers die intensieve zorg bieden, inclusief jonge mantelzorgers.
- Inzet van activiteiten gericht op jonge mantelzorgers.
- Uitvoering Blijk van Waardering voor ouders die pleegzorg bieden aan jeugdigen in onze gemeente.
- Het 24 uur per dag bieden van (vrijwillige) telefonische bereikbaarheid (zogenaamd luisterend oor). Dit wordt uitgevoerd door 'De Luisterlijn' (Eén tegen Eenzaamheid).
- Uitvoeren van het vrijwilligersbeleid zoals in de kadernota 0e-lijn is opgenomen.
- Blijk van waardering vrijwilligers middel vrijwilligersprijs.
- Uitvoering geven aan de Wet Gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen. De wettelijke taken (de behandeling en registratie van meldingen) zijn belegd bij het provinciale Discriminatie Meldpunt Groningen (DMG). Het lokale meldpunt en doorgeleiding naar het DMG zijn belegd bij het CJGV. Het CJGV pakt daarnaast de preventieve taken met betrekking tot voorlichting en advies op, door het beschikbaar stellen van foldermateriaal over bestrijding en voorkoming van discriminatie.
- Uitvoering geven aan de uitwerking van het Regenboogconvenant en borging hiervan.
- Uitvoering taken inburgering:
 - de nieuwe wet Inburgering gaat in per 1 januari 2022. Dit maakt 2021 en 2022 een tijd van transitie om de nieuwe taken goed geïmplementeerd te krijgen. Door de wetwijziging zullen werkwijzen en taken veranderen. Tijdens de transitie zal duidelijk worden wat de nieuwe werkwijze betekend voor de gemeente en haar maatschappelijke samenwerkingspartners;
 - het bevorderen van de integratie en participatie van statushouders aan de hand van afspraken op het gebied van scholing, onderwijs, werk, gezondheidszorg, veiligheid, jeugdhulp en huisvesting. Voor alle statushouders wordt een participatieverklaringstraject ingezet, een verplicht onderdeel voor het behalen van de inburgering. Tijdens dit traject wordt de vergunninghouder geïnformeerd over de in Nederland geldende normen en waarden en wordt hij wegwijs gemaakt in de Stadskanaalster samenleving;
 - het realiseren van de taakstelling op het gebied van huisvesting van vergunninghouders.

Activiteiten Voorzieningen Wmo

- Het laten uitvoeren van de Algemene Voorziening Schoonmaakondersteuning (AVS). De resultaten van een onderzoek naar de AVS kunnen leiden tot wijziging van het beleid.
- Contract- en leveranciersmanagement voor alle ingekochte zorg (maatwerk voor Wmo-voorzieningen en Wmo-dienstverlening en algemene voorzieningen). Tevens participatie in diverse regionale bestuurlijke en ambtelijke samenwerkingen rond inkoop.
- Het (laten) innen van eigen bijdragen voor de Wmo.

- Het laten uitvoeren van het trekkingsrecht PGB's door de Sociale Verzekeringsbank (SVB).
- Relatiebeheer met de SVB. Voorbereiding op de invoering van PGB 2.0.
- Het houden van toezicht op de rechtmatigheid (jeugd en Wmo) en kwaliteit (Wmo) van onze voorzieningen.

Activiteiten Welzijn breed

- Het vertalen van landelijke ontwikkelingen naar lokaal beleid.
- Doorontwikkelen van de integrale visie op de toegang "Stadskanaal, samen met de burger".
- Coördinatie uitvoering beleidsnota 0^e-lijn "Voor-, vroeg-, en nazorg, kaders voor preventie, advies en ondersteuning". De uitvoering vindt plaats door verschillende uitvoerders binnen verschillende programma's.
- Coördinatie Subsidieregelingen en voorbereiden jaarlijkse besluitvorming.
- Het organiseren van afstemming met ketenpartners waaronder het versterken van de samenwerking met het medische domein (zorgkantoor, zorgverzekeraar, wijkverpleegkundigen, huisartsen, specialistische medische zorg).
- In samenwerking met een zorgverzekeraar de integrale zorg voor (kwetsbare) ouderen vormgeven gericht op een ketensamenwerking tussen het medische en gemeentelijke sociale domein.
- Aanpak eenzaamheid, door middel van uitvoering van het project 'Sociaal Vitaal' en door aan te sluiten bij het actieprogramma 'Eén tegen Eenzaamheid' en hier uitvoering aan te geven.
- Ambtelijke ondersteuning aan de Participatieraad.
- Coördinatie budgetsubsidie Stichting Welstad.
- Coördinatie Uitvoeringsplan Wmo.
- Uitvoeren van het wettelijk verplichte cliënt-ervaringsonderzoek en deelname aan de monitor sociaal domein.
- Om invulling te geven aan de afspraken uit de Startnotitie Toegankelijkheidsbeleid Stadskanaal wordt een Actieagenda Toegankelijkheid Stadskanaal uitgevoerd. Hierin staan de acties voor de komende periode om ervoor te zorgen dat ook mindervalide inwoners van de gemeente op een volwaardige manier mee kunnen doen in de samenleving.
- Een bijdrage leveren aan visies, programma's en projectenagenda's voor de wijken en dorpen volgens het programma wijkgericht werken (zie ook programma 3 Leefbaarheid).
- Inzet buurtwerkers en het verstrekken van wijkbudgetten aan wijkraden.

Activiteiten Sociaal cultureel werk

- Afspraken met Stichting Welstad op basis van het Programma van Eisen Welzijnsvoorzieningen voor het sociaal cultureel werk, ouderenwerk, algemeen maatschappelijk werk/buurtwerk, mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk, brede scholen, combinatiefunctionaris cultuur en sport (buurtsportcoaches) en het jeugd- en jongerenwerk. Er dient sprake te zijn van een integrale benadering van de verschillende werkgebieden in het sociale domein.
- Het verstrekken van subsidies en bijdragen aan een aantal organisaties en aan projecten die passen in het beleid.
- Cofinanciering van de buurtsportcoaches die ingezet worden door schoolbesturen primair onderwijs.
- Het realiseren van een juiste afstemming tussen vraag en aanbod met betrekking tot het gebruik van gemeentelijke panden door sociaal/maatschappelijke partijen.
- De exploitatie van buurthuizen en multifunctionele accommodaties, inclusief het optimaliseren van het beheer en gebruik van deze accommodaties (bijvoorbeeld ruimtes efficiënter inzetten door medegebruik). Tevens werken wij verder aan de vastgoedexploitatie op basis van uniforme huren.
- Met het project Vastgoed op orde brengen we de exploitatie en maatschappelijke functies van onze accommodaties goed in beeld.

Activiteiten Kinderopvang

- Gezinnen waarin sprake is van een problematische gezinssituatie vanwege sociale en/of medische problematiek kunnen wanneer zij geen recht op kinderopvangtoeslag hebben tijdelijk gebruik maken van kinderopvang voor kinderen tot en met 12 jaar.

- De GGD Groningen voert voor de wettelijk verplichte inspecties in de kinderopvang uit. Gastouderbureaus, gastouders, kinderdagverblijven, organisaties voor buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen worden opgenomen in het Landelijk Register Kinderopvang. De gemeente kan in geval van tekortkomingen handhavend optreden.

Wijkteams

- Het bieden van informatie, advies en ondersteuning op het gebied van wonen, zorg en welzijn.
- Het realiseren van de toegang naar gemeentelijke (algemene en maatwerk) Wmo- en jeugdhulpvoorzieningen.
- Hulpvragen kunnen via verschillende wegen bij ons binnen komen. Het KCC handelt eenvoudige vragen Wmo en jeugd af. Voor de meer specialistische vragen wordt doorgeschakeld naar specialisten van het CJGV (jeugdzaken en veiligheid) en de backoffice Wmo. Vragen en meldingen kunnen ook via stichting Welstad binnenkomen. Met Welstad hebben wij hierover afspraken gemaakt.
- Het CJGV is de plek van waaruit de (jeugd)hulp lokaal en regionaal gecoördineerd en voor een deel geïndiceerd en uitgevoerd wordt.
- Er vindt coördinatie plaats van de aanpak en de zorg in multi-problem situaties. Dit heeft een relatie met Beschermd wonen, jeugdzorg, maatschappelijke opvang, de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz), de Wet verplichte Ggz, het beleid voor woonoverlast, de nazorg van ex-gedetineerden en het beleid voor huiselijk geweld en huisverboden.
- In het kader van preventie wordt in provinciaal verband integrale vroeghulp ingezet en voert de GGD taken op het gebied van vroegsignalering 0-4 jarigen uit.
- De inzet van onafhankelijke cliëntondersteuning, tolk (anderstaligen) of een doventolk voor het gehele sociale domein. Om de inzet van cliëntondersteuning te versterken nemen wij deel aan het landelijke koplopersproject cliëntondersteuning, gefinancierd door het ministerie van VWS.
- De inzet van medische advisering voor het gehele sociale domein.
- Met de ambulante voorziening jeugd (Team Snel Verder) willen we laagdrempelig en in het voorliggend veld ondersteuning bieden van kortdurende aard. We beogen hiermee om zonder indicatie en bijkomende administratieve handelingen al in een vroeg(er) stadium te kunnen interveniëren en jeugdhulp waar mogelijk meer af te schalen naar het voorliggend veld. Hiermee beogen we voor een deel geïndiceerde zorg in natura (ZIN) te voorkomen. Dit sluit aan bij de ontwikkelingen rondom de inkoop jeugd per 1 juli 2022 waarbij gemeenten deels de minder zware zorg voorliggend kunnen organiseren en via de RIGG de inkoop van de zwaardere zorg collectief wordt geregeld (volgens het hybride inkoopmodel).

Inkomensregelingen

Inwoners van de gemeente die niet, of in onvoldoende mate, in de noodzakelijke kosten van het bestaan kunnen voorzien, kunnen aanspraak maken op een inkomensondersteunende gemeentelijke voorziening op grond van de Participatiewet. Hierbij wordt:

- voor 2022 uitgegaan van gemiddeld 1.050 uitkeringen. Dit aantal is gelijk aan de raming voor de begroting 2021. Hier vallen ook de cliënten onder die vanuit de loonkostensubsidiesystematiek inkomen genereren;
- ingezet op het voorkomen van onjuiste instroom, op het rechtmatig verstrekken van inkomensvoorzieningen en op het bevorderen van uitstroom. Wij koersen voor 2022 op een uitstroom van 300 personen.

De herijkte nota armoedebeleid, het beleidsplan integrale schuldhulpverlening en een extern onderzoek naar ons huidige minimabeleid vormen in 2022 de basis voor ons beleid en uitvoering. Voor 2022 gaan wij inzetten op efficiëntie en effectiviteit als het gaat om ons huidige armoede- en schuldhulpverleningsbeleid. Hierbij leggen wij in ieder geval onze focus op het volgende.

- De middelen voor het intensiveren van het armoedebeleid en de bestrijding van armoede onder kinderen besteden wij in 2022 in grote lijnen aan dezelfde doelen als in voorgaande jaren.
- Samenwerking met en tussen de verschillende partijen die werkzaam zijn in het kader van armoedebestrijding in onze gemeente. Dit doen wij onder andere door de lokale Leerkring geldzaken als onderdeel van de Alliantie van Kracht voort te zetten.
- Een verdere professionalisering van onze aanpak als het gaat om vroegsignalering schuldhulpverlening. Wij zullen met meer schuldeisers afspraken maken over het doorgeven van betalingsachterstanden. Wij zullen verschillende signalen van schuldeisers koppelen met als doel om meer gericht een hulpaanbod richting onze inwoners te kunnen doen. Ook gaan wij de mogelijkheden onderzoeken om de samenwerking hierin met Welstad en de wooncorporaties te intensiveren.

- Uitvoering geven aan het integrale beleidsplan schuldhulpverlening.
- Heroriëntatie op het minimabeleid op basis van de resultaten van extern onderzoek. Onder de voorwaarde dat bij een mogelijke versoering van ons minimabeleid de kwaliteit van dienstverlening aan de belanghebbenden gewaarborgd blijft conform de motie van de gemeenteraad.

Begeleide participatie

- Door overheidssteun is het nog niet duidelijk wat de werkelijke effecten van de coronacrisis zijn op de arbeidsmarkt. We begroten daarom een voorzichtige stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. We blijven ambitieus en hebben vertrouwen in de effectieve aanpak die in de periode 2017-2020 tot een forse daling van het bijstandsvolume leidde.
- Onder regie van de gemeente wordt begeleiding aan de doelgroep participatiewet vanuit het Trainings- en Diagnosecentrum (TDC) uitgevoerd, waarbij de deelnemers na een persoonlijke diagnose ingedeeld worden op een trede van de participatieladder. Na indeling op de participatieladder wordt een traject op maat vastgelegd in een plan van aanpak, dit kan een rusttraject (trede 1), een traject naar sociale participatie (trede 2) of een traject richting zo regulier mogelijk werk (trede 3 t/m 6) zijn.
- In het TDC werken we samen met het leerwerkbedrijf Wedeka om de brede doelgroep van de Participatiewet te begeleiden naar zo regulier mogelijk werk.
- Uitvoering Beschut werk door Wedeka. Voor onze gemeente is de taakstelling voor 2022 om 42 plaatsen beschut werk te realiseren (indien er voldoende indicaties voor beschut werk zijn afgegeven door het UWV).

Arbeidsparticipatie

- Onze ambitie is om het werkloosheidspercentage in de gemeente Stadskanaal in 2022 gelijk met het landelijk gemiddelde te krijgen. Voor een deel hebben we als gemeente invloed op dit percentage, daar waar het gaat om inwoners van de gemeente Stadskanaal die een beroep doen op de participatiewet, IOAW/IOAZ. Voor wat betreft de inwoners met onder andere een WW, WIA en Wajong uitkeringen is het UWV verantwoordelijk. Het werkloosheidspercentage wordt bepaald op basis van alle uitkeringen.
- Voor een optimale werkgeversbenadering wordt in onderlinge samenwerking tussen de gehele arbeidsmarktregio Werk in Zicht (WIZ) Groningen en de sub-regio Oost Groningen jaarlijks een arbeidsmarktbeperkingsplan opgesteld. De Gemeente Stadskanaal heeft de ambitie jaarlijks 200 personen op de arbeidsmarkt te plaatsen.
- Naast de uitvoering van wettelijke taken ontwikkelt WIZ duurzame oplossingen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, er wordt onder andere samengewerkt op het gebied van afspraakbanen, werkgeversondersteuning, aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt en jeugdwerkloosheid en het aanvragen van subsidies voor projecten. Deze plannen en samenwerking worden uitgewerkt in het plan Perspectief op Werk dat door WIZ wordt opgesteld.
- In het sociaal akkoord 2013 is afgesproken dat werkgevers 125.000 extra banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. In onze arbeidsregio gaat het tot 2027 om 5.500 afspraakbanen, voor Oost Groningen gaat het om totaal 850 afspraakbanen. Volgens deze berekening komt de ambitie van Stadskanaal uit op 190 afspraakbanen in 2027.
In 2020 zijn er gemiddeld 90 afspraakbanen gerealiseerd, het gemiddelde is medio 2021 opgelopen tot 98 gerealiseerde afspraakbanen. Naast de ambitie om het aantal afspraakbanen te verhogen richten we ons ook op het verduurzamen. Dit betekent dat we bij aflopen van tijdelijke contracten contact hebben met werknemer en werkgever om te kijken of het contract voortgezet kan worden of omgezet kan worden naar een contract voor onbepaalde tijd. Waar dit niet kan zullen we preventief inzetten op doorplaatsing naar een andere organisatie. Hiermee voorkomen we dat mensen weer terugvallen in een bijstand situatie.

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

- Het verstrekken, uitvoeren en monitoren van individuele Wmo-maatwerkvoorzieningen in de vorm van woon- en vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen.
- We beschikken over een aantal kleinere algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld de openbare rolstoelen in de centra van Musselkanaal en Stadskanaal, de Zonnebloemauto, een driewiel fietspool en een rolstoelpool in een ouderencentrum. Daar waar mogelijk/gewenst worden in 2022 nieuwe algemene voorzieningen ontwikkeld waardoor het beroep op een maatwerkvoorziening wordt beperkt en onnodige bureaucratie wordt voorkomen.

- Het verstrekken van gehandicaptenparkeerkaarten op grond van de Wegenverkeerswet en het laten uitvoeren van de daarvoor verplichte medische keuringen.

Maatwerkdienstverlening 18+

- Het signaleren van ontwikkelingen en zo nodig initiëren en regisseren van veranderingen/aanpassingen in het beleid. Onder andere in verband met de ontwikkelingen op het gebied van Beschermd Wonen.
- Het verstrekken, uitvoeren en monitoren van individuele Wmo-maatwerkvoorzieningen in de vorm van zorg in natura (ZIN) of met een Persoonsgebonden Budget (PGB). Dit betreft de ondersteuning bij een ontregeld huishouden (Ondersteuning zelfredzaamheid en ondersteuning huishoudelijk werk (OZ/OH), begeleiding (begeleiding individueel of groep, persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf inclusief eventueel vervoer) en (via centrumgemeente Groningen) Beschermd Wonen.
- Voor Huishoudelijke Ondersteuning onderzoeken we een nieuw normenkader.
- Met ingang van 2022 zijn na een aanbesteding nieuwe contracten voor huishoudelijke hulp OZ/OH afgesloten.
- Per 1 januari 2022 stopt de Ommelander Samenwerking voor de Wmo-begeleiding. De gemeenten Oldambt, Pekela en Stadskanaal verlengen het contract met vijf maanden. Daarna start voor deze drie gemeenten een nieuwe contractperiode.
- Het realiseren van de taakstelling op het maatwerkbudget 18 + conform het maatregelenplan 2022-2025. Wij doen dit door de Ggz-inloop de Regenboog te transformeren tot een bredere algemene voorziening voor niet-geïndiceerde inloop en dagbesteding.

Maatwerkdienstverlening 18-

- De Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) koopt via de zogenaamde Open House methodiek de jeugdhulp in voor de zorg in natura (ZIN). Dat doen zij namens alle Groninger gemeenten ook in 2022. Tevens verzorgt de RIGG daarbij het contractbeheer. Parallel aan de inkoop door de RIGG zullen de individuele gemeenten meer vrijheid gaan krijgen om delen van de ZIN zelf in te kopen op een meer taakgerichte wijze samen met een beperkter aantal jeugdhulpaanbieders. Er ontstaat dan binnen de regio Groningen een hybride wijze van inkopen van jeugdhulp doordat er (tijdelijk) twee inkoopsystemen naast elkaar ontstaan voor delen van de jeugdhulp (Open House en taakgericht).
- Een belangrijk uitgangspunt bij de hybride situatie is dat er altijd sprake zal zijn van een dekkend jeugdzorglandschap en dat dus alle soorten van hulp beschikbaar blijven.
- Ook in de hybride fase blijven de individuele gemeenten verantwoordelijk voor alleen de uitgaven aan de eigen kinderen. Een uitzondering op bovenstaande afspraken betreft de inkoop en afrekening van de niet cliëntgebonden kosten, subsidies, beschikbaarheidskosten crisisverblijf, de kosten voor landelijk werkend instellingen en jeugdhulp Plus. Deze vallen ook in 2022 onder de gezamenlijke financiële solidariteit.
- In 2020 is afgesproken dat de RIGG een structurele positie krijgt bij de inkoop en het contractbeheer van de maatwerkdienstverlening in de gehele regio. In 2022 zal deze afspraak nader worden uitgewerkt en ingevuld, mede afhankelijk van de effecten en opbrengsten van de hybride fase.
- De gemeente Stadskanaal heeft er in deze hybride fase voor gekozen om een Niet-Verkenner gemeente te zijn. Dat wil zeggen dat Stadskanaal in een wat rustiger tempo toewerkt naar een vernieuwde manier van de jeugdhulp inkopen en daarbij wil leren van eigen ervaringen en de ervaringen van de Verkenner gemeenten en de mogelijkheden die de vernieuwde RIGG daarbij biedt.
- Individuele gemeenten krijgen meer vrijheid om eigen keuzes te maken bij de inkoop van de jeugdhulp. Deze vrijheid zal wel worden begrensd. Dat gebeurt enerzijds via Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). De NvO is een hoeveelheid niet vrijblijvende afspraken met het Rijk, waarin wordt vastgelegd hoe gemeenten in de regio de inkoop van de jeugdhulp regelen, waarbij ze extra oog hebben voor eenduidigheid en de instandhouding van het jeugdzorglandschap. Tevens zal er een Groninger Contractueel Model (GCM) worden (door)ontwikkeld, dat ervoor moet zorgen dat de jeugdhulpaanbieders op een enigszins gelijke wijze afspraken over inhoud, administratie en verantwoording kunnen maken met alle tien gemeenten.
- De toewijzing van jeugdhulp vindt plaats via een aantal lijnen. Een gedeelte verloopt via het CJGV. Daarnaast verwijzen huisartsen, medisch specialisten en gecertificeerde instellingen (GI) rechtstreeks naar jeugdhulp (ruimschoots meer dan 50% van het budget). Het onderwijs is een belangrijke vindplaats van jeugdhulpproblematiek, maar heeft niet de bevoegdheid om zelfstandig te verwijzen/indiceren; wel zijn ze een belangrijke "indirecte verwijzer". De gemeente is (financieel) verantwoordelijk voor alle jeugdhulp, we zijn voor de verwijzing dus afhankelijk van vele partijen.

Daarom willen we de samenwerking met de huisartsen, GI's en het onderwijs ook in 2022 voortzetten en waar mogelijk verder aanhalen. Vanwege de positieve ervaringen continueren we de inzet van Ondersteuners Jeugd en Gezin in de huisartsenpraktijken ook in 2022.

- De jeugdhulp zal zich ook in 2022 blijven ontwikkelen. De goedkoopste adequate voorziening blijft daarbij het uitgangspunt, waarbij het gebruik van data en het dashboard jeugdhulp bepalend blijft om te checken of dat lukt en te bepalen wat zinvolle bijstellingen kunnen zijn. Onder invloed van de gewijzigde inkoop en de rol van de RIGG zal het huidige dashboard in 2022 moeten worden aangepast tot een versie 2.0.

Geëscaleerde zorg 18+ en 18-

- Het bieden van hulp en ondersteuning door diverse maatschappelijke organisaties aan inwoners die vanwege drugs, alcohol of problematisch gedrag een probleem vormen voor de eigen gezondheid en de leefbaarheid van de (directe) woonomgeving. Mensen met uiteenlopende hulp- of ondersteuningsvragen blijven als gevolg van de ambulantisering zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving wonen. Coördinatie vindt plaats door de OGGz- coördinatoren. Daarbij staat het borgen van de verbinding en samenwerking tussen de werkvelden Zorg en Openbare Orde en Veiligheid in 2022 centraal. Ook thema's als mensenhandel maken duidelijk dat een structurele samenwerking tussen Zorg en Veiligheid inmiddels onmisbaar is.
- Een deel van het beleid en de budgetten voor Maatschappelijke Opvang en Zorg voor deze doelgroepen is in handen van de Centrumgemeente Groningen. Groningen maakt afspraken met de gemeenten over inzet en besteding hiervan met betrekking tot Maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) waaronder de aanpak van woonoverlast, nazorg ex-gedetineerden.
- In 2022 zijn de opgaven voor Beschermd Wonen (BW) onder andere:
 - voorbereiding op de invoering van het woonplaatsbeginsel en de invoering van het nieuwe landelijke verdeelmodel BW wat vanaf 2023 geleidelijk wordt ingevoerd. Beide ontwikkelingen dienen in samenhang met de implementatie van het Groninger Verdeelmodel te worden opgepakt;
 - uitvoeren van de transformatieagenda en beheersmaatregelen om de instroom in BW beperken en doorstroom naar minder zware zorg daar waar mogelijk te stimuleren en deze ter voorbereiding op de inkoop Beschermd Wonen 2023 vertalen in producten en inkoopstrategie;
 - afstemming met de centrumgemeente en de regio over de inkoop van BW-producten (wat centraal/wat decentraal inkopen);
 - het ontwikkelen van beleid gericht op het voorkomen van onnodige instroom in BW, stimuleren van doorstroom en uitstroom BW, inclusief het ontwikkelen en vervolgens inkopen van producten die afschaling van deze specialistische en dure zorg naar regulier aanbod mogelijk maken. Soepele overgangen 18-/18+ en van BW naar Wmo begeleiding zijn hierbij van belang. In dit kader is in 2021 reeds gestart met een tussenvoorziening voor 18-jarigen waarbij BW-budget middels een pilot beschikbaar is gesteld om zó de flexibilisering vorm te geven. In 2022 worden de opbrengsten hiervan betrokken bij de nieuwe inkoop BW. Deze tussenvoorziening wordt in samenhang met de bestaande aanpak van woonbegeleiding voor jongeren uitgewerkt, waardoor jongeren passende begeleiding krijgen naar zelfstandig wonen en optimaal zelfredzaam functioneren. Het uiteindelijke doel is een structurele voorziening neer te zetten voor jongeren waardoor ze passender worden begeleid en onnodige instroom in BW wordt voorkomen;
 - het organiseren van samenwerking in de regio Zuidoost Groningen, in beleid, in de toegang en voor een regionaal passend en gespreid aanbod aan voorzieningen onder regie van een regionale projectleider;
 - in 2022 krijgt de doordecentralisatie BW naar meer Beschermd Thuis verder zijn beslag. Samenwerking met de woningcorporaties is door deze ambulantisering steeds belangrijker. Doordat we vanaf medio 2021 zelf de indicaties voor BW afgeven kunnen we de betere prognoses voor het benodigd aantal en type woningen maken;
 - het volgen van de effecten van het lokaal indiceren, waarbij de samenhang met Wmo begeleiding inzichtelijk zal worden. De transformatie-monitor BW ondersteunt hierbij;
 - het borgen van de procesregie bij ingewikkelde casuïstiek door de OGGz-coördinatoren, afgestemd op de nieuwe taken Wet Verplichte Ggz en het indiceren van BW.
- Implicaties van de voorstellen vanuit de regionale Taskforce wachttijden Ggz voor de Groninger gemeenten dienen te worden uitgewerkt. Belangrijk onderdeel hiervan is het verbeteren van de samenwerking met de huisartsen en het sociaal domein en het borgen van de resultaten van de pilot voorzorg die in 2021 is uitgevoerd. In deze pilot trekken aanbieders Ggz, stichting Welstad, OGGz samen op.

- Het uitvoeren van de Wet Verplichte Ggz (Wvvggz). Dit betekent het aannemen van meldingen, indien nodig het uitvoeren van een Verkennend Onderzoek, het aanvragen van een zorgmachtiging dan wel het afgeven door de burgemeester van een crisismaatregel.
- In samenwerking met de woningcorporaties wordt ingezet op het organiseren van passende huisvesting voor huurders met GGZ-problemen (onder andere beschermd wonen) waardoor blijvend herstel wordt gestimuleerd.
- Vanaf 2022 is het eerste jaar dat de Ggz- inloop en de geïndiceerde dagbesteding in het gebouw 'de Regenboog' samengevoegd worden tot een bredere algemene voorziening voor zowel inloop als dagbesteding voor psychisch kwetsbare cliënten. Van hieruit vindt ontmoeting, dagbesteding en integratie met welzijnsactiviteiten plaats gericht op herstel en participatie. De voorziening is voorliggend op geïndiceerde Wmo-dagbesteding en aanvullend op beschermd/begeleid wonen en/of behandeling. 2022 zal in het teken staan van het doorontwikkelen van het concept.
- Het bieden van begeleid wonen aan jongeren. Begeleid wonen voorziet in een belangrijke behoefte om maatschappelijk kwetsbare jongeren lokaal te ondersteunen naar zelfstandig wonen. Hiermee wordt voorkomen dat deze jongeren gaan zwerven of anderszins in instabiele woon- en leefsituaties terecht komen en daardoor een beroep gaan doen op zwaardere vormen van hulpverlening zoals Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang of verlengde jeugdzorg. In samenwerking met de Groninger gemeenten wordt middels pilots toegewerkt naar structurele inbedding van woonbegeleiding voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 27-jarigen in BW dan wel Jeugdhulp en verlengde Jeugdhulp. Stadskanaal is een van de pilots. De uitkomsten worden betrokken bij de inkoop Beschermd wonen vanaf 2023.

Wat mag het kosten?

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	77.286	80.233	78.730	78.037	77.571	76.829
Baten	18.589	17.291	16.287	16.219	16.219	16.219

Saldo programma	58.697	62.941	62.443	61.818	61.353	60.611
------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

	<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>	<u>Saldo</u>
Taakvelden Economie			
3.1 Economische ontwikkeling	48		-48
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	1	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	184	104	-80
3.4 Economische promotie	114	173	59
	<u>346</u>	<u>278</u>	<u>-69</u>
Taakvelden Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.695	154	-5.541
6.2 Wijkteams	2.860	130	-2.730
6.3 Inkomensregelingen	19.315	15.148	-4.167
6.4 Begeleide participatie	18.993		-18.993
6.5 Arbeidsparticipatie	3.096	20	-3.076
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.622	158	-1.464
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	11.297	294	-11.003
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.258		-14.258
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	354	106	-248
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	895		-895
	<u>78.383</u>	<u>16.009</u>	<u>-62.374</u>
Totaal	78.730	16.287	-62.443

Toelichting

Het nadelig saldo op dit programma is ten opzichte van 2021 gedaald met € 498.000,00. Dit betreft een voordeel van € 735.000,00 voor de taakvelden Economie en een nadeel van € 237.000,00 voor de taakvelden Sociaal domein. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakvelden Economie

- De budgetten die in 2021 zijn geraamd in het kader van de centrumontwikkeling Stadskanaal zijn incidenteel. Voor 2022 betekent dit een voordeel.	€	790.000,00 V
- In 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de strategische visie vrijetijdseconomie. De lasten hiervan zijn in de begroting verwerkt.	€	10.000,00 N
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	45.000,00 N
Totaal taakvelden Economie	€	735.000,00 V

Taakvelden Sociaal Domein

- De voorbereidingskosten voor de nieuwe wet Inburgering zijn incidenteel in 2021 geraamd. Voor 2022 betekent dit een voordeel.	€	139.000,00 V
- De tarieven voor huishoudelijke hulp zijn na een kostprijsonderzoek bijgesteld. Dit leidt tot meerkosten voor OH, OZ en OZ/OH.	€	836.000,00 N

- De raming voor de eigen bijdragen van het CAK zijn naar boven bijgesteld op basis van de realisatie 2020.	€ 55.000,00 V
- Het verwachte aantal cliënten daalt, maar door een relatief hoge stijging van het tarief (zie ook OH, OZ en OZ/OH) is sprake van een uitzetting wat per saldo leidt tot hogere lasten van de AVS.	€ 91.000,00 N
- De geraamde uitgaven (ZIN, PGB, solidaire kosten en ambulante jeugdhulp) zijn bijgesteld voor loon- en prijsbijstellingen 2022. Dit leidt tot hogere lasten.	€ 253.000,00 N
- De lasten van de welzijnsaccommodaties dalen. Dit betreft lagere kapitaallasten en het vervallen van een incidenteel budget voor de sloop van een welzijnsaccommodatie in 2021.	€ 124.000,00 V
- De in 2021 geraamde incidentele budgetten met betrekking tot beschermd wonen zijn in 2022 vervallen.	€ 324.000,00 V
- In de begroting is per saldo een daling van de uitkeringslasten verwerkt.	€ 699.000,00 V
- De rijksvergoeding voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies (BUIG) is geraamd op basis van het nader voorlopig budget 2021. Dit is lager dan het voorlopig budget.	€ 430.000,00 N
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€ 32.000,00 V
Totaal taakvelden Sociaal Domein	€ 237.000,00 N

Meerjarenraming

Per saldo dalen de lasten in de periode 2023-2025 met € 1.832.000,00. Dit betreft een voordeel op de taakvelden Sociaal domein. Hieronder zijn de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakvelden Sociaal domein

- Het budget voor bijzondere bijstand is verlaagd wegens een versoering voor bewindvoering.	€ 25.000,00 V
- Wegens een lager beroep is het schoolbudget naar beneden bijgesteld.	€ 10.000,00 V
- Integratie uitkeringen voor ambulantisering van de zorg en voor thuis- en daklozen zijn tot en met 2022 in de budgetten verwerkt. Mogelijk zal hier ook in de jaren 2023 en verder een beroep op wordt gedaan.	€ 70.000,00 V
- De integratie-uitkering sociaal domein daalt. Daarnaast is op basis van de nieuwe begroting van Wedeka een lagere exploitatiebijdrage verwerkt.	€ 1.641.000,00 V
- In de begroting is een stijging verwerkt van de reïntegratiebudgetten (met name voor beschut werk).	€ 58.000,00 N
- Door de aanpak Spoed voor Jeugd verwachten we dat de uitgaven jeugdhulp structureel lager zullen uitvallen.	€ 100.000,00 V
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€ 44.000,00 V
Totaal taakvelden Sociaal domein meerjarenraming	€ 1.832.000,00 V

Mutaties reserves

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toevoegingen						
Onttrekkingen	539	944	109	109	109	109
Saldo mutaties	539	944	109	109	109	109

Toelichting

Het saldo van de mutaties in de reserves is ten opzichte van de begroting 2021 € 835.000,00 lager. De oorzaken zijn:

Taakvelden Sociaal Domein

- In 2021 is er een incidentele onttrekking uit de reserve Sociaal Domein geraamd voor de projectleider ambulante voorziening jeugd. Voor de begroting 2022 is dit een nadeel. € 18.000,00 -
- Een deel van de kapitaallasten van de welzijnsaccommodaties wordt gedekt uit de reserve Bijdragen in kosten activa. Door daling van de lasten daalt ook de onttrekking. € 27.000,00 -

Taakvelden Economie

- De in 2021 geraamde onttrekkingen in het kader van de centrumontwikkeling Stadskanaal zijn in 2022 vervallen. € 790.000,00 -

Totaal mutaties reserves meerjarenraming	€ 835.000,00 -
--	----------------

2. ONTPLOOIING

Leren en Ontmoeten

Taakvelden Onderwijs en Sport, cultuur en recreatie

Wat willen wij bereiken?

Maatschappelijke effecten

In een sterke pedagogische civil society voelen burgers zich betrokken bij de (opvoeding van) kinderen en jeugdigen in hun omgeving. Binnen zo'n rijke en sterke sociale omgeving krijgen jeugdigen de meeste kans zich optimaal te ontwikkelen. We zetten sterk in op preventie en vroeghulp en het stimuleren van talentontwikkeling. Daarbij accepteren we, binnen gezonde en veilige grenzen, verschillen tussen gezinnen en kinderen. Zowel in het tempo van opgroeien, als in de uitkomst van de talentontwikkeling.

Wij blijven een excellente gemeente om in te wonen en behouden onze regiofunctie op het gebied van voorzieningen. Wij investeren in de kwaliteit van onze voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en recreatie.

Effecten taakvelden Onderwijs

- Jongeren de mogelijkheid bieden zich te ontwikkelen tot weerbare, zelfstandige, competente en sociale burgers.
- Jongeren hebben, zoveel als mogelijk, een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt én werk.

Effecten taakvelden Sport, cultuur en recreatie

- Sportstimulering door doelgroepenbenadering en verenigingsondersteuning.
- Een breed aanbod van culturele voorzieningen.
- (Duurzame) bescherming en ontwikkeling van cultureel erfgoed.
- Bereikbaarheid van recreatieve voorzieningen.

Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland
1	Absoluut verzuim	aantal per 1.000	2019	0	2,4
2	Relatief verzuim	aantal per 1.000	2019	75	26
3	Voortijdige schoolverlaters (VO + MBO)	%	2020	1,6	1,7
4	Niet-sporters	%	2020	67,1	49,3

Bron: *Waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording)*

Toelichting

1. Het aantal leerplichtigen en/of kwalificatieplichtige jongeren die niet staan ingeschreven op een school. De periodeaanduiding staat voor schooljaar 2018/2019.
2. Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar gedurende een bepaalde tijd ongeoorloofd afwezig is. De periodeaanduiding staat voor schooljaar 2018/2019.
3. Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periode aanduiding staat voor schooljaar 2018/2019.
4. Het percentage bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één per week aan sport doet ten opzichte van de totale bevolking van 19 jaar en ouder.

Wat doen wij daarvoor?

BESTAAND BELEID

Door ontgroening en vergrijzing verandert de bevolkingssamenstelling van Stadskanaal. Dat heeft onder meer tot gevolg dat mensen andere eisen stellen aan hun woonomgeving en de voorzieningen waarvan zij gebruikmaken. Om een excellente woongemeente te blijven en voldoende, kwalitatief goede voorzieningen te behouden zullen wij ons aanbod van voorzieningen zoveel als mogelijk aansluiten bij de veranderende wensen van onze inwoners.

TAAKVELDEN ONDERWIJS

Onderwijshuisvesting

- In 2022 zal het meerjarenplan onderwijshuisvesting geactualiseerd worden.
- Uitvoering geven aan het programma 2022 en het vaststellen van het programmaoverzicht 2023.
- Afhankelijk van nadere besluitvorming zal in 2022 gestart worden met de ontwikkeling van een nieuwe onderwijsaccommodatie voor de scholen Maarsborg en Neuteboom, inclusief ruimte voor kinderopvang en exclusief een gymzaal. Dit is conform het scenario "meest logisch" zoals door de gemeenteraad in 2019 besloten.

-

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Activiteiten Onderwijsbeleid

- Samen met de gemeenten Midden-Groningen en Veendam voeren we het externe toezicht op het verzelfstandigde openbaar basisonderwijs uit.
- Door de GGD wordt het vroegtijdig opsporen van spraak-, taal- en ontwikkelingsrisico's voor 0-4 jarigen uitgevoerd. De risicopeuters vormen de doelgroep van de voorschoolse educatie. Daarnaast draagt de gemeente bij aan de realisatie van ondersteuning en begeleiding van zorgleerlingen.
- De OAB-aanpak (onderwijsachterstandenbeleid) is erop gericht om alle kinderen zoveel mogelijk een gelijke start te bieden bij het begin van het basisonderwijs. Om dit vorm te geven voeren wij structureel overleg met de betrokken schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en overige partijen.
- De Voorschoolse Educatie-voorzieningen in onze gemeente bieden doelgroepeuters zestien uur per week educatie. Daarnaast is er voor hun ouders ondersteuning voor het vormgeven van een taalrijkere omgeving thuis. Er wordt structureel ingezet op verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en het bereik van doelgroepeuters.
- Er functioneren netwerken brede school in aandachtswijken. Hiervoor is een geormerkt budget beschikbaar. De coördinatie is belegd bij de betrokken buurtwerker van Stichting Welstad. De inzet en activiteiten zijn gericht op optimale ontwikkelingskansen, een gezonde en bewuste leefstijl en veiligheid.
- Stimuleren geletterdheid en ondersteuning laaggeletterden.

Activiteiten Leerlingenzaken

- Uitvoering geven aan de wettelijke taken leerplicht.
- Uitvoering geven aan leerplicht spreekuren.
- Deelname aan netwerken.
- Monitoring van alle jongeren tot 27 jaar.
- Uitvoering geven aan de sluitende aanpak jongeren.
- RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt)-taken afstemmen op lokale taken om zodoende een sluitende melding, registratie, doorverwijzing en herplaatsing van voortijdig schoolverlaters te realiseren.
- Uitvoering geven aan leerlingenvervoer.
- Stimuleren van projecten om te komen tot nieuwe vervoersvoorzieningen in het kader van leerlingenvervoer, aansluitend bij visie Publiek Vervoer. We pakken de projecten 'GO-ov' en 'Voor Elkaar Pas' op, twee projecten waarbij leerlingen wordt aangeleerd om al dan niet onder begeleiding te reizen met het openbaar vervoer naar en van school. De projecten ondersteunen de aanzet naar zelfstandigheid van leerlingen in het speciaal onderwijs.

Activiteiten Peuteropvang

- De peuteropvang voor kostwinnersgezinnen (de zogenaamde éénverdieners) valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Er is een gemeentelijke subsidieregeling voor deze ouders. Ouders betalen een ouderbijdrage die overeenkomt met de kinderopvangtoeslagregeling voor tweeverdieners. De gemeente heeft de uitvoering van de regeling gemandateerd aan geregistreeerde kindercentra.
- Het kabinet wil dat elk kind goed voorbereid aan het basisonderwijs kan beginnen en wil daarom dat nog meer peuters gebruik maken van de voorschoolse opvang. Gemeenten hebben de taak en middelen gekregen om het gebruik van een voorschoolse voorziening te optimaliseren. Aanbieder van Voorschoolse Educatie geven hieraan specifieke aandacht.

TAAKVELDEN SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Sportbeleid en activering

In 2021 zijn we gestart met de uitvoering van het lokaal Sportakkoord. Dit akkoord kent drie pijlers te weten:

- Jeugd vaardiger in beweging;
- Vitale sportverenigingen;
- Inclusief sporten.

In 2022 gaan we de projecten die rond de pijlers zijn gestart verder vormgeven en uitwerken. Hierin ligt een belangrijke taak voor onze Buurtsportcoaches die zijn ondergebracht bij de stichting Welstad.

Sportaccommodaties

- We zijn gestart met een onderzoek naar de gewenste infrastructuur van de binnensport in de plaats Stadskanaal. Hierbij worden de eerder opgestelde scenario's geactualiseerd en aangevuld vanwege een aantal recente ontwikkelingen in de markt. In 2022 zal besluitvorming plaatsvinden.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

- Stichting Kunstenschool Zuid Groningen (SKZG) geeft uitvoering aan lessen op het gebied van muziek, theater, dans en educatie voor kinderen en volwassenen.
- Stichting Kunstzinnige Vorming Stadskanaal De Pauw besteedt aandacht aan kunsteducatie en allerlei workshops voor kinderen en volwassenen.
- Stimulering van initiatieven op het gebied van kunst en cultuur.
- Verstrekken van subsidies voor kunst en cultuur.
- Verstrekken van bijdragen en subsidies voor nationale feest- en gedenkdagen.
- Professionele voorstellingen in het Theater Geert Teis.
- Organiseren van exposities in het KCC.

Musea

- Subsidiëring van de stichting Streekhistorisch Centrum Stadkanaal (SHC).
- Uitvoering van het educatieproject voor het basisonderwijs door SHC.
- Uitvoering geven aan allerlei zondagmiddagactiviteiten en verschillende exposities gedurende het jaar.
- Het SHC organiseert verdere digitalisering van hun collectie.

Cultureel erfgoed

- Informatievoorziening aan de eigenaren van gemeentelijke en rijksmonumenten.
- Initiatieven ondersteunen tot behoud of herbesteding van cultureel erfgoed.
- Het rijksmonument Begraafplaats Uniken kent een slechte staat van onderhoud. De begraafplaats is in eigendom van de Stichting Egbert Uniken. Wij hebben een financiële bijdrage geleverd aan het opstellen van een plan voor herstel van de begraafplaats. Daarnaast bieden we de stichting een beheerkader en willen we aan de hand daarvan verdere afspraken met elkaar maken. Het onderzoek naar de mogelijkheden van herstel en toekomstig beheer van de historische begraafplaats is afgerond en zal in 2022 worden uitgevoerd.

Media

- De bibliotheek heeft een hoofdvestiging in Stadskanaal, servicepunten in Musselkanaal (MFA Lint) en Onstwedde (MFA de Bolster) en een bijna dekkend netwerk van de Bibliotheek-op-school (dBOS).

- Vanuit de provinciale producten- en diensten catalogus afspraken maken over de basisvoorziening (de klassieke uitleenbibliotheek) en aanvullende diensten die passen binnen onze lokale wensen en behoeften.
- Provinciale monitoring van producten, diensten en financiën.
- Uitvoeren Taalhuis in Stadskanaal en realisatie van een Taalpunt in Musselkanaal en Onstwedde voor aanpak laaggeletterdheid.
- Samenwerking vindt plaats in een Taalnetwerk bestaande uit: Stichting Lezen & Schrijven, ROC Noorderpoort, Stichting Biblionet, Stichting Welstad en de gemeente Stadskanaal (TDC). In 2022 wordt deze samenwerking versterkt met andere mogelijke partners zoals Humanitas of bedrijven.
- Provinciaal wordt ingezet op laaggeletterdheid. De coördinatie ligt bij de arbeidsmarktregio (gemeente Groningen) voor een gezamenlijke aanpak.

Lokale omroep

- Het subsidiëren van de streekomroep RTV1.
- RTV1 verzorgt de uitzendingen van de raadsvergaderingen.
- Via verschillende media (speerpunt het maken van televisie) brengt RTV1 de actualiteiten van de gemeente Stadskanaal onder de aandacht bij onze inwoners.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

- We willen zo goed mogelijk kansen benutten ter versterking van het landschap en ontwikkeling van de natuur. Zo nemen we deel aan de gebiedscommissie Westerwolde die de zorg had voor de ontwikkeling van het natuurnetwerk in het gebied van Westerwolde (met in de gemeente Stadskanaal het Ellersinghuizerveld, Ter Wupping-Wessinghuizen en Smeerling). Dit natuurnetwerk is voltooid. De gebiedscommissie blijft zich inzetten voor natuur- en landschapsontwikkeling en bescherming in Westerwolde.
- Ook wordt met de provincie en het waterschap overlegd over de kansen die de ontwikkeling van de Pagediepzone ons biedt.
- Het in stand houden van de camperplaats in Musselkanaal.
- Het behouden van goede voorzieningen voor de vaarrecreatie.

Wat mag het kosten?

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	10.505	10.787	10.207	10.786	10.355	10.355
Baten	2.503	2.666	2.462	2.477	2.356	2.356
Saldo programma	8.003	8.121	7.745	8.309	8.000	8.000

		<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>	<u>Saldo</u>
Taakvelden Onderwijs				
4.2	Onderwijshuisvesting	2.025		-2.025
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.322	1.014	-1.308
		4.348	1.014	-3.333
Taakvelden Sport, cultuur en recreatie				
5.1	Sportbeleid en activering	159	3	-156
5.2	Sportaccommodaties	2.177	310	-1.868
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.393	1.081	-1.312
5.4	Musea	128	4	-123
5.5	Cultureel erfgoed	27	0	-27
5.6	Media	850	6	-844
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	125	44	-81
		5.860	1.448	-4.412
Totaal		10.207	2.462	-7.745

Toelichting

Het nadelig saldo op dit programma is ten opzichte van 2021 gedaald met € 376.000,00. Dit betreft een voordeel van € 232.000,00 voor de taakvelden Onderwijs en een voordeel van € 144.000,00 op de taakvelden Sport, cultuur en recreatie. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Bestaand beleid

Taakvelden Onderwijs

- In 2021 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor een onderzoek naar de huisvestingsproblematiek Neuteboomschool-Maarsborg. Dit budget is vervallen.	€	55.000,00 V
- De kapitaallasten van huisvesting onderwijs zijn lager, onder andere door een verlaging van de renteomslag naar 1,5%.	€	140.000,00 V
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	37.000,00 V
Totaal taakvelden Onderwijs	€	232.000,00 V

Taakvelden Sport, cultuur en recreatie

- Diverse in 2021 incidenteel geraamde budgetten van totaal € 74.000,00 op de sportaccommodaties zijn in 2022 vervallen.	€	74.000,00 V
- De incidentele bijdrage aan een plan voor herstel van de begraafplaats Uniken is vervallen.	€	5.000,00 V
- In 2021 is voor het opstellen van een kerkenvisie incidenteel € 50.000,00 geraamd. Dit budget is vervallen.	€	50.000,00 V
- In 2021 is van de provincie incidenteel een subsidie ontvangen voor theater Geert Teis, het vervallen daarvan in 2022 levert een nadeel op.	€	109.000,00 N

- Een taakstelling voor het theater Geert Teis uit de Maatregelennota 2021-2024 is doorgeschoven naar 2023, dit levert in 2022 een nadeel op.	€	50.000,00 N
- De frictiekosten voor Centrum van de Kunsten Zuid Groningen vallen lager uit dan in 2021.	€	21.000,00 V
- In 2021 zijn subsidies geraamd voor de viering van 75 jaar vrijheid, dit budget vervalt in 2022.	€	19.000,00 V
- In 2021 is een budget geraamd van € 165.000,00 voor nieuwe ontwikkelingen in de bibliotheek, in 2022 bedraagt dit budget € 55.000,00 wat leidt tot een voordeel.	€	110.000,00 V
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	24.000,00 V
Totaal taakvelden Sport, cultuur en recreatie	€	144.000,00 V

Meerjarenraming

Per saldo stijgen de lasten in de periode 2023-2025 met € 255.000,00. Dit betreft een nadeel van € 172.000,00 voor de taakvelden Onderwijs en een nadeel van € 83.000,00 voor de taakvelden Sport, cultuur en recreatie. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakvelden Onderwijs

- Op basis van de Maatregelennota 2021-2024 is een stelpost geraamd voor de huisvestingsproblematiek Neuteboomschool en de Maarsborg.	€	172.000,00 N
Totaal taakvelden Onderwijs meerjarenraming	€	172.000,00 N

Taakvelden Sport, cultuur en recreatie

- De compensatieregeling btw voor sport vervalt met ingang van 2024. Dit levert een nadeel op.	€	119.000,00 N
- Op basis van de Maatregelennota 2021-2024 is een stelpost geraamd voor de ambitie Toekomst binnensportaccommodaties.	€	175.000,00 N
- Vanaf 2023 is geen extra bijdrage meer geraamd voor de transformatie naar een bibliotheek 3.0.	€	55.000,00 V
- Een taakstelling voor het theater Geert Teis op basis van de Maatregelennota 2021-2024 is doorgeschoven naar 2023 wat leidt tot een voordeel.	€	150.000,00 V
- Overige ontwikkelingen.	€	6.000,00 V
Totaal taakvelden Sport, cultuur en recreatie meerjarenraming	€	83.000,00 N

Mutaties Reserves

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toevoegingen	47	11	517	517	514	514
Onttrekkingen	650	620	517	517	514	514
Saldo mutaties	603	609	517	517	514	514

Toelichting

Het saldo van de mutaties in de reserves is ten opzichte van de begroting 2021 is € 92.000,00 lager. De oorzaken zijn:

Taakvelden Onderwijs

- Een deel van de kapitaallasten wordt gedekt uit de reserve Bijdragen in kosten activa. De onttrekkingen zijn per saldo € 27.000,00 lager.	€	27.000,00 -
---	---	-------------

Taakvelden Sport, cultuur en recreatie

- Een deel van de kapitaallasten wordt gedekt uit de reserve Bijdragen in kosten activa. De onttrekkingen zijn per saldo € 18.000,00 lager	€	18.000,00 -
- Diverse onttrekkingen in verband met in 2021 geraamde incidentele budgetten op sportaccommodaties zijn in 2022 vervallen.	€	53.000,00 -
- Per saldo is de mutatie op de reserve Sportvelden hoger.	€	6.000,00+

Totaal mutaties reserves	€	92.000,00 -
---------------------------------	----------	--------------------

Meerjarenraming

Het saldo van de mutaties in de reserves daalt in de periode 2023-2025 met € 3.000,00. De oorzaken zijn:

Taakvelden Onderwijs

- In verband met de huisvestingsproblematiek Neuteboomschool en de Maarsborg vervalt vanaf 2024 een onttrekking aan de reserve Bijdragen in kosten activa.	€	3.000,00 -
--	---	------------

Totaal mutaties reserves meerjarenraming	€	3.000,00 -
---	----------	-------------------

3. LEEFBAARHEID

Wonen en Bereikbaarheid

Taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat, Volksgezondheid en milieu en Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wat willen wij bereiken?

Maatschappelijke effecten

Wij bieden onze inwoners en ondernemers een hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving.

Effecten taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat

Wij willen dat iedereen in onze gemeente en de provincie veilig deel kan nemen aan het verkeer. Wij hebben samen met de verkeersveiligheidspartners in Groningen (gemeenten en de provincie Groningen) een breed verkeerseducatieprogramma en een gezamenlijk plan van aanpak om de verkeersveiligheid te bevorderen.

Effecten taakvelden Volksgezondheid en milieu

Bij de ontwikkeling van het landelijk en stedelijk gebied is duurzaamheid een leidend principe, onder andere door vermindering van afvalstoffen en CO₂-emissie en gebruik van fossiele energie.

Effecten taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wij hebben een woningvoorraad die kwalitatief en kwantitatief aansluit bij de wensen van onze inwoners. Met ons bestemmingsplan met verbrede reikwijdte hebben wij onze planologische basis op orde. Onder andere door projecten als de centrumontwikkeling in Stadskanaal en de gebiedsontwikkeling in Musselkanaal werken wij aan compacte centra, met voldoende voorzieningen.

Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland
1	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inw.	2019	139	161
2	Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	22,5	20,1
3	WOZ-waarde woningen	duizend euro	2016	140	209
			2017	143	217
			2018	149	230
			2019	161	248
			2020	172	270
4	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000	2020	2,1	8,9
5	Demografische druk	%	2021	83,3	70,1
6	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2020	701	700
7	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2020	747	773

Bron: Waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording)

Toelichting

1. Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner (kg).
2. Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
3. De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.
4. Het aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen.

5. De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
6. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten.
7. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten.

Wat doen wij daarvoor?

BESTAAND BELEID

Om te weten wat er leeft bij onze inwoners, betrekken wij hen bij ons beleid. Dit doen wij ook vanuit de gedachte dat mensen zich meer verantwoordelijk voelen voor hun woonomgeving als zij betrokken zijn bij de inrichting en het beheer ervan.

Wij worden geconfronteerd met een veranderende bevolkingssamenstelling. Op de lange termijn lijkt het aantal inwoners, mede door toedoen van de vergrijzing ook te dalen. Echter gelet op de huidige ontwikkelingen is er de komende periode vraag naar extra woningen. Met het woningaanbod spelen wij op beide ontwikkelingen in. Wij doen dit vanuit het gemeentelijk woonbeleid en in samenwerking met de woningcorporaties (prestatieafspraken) en met andere gemeenten in Oost-Groningen (regionaal woon- en leefbaarheidsplan). Kwaliteit en variatie staan daarbij voorop.

Ons milieubeleid staat in het teken van de zorg voor een schone, gezonde leefomgeving. Wij willen onze inwoners bewust maken van hun invloed op een gezonde leefomgeving en hun houding en gedrag ten aanzien van milieu en duurzaamheid beïnvloeden. Daarnaast maken duurzaamheid en de zorg voor het milieu onderdeel uit van allerlei andere beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, maatschappelijk vastgoed, openbare verlichting en afval. Wij geven zelf het goede voorbeeld door maatregelen te nemen die de milieubelasting van onze eigen organisatie en ons eigen vastgoed beperken.

TAAKVELDEN VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Verkeer en vervoer

Activiteiten Wegen

- Het onderhoud van wegen met een verkeersfunctie wordt uitgevoerd op basis van beleidsthema Duurzaamheid. Dat betekent dat er preventief groot onderhoud wordt uitgevoerd. Wegen met een erfdoegangsfunctie (verblijfsgebieden) worden uitgevoerd op basis van beleidsthema Veiligheid. Dat betekent dat er curatief onderhoud plaatsvindt.
- Gedurende de looptijd van de kadernota worden investeringen gedaan om een aanzienlijk deel van de achterstand op de vervanging van kunstwerken met een kwaliteitsniveau D weg te werken.
- Het opstellen van een handboek Elektrotechnische installaties waarin de veilige bedrijfsvoering voor de Openbare verlichting installaties is geborgd. Met dit Handboek Elektrotechnische Bedrijfsvoering van de gemeente Stadskanaal wordt de nationale norm NEN 3140:2011 van toepassing verklaard. Deze nationale norm NEN 3140 is met dit handboek Elektrotechnische Bedrijfsvoering toegankelijk gemaakt voor allen die in opdracht van de gemeente Stadskanaal werkzaamheden verrichten aan (of in de omgeving van) openbare verlichtingsinstallaties, die vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Stadskanaal.
- Uitrol van elektrische oplaadpalen op strategische locaties en op basis van particuliere aanvragen
- Samen met provincie en regio uitvoering geven aan het regionaal uitvoeringsplan ten behoeve van de verkeersveiligheid.
- Afronden van het nieuwe Gemeentelijk Verkeer en VervoerPlan (GVVP 2021-2030).
- Uitvoering van diverse educatieve en voorlichtingsacties ter bevordering van de verkeersveiligheid.
- Jaarlijks overleg met het OV Bureau over het afstemmen van de jaarlijks op te stellen dienstregeling openbaar vervoer.
- Samen met de provincie Groningen, ProRail, STAR en gemeente Veendam de planuitwerking uitvoeren voor de reactivering van de spoorlijn Veendam-Stadskanaal.
- Samen met de Nedersaksengemeenten initiatieven ontwikkelen om de realisatie van de ontbrekende schakel tussen Emmen en Stadskanaal te bevorderen.

Activiteiten wijkbeheer

- Na het vaststellen van de groenvisie eind 2021 worden de voorgestelde maatregelen voortkomend uit de groenvisie verder uitgewerkt. Hierin onder andere aandacht voor het bomenonderhoud en het maaibeeld.
- Een aantal onderhoudscontracten moet opnieuw worden aanbesteed. Het betreft de onderhoudsbestekken Waterland en bedrijventerreinen. Ook het prestatiecontract Maarsstee moet opnieuw op de markt gebracht worden.

- De fontein in de vijver Musselkanaal vervangen.
- Voor de toenemende bedreiging van extensieve soorten in de openbare ruimte worden beheermaatregelen vastgelegd. Dit betreft onder andere de bestrijding van de reuzenberenklauw, de Japanse duizendknoop en extensieve waterplanten.

Havens en waterwegen

Op basis van de vijfjarige inspectie die in 2021 is uitgevoerd wordt een inhaalslag gemaakt in het onderhoud van de vaste en beweegbare bruggen.

TAAKVELDEN VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Riolering

- Uitvoering van projecten uit het Water- en rioleringsplan 2021-2025.
- Uitvoering van projecten/maatregelen uit het Basisrioleringsplan kernen Stadskanaal en Musselkanaal
- Uitvoering van vervanging/renovatieprojecten riolering en IBA's.
- In 2022 zullen we aandacht blijven besteden aan activiteiten/taken die een relatie hebben met klimaatadaptatie.
- In 2022 zal er een nieuw Basisrioleringsplan moeten zijn voor de dorpen Onstwedde, Alteveer, Mussel en Vledderveen.
- Bestek rioolreiniging en inspectie 2022-2026, eventueel in samenwerking met andere gemeenten.

Afval

- Ook in 2022 zullen wij ons moeten blijven inzetten om de VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof) te halen. Naast de reeds bekende maatregelen zullen wij eveneens gebruik maken van door de raad in 2021 vastgestelde aanvullende maatregelen.
- Wij hopen dat in 2022 zwerfafvalacties worden opgezet door onder andere inwoners, scholen en verenigingen.

Milieubeheer

- Uitvoering geven aan de gemeentelijke milieudoelstellingen die onder andere zijn vastgelegd in het jaarprogramma, dat deel uitmaakt van de omgevingsnota Stadskanaal en de Nota duurzaamheid.
- Via de Omgevingsdienst Groningen (ODG) vindt toezicht en handhaving plaats.
- Overleg Grondbank Nederland in het kader van de sanering van het Ceresmeer.
- Ook in 2022 voeren wij het saneringsprogramma Wegverkeerslawaaï uit. Met deze subsidie kunnen maatregelen worden getroffen aan de gevels van geselecteerde woningen die een te hoge geluidbelasting vanwege wegverkeerslawaaï ondervinden.
- Het Warmtetransitiecentrum Groningen (WTCG) ondersteunt ons in 2022 met het vertalen van de Transitievisie Warmte naar een uitvoeringsprogramma.
- De samenwerking met het WTCG wordt in de tweede helft van 2022 geëvalueerd. Bij een positief resultaat wordt de samenwerking en ondersteuning voor meerdere jaren vastgelegd.

In de nota duurzaamheid hebben wij 100% energieneutraliteit in 2050 als doel geformuleerd. Om deze doelstelling realistisch en controleerbaar te houden wordt er gewerkt met tussentijdse doelstellingen:

- 28% energieneutraliteit in 2022;
- 60% energieneutraliteit in 2035 (tussentijdse doelstelling van de provincie Groningen ook 60%);
- 100% energieneutraliteit uiterlijk in 2050 (doelstelling provincie Groningen, nationale, Europese en mondiale doelstellingen).

De nota duurzaamheid loopt af in 2022 en zal daarom geëvalueerd worden, onder andere om te zien of de tussentijdse doelstelling gehaald is. De evaluatie wordt gebruikt als input voor een nieuwe nota duurzaamheid.

Als uitvoering van het Klimaatakkoord is in 2021 een Regionale Energiestrategie Groningen (RES) opgesteld. In 2022 wordt gewerkt aan vervolgonderzoeken en regionale afspraken die in 2023 tot de RES 2.0 moeten leiden. Vervolgens wordt elke twee jaar een actualisatie uitgevoerd tot 2030.

Activiteiten ongediertebestrijding

Om de Eikenprocessierups (EPR) de komende jaren adequaat te kunnen bestrijden is in 2020 een beheerplan vastgesteld. Op basis van het in beheerplan beschreven scenario 5 wordt de bestrijding van de EPR aangepakt.

Activiteiten VTH

- Wij stellen samen met de Omgevingsdienst Groningen (ODG) een Jaarprogramma 2023 op. De ODG stelt haar jaarverslag 2021 op en voert haar uitvoeringsprogramma 2022 uit.
- Er worden ten behoeve van planologische procedures akoestische onderzoeken uitgevoerd en onderzoeken van derden beoordeeld.
- Er worden ten behoeve van de aan- en verkoop en ontwikkeling van locaties door de gemeente bodemonderzoeken uitgevoerd en onderzoeken van derden beoordeeld. Indien hiervoor noodzakelijk worden saneringsplannen opgesteld en uitgevoerd.
- De gevolgen van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) voor de VTH-taken worden met de ODG in beeld gebracht. Werkprocessen worden aangepast om volgens de nieuwe wet te kunnen werken.
- 2022 is het eerste jaar dat de ODG volgens het nieuwe financieringsmodel gaat begroten. De kengetallen van de outputfinanciering worden gemonitord.

Begraafplaatsen en crematoria

Voor het beheer van de begraafplaatsen worden nieuwe onderhoudsplannen opgesteld.

TAAKVELDEN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Ruimtelijke ordening

- De omgevingswet wordt op 1 juli 2022 van kracht. In 2024 moeten wij een omgevingsvisie hebben vastgesteld. We streven ernaar om in 2022 over een vastgestelde omgevingsvisie te beschikken. Het "bestemmingsplan met verbrede reikwijdte" (of: omgevingsplan 1.0) willen we vaststellen in de eerste helft van 2022. Dit zorgt ervoor dat de planologische basis actueel en op orde is. Na de inwerkingtreding van de omgevingswet moeten we een aantal aanpassingen en aanvullingen in de versie 1.0 doorvoeren. Uiterlijk 2023 beschikken we dan over een volwaardig omgevingsplan 2.0.
- We verwachten in 2022 ook separate kleinere bestemmingsplannen te moeten maken voor project gerelateerde ontwikkelingen.

Grondexploitatie

Ten behoeve van woningbouwontwikkeling verwachten wij op verschillende locaties grond te kunnen verkopen.

Wonen en bouwen

De werkzaamheden vanuit de menukaart van het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan (RWLP) gaan ook in 2022 door. Een deel van de keuzegerechten is ondergebracht in de Regio-Deal Oost-Groningen. Waar het gaat om de uitvoering van de menukaart RWLP wordt onverminderd ingezet op uitvoering van de keuzegerechten. De Regio Deal Oost-Groningen is een deal van € 30 miljoen die de zeven Oost-Groningse gemeenten met het Rijk gesloten hebben. De deal zet in op verbetering van de brede welvaart. Uitvoering vindt plaats aan de hand van vier pijlers: leren, werk en inkomen, gezondheid en woonomgeving waarbij een integrale aanpak van belang is. Inmiddels zijn we twee jaar aan de slag met de Regio Deal. Voor de pijler wonen wordt in 2022 uitvoering gegeven aan de gebiedsgerichte aanpak (GGA) Maarsveld en aan de verduurzaming van de woningvoorraad. De programmalijn vitale kernen is ingevuld middels de uitvoering van het plan voor het Europaplein te Stadskanaal.

In het kader van het RWLP stellen we jaarlijks, samen met de regiogemeenten, de regionale woningmarktmonitor Oost-Groningen op. Actueel onderwerp is het in 2018 overeengekomen Regionaal Prestatiekader op basis waarvan we in 2020 onze woonvisie hebben vastgesteld. In 2022 geven we uitvoering aan de woonvisie en verwachten we de concrete resultaten van het woningmarktonderzoek.

Naar aanleiding van het woonbeleid worden in 2022 de volgende activiteiten uitgevoerd.

- Herbestemmen van de woontitels welke vrij zijn gekomen uit het "deprogrammeren bestemmingsplancapaciteit wonen".

- In aansluiting bij de woonvisie meewerken aan nieuwe ontwikkelingen en woningbouw waar dit past binnen de uitgangspunten van de woonvisie.
- Verstrekken startersleningen en de blijverslening.
- Uitvoeren van de prestatieafspraken 2022 en het sluiten van nieuwe meerjarige prestatieafspraken voor 2023 e.v.
- Aanhaken bij ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming en wonen en zorg.
- Doorgaan met de aanpak van leegstand en verpaupering.

Centrumontwikkeling Stadskanaal

In 2022 zal de provincie de eindrapportage van het project centrumvernieuwing worden aangeboden.

Integrale gebiedsontwikkeling Musselkanaal

In 2022 vindt de financiële afwikkeling van de integrale gebiedsontwikkeling plaats en ronden we de nog niet afgeronde onderdelen af. We zetten in op voortzetting van een deel van de activiteiten via een dorpsbedrijf. Daarnaast werken we nog met elkaar aan de afronding van enkele bouwprojecten en geven we uitvoering aan de subsidie voor "Musselkanaal na de brand". Dit betreft de nieuwbouw op de brandlocatie, Eilert Lubbersplein en de herinrichting van de openbare ruimte rondom beide terreinen.

Wat mag het kosten?

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	17.963	18.865	17.730	17.265	17.072	17.112
Baten	9.337	7.576	7.527	6.994	6.994	6.994

Saldo programma	8.626	11.289	10.203	10.271	10.078	10.118
------------------------	-------	--------	--------	--------	--------	--------

	<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>	<u>Saldo</u>
Taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1 Verkeer en vervoer	7.885	63	-7.823
2.3 Recreatieve havens	2	3	0
2.4 Economische havens en waterwegen	476	20	-456
2.5 Openbaar vervoer	28		-28
	<hr/>		
	8.393	85	-8.307
Taakvelden Volksgezondheid en milieu			
7.2 Riolering	2.173	2.706	533
7.3 Afval	2.694	3.490	796
7.4 Milieubeheer	1.275		-1.275
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	475	222	-253
	<hr/>		
	6.618	6.418	-199
Taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1 Ruimtelijke ordening	373		-373
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	569	569	0
8.3 Wonen en bouwen	1.778	454	-1.324
	<hr/>		
	2.720	1.023	-1.697
Totaal	17.730	7.527	-10.203

Toelichting

Het nadelig saldo van dit programma is ten opzichte van de begroting 2021 € 1.086.000,00 lager. Dit betreft een voordeel van € 40.000,00 voor de taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat, een voordeel van € 81.000,00 voor de taakvelden Volksgezondheid en Milieu en een voordeel van € 965.000,00 voor de taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Toelichting

Bestaand beleid

Taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat

- In 2021 is een incidenteel onderhoudsbudget voor civiele kunstwerken geraamd, dit budget is in 2022 vervallen. € 125.000,00 V
- Door nominale ontwikkelingen en areaalmutaties stijgen de kosten voor onderhoud wegen, civiele kunstwerken en openbare ruimte met € 107.000,00 N
- Tot en met 2021 is van het Rijk een subsidie ontvangen voor het onderhoud van het gerenoveerde Julianapark. Met ingang van 2022 is deze subsidie vervallen. € 18.000,00 N

- Eens in de twee jaar wordt een budget opgenomen voor het uitvoeren van verkeerstellingen. Het budget is in 2023 en 2025 geraamd, in 2022 levert dit een voordeel op.	€	15.000,00 V
- In 2021 zijn incidentele budgetten geraamd op het onderdeel Openbaar vervoer van totaal € 40.000,00. Deze budgetten zijn vervallen.	€	40.000,00 V
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	15.000,00 N
Totaal Taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat	€	40.000,00 V

Taakvelden Volksgezondheid en milieu

- De lasten op het onderdeel Afval zijn gestegen met € 214.000,00. Dit is voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de verwerkingskosten van huisvuil en grofvuil van het afvalbrengstation en de inzamelkosten van PMD.	€	214.000,00 N
- De geraamde opbrengst van de afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend. De opbrengst is € 272.000,00 hoger dan in 2021.	€	272.000,00 V
- De lasten op het onderdeel Riolering zijn gedaald met € 220.000,00. Dit betreft voornamelijk lagere kapitaallasten, onder andere door de verlaging van de renteomslag naar 1,5%,	€	220.000,00 V
- De geraamde opbrengst van de rioolheffing is 100% kostendekkend. De opbrengst is € 154.000,00 lager dan in 2021.	€	154.000,00 N
- Diverse in 2021 geraamde incidentele budgetten met betrekking tot bodembescherming (€ 35.000,00) en duurzaamheid (€ 127.000,00) zijn in 2022 vervallen.	€	162.000,00 V
- De Omgevingsdienst Groningen (ODG) gaat in 2022 over op een nieuw financieringsmodel op basis van output. De bijdrage aan de ODG op het taakveld Milieu is met € 247.000,00 gestegen. Dit betreft voornamelijk een verschuiving van het taakveld Volkshuisvesting. De incidentele raming van € 79.000,00 voor meerwerk in 2021 is vervallen. Per saldo ontstaat dan een nadeel van € 168.000,00.	€	168.000,00 N
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	37.000,00 N
Totaal Taakvelden Volksgezondheid en milieu	€	81.000,00 V

Taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

- De in 2021 geraamde incidentele budgetten voor implementatie van de Omgevingswet zijn vervallen. Dit levert een voordeel op van € 123.000,00.	€	123.000,00 V
- De incidentele budgetten die in 2021 zijn geraamd voor de centrumontwikkeling Stadskanaal en de gebiedsontwikkeling Musselkanaal zijn in 2022 vervallen.	€	391.000,00 V
- Eens in de vier jaar wordt een wijkscan uitgevoerd, in 2022 is hiervoor een budget opgenomen van € 16.000,00.	€	16.000,00 N
- In 2021 is incidenteel € 503.000,00 geraamd voor de uitvoering van de menukaart RWLP, dit budget is vervallen.	€	503.000,00 V
- De Decentralisatie uitkering Bevolkingsdaling is verlengd tot 2021. In 2022 is de bate van € 242.000,00 vervallen.	€	242.000,00 N
- De kosten voor de Basisregistratie Adressen Gebouwen (BAG) zijn gestegen met € 32.000,00, dit betreft voornamelijk automatiseringskosten. Daarnaast is in 2021 een eenmalige boekwinst van € 7.000,00 geraamd in verband met vervanging van landmeetapparatuur. Het nadeel bedraagt totaal € 39.000,00.	€	39.000,00 N
- De Omgevingsdienst Groningen (ODG) gaat in 2022 over op een nieuw financieringsmodel op basis van output. De bijdrage aan de ODG op het taakveld Volkshuisvesting is gedaald met € 258.000,00. Dit betreft voornamelijk een verschuiving van het taakveld Milieu. De incidentele raming van € 109.000,00 voor meerwerk in 2021 is vervallen, totaal bedraagt het voordeel dan € 367.000,00.	€	367.000,00 V
- De raming van de legesopbrengst van omgevingsvergunningen is € 150.000,00 lager dan in 2021.	€	150.000,00 N

- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	28.000,00 V
Totaal Taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€	965.000,00 V

Meerjarenraming

Per saldo dalen de lasten in de periode 2023-2025 met € 85.000,00. Dit betreft een nadeel van € 56.000,00 voor de taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat, een voordeel van € 35.000,00 voor de taakvelden Volksgezondheid en milieu en een voordeel van € 106.000,00 voor de taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakvelden Verkeer, vervoer en waterstaat

- Ontwikkelingen in het areaal leveren een nadeel op het onderhoudsbudget op van € 10.000,00.	€	10.000,00 N
- De raming van het tweejaarlijkse budget voor uitvoeren van verkeerstellingen levert een nadeel op van € 15.000,00.	€	15.000,00 N
- Op basis van de Maatregelennota 2021-2024 is een stelpost van € 12.000,00 geraamd voor de lasten van de ambitie Spoorwegverbinding Veendam-Stadskanaal.	€	12.000,00 N
- De lasten van de voorgenomen investering in 2021 van Beschoeiingen/damwanden nemen toe met € 19.000,00.	€	19.000,00 N
Totaal taakvelden Verkeer vervoer en waterstaat meerjarenraming	€	56.000,00 N

Taakvelden Volksgezondheid en milieu

- Het tijdelijke budget voor het uitvoeren van maatregelen op basis van de nota Duurzaamheid vervalt met ingang van 2023.	€	50.000,00 V
- Het nieuwe financieringsmodel van de Omgevingsdienst Groningen (ODG) wordt gefaseerd ingevoerd, dit levert in de periode van de meerjarenraming een nadeel op de bijdrage aan de ODG op van € 15.000,00.	€	15.000,00 N
Totaal taakvelden Volksgezondheid en milieu meerjarenraming	€	35.000,00 V

Taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

- Het tijdelijke budget voor implementatie van de Omgevingswet vervalt vanaf 2023.	€	100.000,00 V
- Het incidentele budget voor het uitvoeren van wijkscans vervalt vanaf 2023.	€	16.000,00 V
- Het nieuwe financieringsmodel van de Omgevingsdienst Groningen (ODG) wordt gefaseerd ingevoerd, dit levert in de periode van de meerjarenraming een nadeel op de bijdrage aan de ODG op van € 10.000,00.	€	10.000,00 N
Totaal taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing meerjarenraming	€	106.000,00 V

Reserves

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toevoegingen	3.006	2.550	650			
Onttrekkingen	2.004	3.580	998	367	367	367
Saldo mutaties	-1.002	1.030	348	367	367	367

Toelichting

Het saldo van de mutaties in de reserves is ten opzichte van de begroting 2021 € 682.000,00 lager. De oorzaken zijn:

Taakveld verkeer, vervoer en waterstaat

Een deel van de kapitaalasten wordt gedekt uit de reserve Bijdragen in kosten activa, de onttrekkingen zijn per saldo € 5.000,00 hoger. € 5.000,00 +

Taakvelden Volksgezondheid en milieu

In 2021 is incidenteel € 25.000,00 gedekt uit de reserve Riolering voor maatregelen BRP. € 25.000,00 -

Taakvelden Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

- Een deel van de kapitaalasten wordt gedekt uit de reserve Bijdragen in kosten activa, de onttrekkingen zijn per saldo € 10.000,00 lager. € 10.000,00 -

- De in 2021 in het kader van de centrumontwikkeling Stadskanaal en de gebiedsontwikkeling Musselkanaal geraamde onttrekkingen zijn vervallen. € 391.000,00 -

- In 2021 is incidenteel € 503.000,00 onttrokken voor de uitvoering van de menukaart RWLP, deze onttrekking is vervallen. € 503.000,00 -

- De Decentralisatie uitkering Bevolkingsdaling is verlengd tot 2021. In 2022 is de toevoeging aan de reserve Stedelijke vernieuwing van € 242.000,00 vervallen. € 242.000,00 +

Totaal mutaties reserves € 682.000,00 -

Meerjarenraming

Het saldo van de mutaties in de reserves stijgt in de periode 2023-2025 met € 19.000,00. De oorzaak is:

Taakveld verkeer, vervoer en waterstaat

De dekking van kapitaallasten uit de reserve Bijdragen in kosten activa neemt toe met € 19.000,00 +

Totaal mutaties reserves meerjarenraming € 19.000,00 +

4. DIENSTVERLENING

Besturen en Beschermen

Taakvelden Bestuur en ondersteuning, Veiligheid en Volksgezondheid en milieu

Wat willen wij bereiken?

Maatschappelijke effecten

Effecten taakvelden Bestuur en ondersteuning

- Open en transparant bestuur.
- Het bevorderen van het wederzijdse begrip tussen de gemeente en haar publieksgroepen.
- Het verbeteren en uitbreiden van de digitale bereikbaarheid van de gemeente voor haar publieksgroepen.
- Een optimale Basisregistratie Personen (BRP) om op goede wijze uitvoering te kunnen geven aan wettelijk voorgeschreven taken.
- Wij willen de privacy van onze inwoners waarborgen en document-, identiteits- en adresfraude voorkomen.
- Verkiezingen organiseren die goed en veilig toegankelijk zijn voor onze kiezers.

Effecten taakvelden Veiligheid

- Een veilig Stadskanaal.
- Ontwikkelen van een goed veiligheidsgevoel bij de burger door onder meer duidelijke regels te stellen voor openbare orde en veiligheid met een consequente handhaving van die regels. Toepassing coffeeshopbeleid. Aandacht voor bestrijding van jeugdcriminaliteit. Hierbij geldt een intensieve samenwerking met politie, Actiecentrum Veiligheid en Zorg, reclassering, VNN en andere ketenpartners en burgers.

Effecten taakvelden Volksgezondheid en milieu

- Een gezond Stadskanaal;
- Onze inwoners voelen zich gezond, zijn veerkrachtig en hebben het vermogen zich aan te passen en de eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland
1	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000	2020	6	11
2	Winkeldiefstal	aantal per 1.000	2020	0,8	2
3	Diefstal uit woning	aantal per 1.000	2020	0,9	1,8
4	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000	2020	3,2	4,6
5	Vernieling en beschadiging	aantal per 1.000	2020	5,4	6,2

Bron: Waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording)

Toelichting

1. Het aantal verwijzingen naar Halt per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.
2. Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
3. Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners
4. Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.
5. Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.

Wat doen wij daarvoor?

BESTAAND BELEID

TAAKVELDEN BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Bestuur

In 2022 is net als in 2021 sprake van tegenvallende inkomsten (rijksbijdrage(n)), een verzwaring van de inzet op de gebieden jeugdhulp en Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de gevolgen van de Coronacrisis. We hopen in 2022 het onderzoek af te ronden dat in 2021 is gestart naar de mogelijkheden die er zijn tot (brede) beleidsverandering, efficiëntieverbetering en beperking van de kosten in de uitvoering ten einde besparingen te kunnen realiseren.

Evenals in de voorgaande jaren zal in 2022 verder uitvoering worden gegeven aan de werkzaamheden ter voorbereiding aan de invoering van de Omgevingswet en Omgevingsplan.

Activiteiten bestuurlijke samenwerking

- Er zal intensief worden samengewerkt met andere gemeenten en de provincie in het kader van de invoering van de Omgevingswet.
- De samenwerking in het kader van de Agenda voor de Veenkoloniën wordt voortgezet in het kader van de innovatie van de landbouw.

Activiteiten Bestuursondersteuning

Ter ondersteuning van het beleid zoals vastgelegd in het Bestuursakkoord 2018-2022 en de actuele situatie zal de ambtelijke organisatie werken aan het in multidisciplinair verband ontwikkelen van beleid.

Burgerzaken

- In 2022 vinden op 16 maart de Gemeenteraadverkiezingen plaats.
- In 2023 worden in maart de gecombineerde verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen gehouden.
- In 2024 worden de verkiezingen voor het Europees Parlement gehouden.

TAAKVELDEN VEILIGHEID

Crisisbeheersing en brandweer

De gemeente participeert actief in samenwerkingen. Hiervoor leveren wij financiële middelen en tevens brengen wij personele middelen in die functies vervullen in de lokale en regionale piketregeling die bij rampen van toepassing is.

- Wij volgen de ontwikkeling van de heroriëntatie van de Veiligheidsregio Groningen (VRG) op de taken en verdeling van de budgetten op de voet en hebben daarbij aandacht voor de specifieke problemen en uitdagingen in onze eigen gemeente.
- We geven uitvoering aan de vastgestelde Meerjarenkoers 2012-2021 VRG.
- Het 'Veiligheidsplan Veiligheidsregio Groningen 2020-2024' vervangt een aantal plannen. Wij verwachten dat in 2021 het onderdeel 'Dekkingsplan brandweer' gereed is. Belangrijk onderdeel daarvan is de problematiek rondom 'witte vlekken' (plekken waar bluswater niet direct voorhanden is).

De Meerjarenkoers 2018-2021 'Grip op risico's' en het Veiligheidsplan 2020-2024 zijn de afgelopen jaren leidend geweest voor de structuur, de inrichting en de formatie van VRG. De VRG ligt met de gestelde doelen uit de Meerjarenkoers op koers. VRG zet aanzienlijke stappen in het flexibiliseren en het verbreden binnen het veiligheidsdomein. Tegelijkertijd wordt ingezet op integrale samenwerking tussen de verschillende sectoren. Deze stappen ook nodig in het veranderende landschap van crisisbeheersing. De coronacrisis heeft dit ook duidelijk gemaakt.

De gemeente (als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling) blijft actief inzetten op het verbeteren en participeren van veiligheid samen met de ketenpartners. Wel blijft hierbij aandacht voor de kosten die hiermee gepaard gaan.

Openbare orde en veiligheid

- Uitvoering geven aan het vastgestelde Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2024.
- Het beleid voor wat betreft de lokale politieprioriteiten wordt gecontinueerd:
 - sociale wijkproblematiek;
 - ondermijning;
 - geweldszaken inclusief huiselijk geweld;
 - bestrijding drugsgebruik en overmatig alcoholgebruik en daaraan gerelateerde criminaliteit en overlast in het algemeen en specifiek in relatie tot jongeren;
 - woninginbraken en woning- en straatovervallen.

TAAKVELDEN VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Volksgezondheid

- Uitvoering openbare preventieve gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar (JGZ). Hiervoor worden op basis van het werkplan Gezonde Gezinnen prestatie afspraken gemaakt met de GGD (door middel van dienstverleningsovereenkomsten), de scholen, Welstad (buurtsportcoaches) en verslavingszorginstellingen.
- Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport was voornemens met ingang van 2021 de prenatale huisbezoeken toe te voegen aan de jeugdgezondheidswet, waardoor dit onderdeel wordt van het takenpakket van de JGZ. De invoering is uitgesteld vanwege de vorming van een nieuwe regering. Mogelijke invoering is nu 1 januari 2022.
- Rond geboortezorg is de coördinatie van een aantal projecten op projectbasis ingericht en daarmee eindig. Het project "Goede Start" gericht op de eerste 1.000 dagen van het kind stopt in 2022. Het project "Nu niet zwanger" (NNZ, onderdeel van "Goede Start") eindigde in 2021. Het is de intentie de algehele coördinatie van beide projecten voor de regio Zuidoost Groningen, waaronder ook de coördinatie van de ketensamenwerking van gemeenten met diverse beroepsgroepen voor (preventieve) geboortezorg, na afloop van beide projecten onder te brengen bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD. De gezamenlijke gemeenten in de regio Zuidoost Groningen zetten in op het realiseren van een goede borging van beide projecten. De inzet voor NNZ is inmiddels voor 2 jaar belegd bij de GGD.
- Deelname aan de gezondheid bevorderende programma's "Kans voor de Veenkoloniën" (2016-2023) en "GIDS" (2018-2021). Het GIDS-programma is vanwege Covid-19 met een jaar verlengd tot en met 2022.
- Uitvoering van het lokale Gezondheidsbeleid 2020 -2024 'Doelgericht naar een gezonder Stadskanaal!' Uitvoeren van diverse maatregelen (gebaseerd op positieve gezondheid) in het onderwijs en in de wijk, gericht op de thema's sport- en bewegingsdeelnamen, beperken overgewicht, alcohol, roken (Rookvrije generatie) en drugs en verbeteren weerbaarheid. Tevens onderzoek wij de mogelijkheid van het aanstellen van een voedingsambassadeur.
- Uitvoering van het Lokaal preventie akkoord Stadskanaal 'Samen, op eigen kracht vooruit' in de jaren 2021-2023.
- In de nieuwe omgevingswet spelen een gezonde leefomgeving en toegankelijkheid een belangrijke rol. Deze aspecten worden meegenomen in de verdere planvorming met betrekking tot de omgevingswet.
- Inzet voor behoud van kwalitatief hoogwaardige en bereikbare ziekenhuiszorg in het Refaja ziekenhuis, acute zorg en netwerkzorg in de regio Zuidoost Groningen. Inclusief deelname aan de daarvoor noodzakelijke overleggen.
- Gezondheid maakt deel uit van de Regiodeal. We zetten in op projecten die tevens bijdragen aan ons lokaal gezondheidsbeleid.
- Bestuurlijke en ambtelijke deelname aan het Preventieoverleg Groningen (POG). Een samenwerking tussen (een afvaardiging van) ziekenhuizen, huisartsen, kennisinstituten, GGD, Menzis, onderwijs, gemeenten en provincie. Doel: meer gezonde jaren realiseren voor inwoners van de regio Groningen, terugdringen gezondheidsverschillen. Preventie (in brede zin) is belangrijk, omdat het een belangrijke manier is om de toenemende ziektelast en druk op de (gezondheid)zorg terug te dringen.

Wat mag het kosten?

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	6.384	6.613	6.375	6.349	6.262	6.164
Baten	336	490	335	335	315	315
Saldo programma	6.048	6.123	6.040	6.014	5.947	5.849

		<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>	<u>Saldo</u>
Taakvelden Bestuur en ondersteuning				
0.1	Bestuur	1.735		-1.735
0.2	Burgerzaken	710	301	-409
		2.446	301	-2.145
Taakvelden Veiligheid				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.102		-2.102
1.2	Openbare orde en veiligheid	680	14	-666
		2.782	14	-2.768
Taakvelden Volksgezondheid en milieu				
7.1	Volksgezondheid	1.148	20	-1.128
	Totaal	6.375	335	-6.040

Toelichting

Het nadelig saldo op dit programma is ten opzichte van 2021 gedaald met € 83.000,00. Dit betreft een voordelig saldo van € 62.000,00 voor de taakvelden Bestuur en ondersteuning, een nadelig saldo van € 39.000,00 voor de taakvelden Veiligheid en een voordelig saldo van € 60.000,00 voor de taakvelden Volksgezondheid en milieu. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakvelden Bestuur en ondersteuning

- Voor de aanschaf van devices voor het nieuwe bestuur na de gemeenteraadsverkiezingen is een incidenteel bedrag geraamd.	€	23.000,00 N
- In 2021 is een incidenteel bedrag geraamd voor het begrotingsonderzoek. Deze lasten vervallen in 2022.	€	20.000,00 V
- In 2021 is een extra incidenteel bedrag geraamd om de Tweede Kamerverkiezingen in goede banen te leiden tijdens de coronacrisis, dit budget vervalt in 2022.	€	96.000,00 V
- De uitgifte van paspoorten en rijbewijzen daalt. Dit leidt tot per saldo lagere legesopbrengsten.	€	35.000,00 N
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	4.000,00 V
Totaal taakvelden Bestuur en ondersteuning	€	62.000,00 V

Taakvelden Veiligheid

- De exploitatiebijdrage aan de Veiligheidsregio Groningen is gestegen.	€	29.000,00 N
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	10.000,00 N
Totaal taakvelden Veiligheid	€	39.000,00 N

Taakvelden Volksgezondheid en milieu

- In 2021 zijn incidentele budgetten geraamd voor GIDS-gelden (€ 33.000,00), kansrijke start (€ 40.000,00) en zorgtafel (€ 3.000,00).	€	76.000,00 V
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€	16.000,00 N
Totaal taakvelden Volksgezondheid en milieu	€	60.000,00 V

Meerjarenraming

Per saldo dalen de lasten in de periode 2023-2025 met € 191.000,00. Dit betreft een voordeel van € 16.000,00 voor de taakvelden Bestuur en ondersteuning, een voordeel van € 165.000,00 voor de taakvelden Veiligheid en een voordeel van € 10.000,00 voor de taakvelden Volksgezondheid en milieu. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakvelden Bestuur en organisatie

- De lasten voor de devices van het bestuur vervallen met ingang van 2023.	€	23.000,00 V
- Overige ontwikkelingen.	€	7.000,00 N
Totaal taakvelden Bestuur en organisatie meerjarenraming	€	16.000,00 V

Taakvelden Veiligheid

- De exploitatiebijdrage aan de Veiligheidsregio Groningen daalt in de periode van de meerjarenraming met € 47.000,00.	€	47.000,00 V
- De extra bijdrage aan de Veiligheidsregio Groningen voor het aanvullen van het negatieve eigen vermogen vervalt met ingang van 2025.	€	118.000,00 V
Totaal taakvelden Veiligheid meerjarenraming	€	165.000,00 V

Taakvelden Volksgezondheid en Milieu

- Het budget van de GIDS-gelden vervalt vanaf 2023.	€	10.000,00 V
Totaal taakvelden Volksgezondheid en milieu meerjarenraming	€	10.000,00 V

Reserves

(x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toevoegingen	471					
Onttrekkingen	599	118	118	118	118	0
Saldo mutaties	128	118	118	118	118	0

Toelichting

Het saldo van de mutaties daalt in de periode 2023-2025 met € 118.000,00. Dit wordt veroorzaakt door:

Taakveld Veiligheid

De onttrekking in verband met de extra bijdrage aan de Veiligheidsregio vervalt in 2025.	€	118.000,00 -
Totaal mutaties reserves meerjarenraming	€	118.000,00 -

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Taakvelden Bestuur en ondersteuning

In dit overzicht zijn de baten en lasten van de algemene dekkingsmiddelen en het bedrag onvoorzien opgenomen. De algemene dekkingsmiddelen betreffen voornamelijk de opbrengsten van belastingen en uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen, in tegenstelling tot heffingen als riool en afvalstoffen, geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen zijn, evenals specifieke uitkeringen van het Rijk, in de programma's verantwoord.

Lasten (x € 1.000)

Taakvelden	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Treasury	-282	-168	65	65	65	65
Belastingen	563	373	358	358	358	358
Overige lasten	50	1.935	153	138	110	82
Beheer overige gebouwen en gronden	222	194	100	90	90	90
Totaal Lasten	553	2.334	676	651	623	595

Baten (x € 1.000)

Taakvelden	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Treasury	1.578	1.257	1.089	1.062	1.046	1.030
Belastingen	7.647	8.052	8.210	8.373	8.539	8.710
Uitkeringen gemeentefonds	81.486	81.585	84.870	82.980	82.727	82.583
Overige baten	10	54	54	54	54	54
Beheer overige gebouwen en gronden	155	88	73	73	73	73
Totaal Baten	90.876	91.036	94.296	92.542	92.439	92.450

Saldo	90.323	88.702	93.620	91.891	91.816	91.855
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Toelichting

Het voordelige saldo van Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is ten opzichte van de begroting 2021 gestegen met € 4.918.000,00. Dit betreft een nadeel op het taakveld Treasury van € 401.000,00, een voordeel op de taakvelden Onroerendezaakbelasting van € 172.000,00, een voordeel op het taakveld Uitkeringen gemeentefonds van € 3.285.000,00, een voordeel op het taakveld Overige baten en lasten van € 1.782.000,00 en een voordeel op het taakveld Beheer overige gebouwen en gronden van € 80.000,00. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakveld Treasury

Ten opzichte van de begroting 2021 is de raming op dit taakveld per saldo € 401.000,00 nadeliger.

Voor de doorbelasting van de rentelasten van investeringen wordt in de begroting een € 208.000,00 N vaste renteomslag gehanteerd. Voor de begroting 2022 bedraagt dit percentage 1,5. Op basis van de geraamde rentelasten en baten in verhouding tot de boekwaarde van de investeringen per 1 januari is de renteomslag 1,48%. Hierdoor is aan de verschillende programma's € 19.000,00 te veel rente doorberekend. Het verschil is op Financiering en belegging als bate geraamd. Ten opzichte van de raming in 2021 is de bate € 208.000,00 lager.

Reserves en voorzieningen worden ingezet als financieringsmiddel en hiervoor wordt intern rente vergoed (bespaarde rente), hiervoor wordt eveneens 1,5% gehanteerd. De rentebaten zijn ten gunste van Financiering en belegging geraamd. Na resultaatbepaling wordt een deel toegevoegd aan de reserves.

De totale rentebaten in 2022 bedragen € 554.000,00. Ten opzichte van de begroting 2021 is dit € 196.000,00 nadelig.

Overige ontwikkelingen.	€ 3.000,00 V
	€ 401.000,00 N

Taakvelden Onroerendezaakbelasting

Het saldo is ten opzichte van de begroting 2021 € 172.000,00 voordelig.

- De opbrengst van de onroerendezaakbelasting is als gevolg van de jaarlijkse trendmatige verhoging van 2% gestegen met € 161.000,00.	€ 161.000,00 V
- Een incidenteel budget voor het project Waarderen op gebruiksoppervlakte voor de WOZ is in 2022 vervallen.	€ 40.000,00 V
- Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten).	€ 29.000,00 N
	€ 172.000,00 V

Taakveld Uitkeringen gemeentefonds

De opbrengst van de uitkeringen uit het gemeentefonds is ten opzichte van de begroting 2021 € 3.285.000,00 hoger. Om een reëel beeld te schetsen van de toevoeging is het totaal aan uitkeringen 2021 gecorrigeerd met onder andere incidentele corona compensatiemiddelen 2021 (€ 1.320.000,00). Daarmee is de uitkering in 2022 € 4.605.000,00 hoger dan de uitkeringen in 2021.

De opbrengst in de begroting 2021 is gebaseerd op de berekening van de uitkeringen uit het gemeentefonds tot en met de decembercirculaire 2020. In de verhoging in 2022 zijn daardoor mutaties verwerkt (per saldo een structurele stijging van € 904.000,00) die betrekking hebben op het uitkeringsjaar 2021 en via de Najaarsnota 2021 nog in de begroting 2021 worden verwerkt. De mutaties die alleen betrekking hebben op het uitkeringsjaar 2022 leveren per saldo een verhoging op van € 3.701.000,00.

Een deel van de mutaties betreft algemene middelen met effect voor het begrotingssaldo. Per saldo leveren deze mutaties een voordeel op.

- Ontwikkelingen accres (reëel deel)	€ 464.000,00 V
- Compensatiemiddelen jeugdzorg	€ 3.260.000,00 V
- Ontwikkelingen uitkeringsfactor- en basis	€ 298.000,00 V
- Ontwikkelingen integratie- en decentralisatie-uitkeringen	€ 249.000,00 V
- Overige ontwikkelingen	€ 118.000,00 V
	€ 4.389.000,00 V

De overige mutaties leveren per saldo een voordeel op binnen dit taakveld maar hebben een neutraal effect op het begrotingssaldo.

- Ontwikkeling accres (loon- en prijscompensatie)	€ 792.000,00 V
Sociaal Domein (Integratie-uitkering Participatiewet)	€ 470.000,00 V
- Afbouw WSW (Integratie-uitkering Participatiewet)	€ 376.000,00 N
- Overige integratie- en decentralisatie-uitkeringen	€ 670.000,00 N
	€ 216.000,00 V

Vervallen incidentele middelen 2021	€ 1.320.000,00 N
	€ 3.285.000,00 V

Taakveld Overige baten en lasten

Het saldo van dit taakveld is ten opzichte van de begroting 2021 € 1.782.000,00 voordeliger. Dit betreft een voordeel op reserveringen Uitkeringen gemeentefonds van € 1.804.000,00 en een nadeel op Algemene uitgaven van € 22.000,00.

Reserveringen Uitkeringen gemeentefonds

Het gereserveerd bedrag is ten opzichte van de begroting 2021 € 1.804.000,00 lager. € 1.804.000,00 V
Dit betreft het vervallen van de incidentele reservering van de corona compensatiemiddelen.

Algemene uitgaven

- Het restant van een stelpost op basis van de Maatregelennota 2021-2024 van € 13.500,00 is in de begroting gerealiseerd. Dit levert op dit onderdeel een nadeel op. € 14.000,00 N
 - Overige ontwikkelingen. € 8.000,00 N
- € 22.000,00 N

Bedrag onvoorzien

Voor onvoorzien uitgaven wordt een vast bedrag van € 10.000,00 geraamd. € 0,00 N

Taakveld Beheer overige gebouwen en gronden

Het saldo ten opzichte van de begroting 2021 is € 80.000,00 voordelig.

- In 2021 is een incidenteel budget geraamd in verband met de centrumontwikkeling Stadskanaal. Dit budget is in 2022 vervallen. € 53.000,00 V
 - De kapitaallasten zijn € 34.000,00 lager, onder andere door de verlaging van de renteomslag naar 1,5%. € 34.000,00 V
 - Overige ontwikkelingen (waaronder personeelskosten) € 7.000,00 N
- € 80.000,00 V

Totaal taakvelden ten opzichte van begroting 2021 € 4.918.000,00 V

Heffing VPB

Voor overheidsondernemingen geldt de vennootschapsbelastingplicht (VPB-plicht). Hiervoor moeten activiteiten welke een onderneming vormen jaarlijks worden geïnventariseerd en beoordeeld.

In de begroting 2022 wordt geen rekening gehouden met financiële consequenties van de VPB-plicht. Voor het merendeel van de ondernemingsactiviteiten geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria, deze worden daarom niet in de VPB-heffing betrokken. De overige ondernemingsactiviteiten voldoen wel aan de criteria maar zijn niet winstgevend en worden daarom eveneens niet in de heffing betrokken.

Meerjarenraming

Het voordelige saldo neemt in de periode 2023-2025 af met € 1.765.000,00. Dit betreft een nadeel op het taakveld Treasury van € 59.000,00, een voordeel op de taakvelden Onroerendezaakbelasting van € 500.000,00, een nadeel op het taakveld Uitkeringen gemeentefonds van € 2.287.000,00, een voordeel op het taakveld Overige baten en lasten van € 71.000,00 en een voordeel op het taakveld Beheer overige gebouwen en gronden van € 10.000,00. Hieronder zijn per taakveld de belangrijkste ontwikkelingen genoemd.

Taakveld Treasury

De mutaties op dit taakveld leveren in de periode van de meerjarenraming een nadeel € 59.000,00 N op van € 59.000,00. Dit betreft afname van de geraamde bespaarde rente door verwachte ontwikkelingen in reserves en voorzieningen.

Taakvelden Onroerendezaakbelasting

Door de jaarlijkse trendmatige verhoging van 2% stijgt de opbrengst van de onroerendezaakbelasting in de periode van de meerjarenraming met € 500.000,00. € 500.000,00 V

Taakveld Uitkeringen gemeentefonds

Per saldo dalen de uitkeringen uit het gemeentefonds in de periode tot en met 2025 met € 2.287.000,00. Dit betreft de volgende mutaties.

- Stelposten verwachte ontwikkelingen reëel deel accres	€	980.000,00 V
- Afbouw compensatiemiddelen jeugdzorg	€	1.668.000,00 N
- Afbouw WSW (Integratie-uitkering Participatiewet)	€	1.462.000,00 N
- Overige ontwikkelingen	€	137.000,00 N
	€	<u>2.287.000,00 N</u>

Taakveld Overige baten en lasten

Het nadelige saldo van dit taakveld neemt in de periode van de meerjarenraming af met € 71.000,00. Dit betreft de volgende mutaties op Algemene uitgaven.

- Vrijvallende kapitaallasten leveren een voordeel op van € 117.000,00 (€ 39.000,00 per jaar).	€	117.000,00 V
- De reserveringen voor vervangingsinvesteringen nemen toe met € 46.000,00.	€	46.000,00 N
	€	<u>71.000,00 V</u>

Taakveld Beheer overige gebouwen en gronden

Het nadelige saldo van dit taakveld neemt in de periode van de meerjarenraming af met € 10.000,00. Dit betreft de verhoging van de taakstelling op leegstaande gebouwen vanaf 2023.

Totaal taakvelden meerjarenraming	€	97.000,00 V
-----------------------------------	---	-------------

Mutaties reserves

Toevoegingen (x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Treasury	347	321	244	242	231	219
Overige lasten	5.884	943				
Totaal toevoegingen	6.231	1.264	244	242	231	219

Onttrekkingen (x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Overige baten	5.884	943				
Beheer overige gebouwen en gronden	10	58	2	2	2	2
Totaal onttrekkingen	5.894	1.001	2	2	2	2

Saldo mutaties	-337	-263	-242	-240	-229	-217
-----------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Toelichting

Het saldo van de mutaties in de reserves is ten opzichte van de begroting 2021 € 21.000,00 lager. De oorzaken zijn:

Taakveld Treasury	€	77.000,00 +
De toevoeging van bespaarde rente aan de reserve Bijdragen in kosten activa is € 77.000,00 lager.		

Taakveld Beheer overige gebouwen en gronden

- Een deel van de kapitaallasten wordt gedekt uit de reserve Bijdragen in kosten activa. € 3.000,00 -
De onttrekking is € 3.000,00 lager.
- De incidentele onttrekking in 2021 in het kader van de centrumontwikkeling € 53.000,00 -
Stadskanaal is vervallen.

Totaal mutaties reserves	€	21.000,00 +
--------------------------	---	-------------

Meerjarenraming

Het saldo van de mutaties in de reserves daalt in de periode 2023-2025 met € 25.000,00. De oorzaak is:

Taakveld Treasury

De toevoeging van bespaarde rente aan de reserve Bijdragen in kosten activa daalt met € 25.000,00 +
€ 25.000,00.

Totaal mutaties reserves meerjarenraming	€	25.000,00 +
--	---	-------------

OVERZICHT OVERHEAD

Overhead betreft de apparaatskosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

De personeelskosten die betrekking hebben op het primaire proces zijn aan de programma's toegerekend. De personeelskosten en overige kosten die betrekking hebben op overhead zijn in dit overzicht verantwoord.

Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	2022
1	Formatie	fte per 1.000 inwoners	7,5
2	Bezetting	fte per 1.000 inwoners	6,8
3	Apparaatskosten	euro per inwoner	674
4	Externe inhuur	%	0,7
5	Overhead	%	8,4

Toelichting

1. De toegestane formatie op basis van het formatieplan per 1.000 inwoners.
2. Het aantal fte dat werkzaam is per 1.000 inwoners.
3. De apparaatskosten in euro per inwoner.
4. De kosten voor externe inhuur als percentage van de totale personeelskosten.
5. De overheadkosten als percentage van de totale lasten in de begroting (exclusief toevoegingen reserves).

Toerekening van overhead aan tarieven

De kosten van overhead worden niet toegerekend. Voor de berekening van tarieven voor lokale heffingen kan de overhead echter wel extracomptabel worden meegenomen. Het opslagpercentage hiervoor wordt jaarlijks bij de begroting vastgesteld, berekend op basis van de verhouding van de geraamde kosten van overhead tot de geraamde personeelskosten van het primaire proces.

Het opslagpercentage op de primaire personeelskosten in de tarieven komt voor de begroting 2022 dan op 94,6. In de opbouw van de tarieven die zijn opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen, is met dit percentage rekening gehouden.

Lasten (x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Personeelskosten	6.648	6.930	7.056	7.051	7.051	7.051
Overige kosten	3.640	3.890	3.397	3.386	3.386	3.386
Totaal Lasten	10.288	10.820	10.453	10.437	10.437	10.437

Baten (x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Personeelskosten	2					
Overige kosten	444	21	22	22	22	22
Totaal Baten	446	21	22	22	22	22

Saldo	9.842	10.799	10.431	10.415	10.415	10.415
--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Toelichting

Het overzicht betreft de kosten van overhead. Hieronder wordt het verschil in de *totale* apparaatskosten (de personeelskosten die betrekking hebben op het primaire proces en de overheadkosten) ten opzichte van de begroting 2021 toegelicht. Bij de programma's wordt volstaan met een verwijzing naar deze toelichting

Totale apparaatskosten

De totale apparaatskosten bedragen in 2022 per saldo afgerond € 21,4 miljoen (begroting 2021 € 21,5 miljoen inclusief wijzigingen). Hiervan heeft € 18,0 miljoen betrekking op salarissen en overige personeelskosten en € 3,4 miljoen op overige budgetten. Van het totaal is € 11,0 miljoen rechtstreeks op de programma's en algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Op het overzicht Overhead is € 10,4 miljoen verantwoord (inclusief mutaties reserves).

	Salarissen+overige personeelskosten	Overig budgetten	Totaal
Programma's en algemene dekkingsmiddelen	11.008		11.008
Overzicht overhead	7.056	3.375	10.431
Mutaties reserves overhead		-13	-13
Totaal	18.064	3.362	21.426

Het voordelige verschil met de begroting 2021 bedraagt € 126.000,00. Dit is inclusief een nadeel op algemene dekkingsmiddelen in verband met een vervallen stelpost voor salarissen. In 2022 is dit verwerkt in de ramingen van de personeelskosten.

Het verschil van € 126.000,00 betreft een nadeel op salaris- en overige personeelskosten van € 364.000,00, een voordeel op overige budgetten van € 494.000,00 en een nadeel van € 4.000,00 op de mutaties reserves.

De stijging van salarissen en overige personeelskosten betreft de volgende mutaties.

- Nominale ontwikkelingen	€ 402.000,00 N
- Overige salarismutaties	€ 85.000,00 N
- Inhuur personeel van derden	€ 123.000,00 V
	€ 364.000,00 N

De daling van de overige budgetten betreft de volgende mutaties.

- Maatregelen op basis van de Maatregelennota 2021-2024	€	85.000,00 V
- Informatievoorziening en automatisering	€	314.000,00 V
- Huisvesting	€	71.000,00 V
- Diverse overige budgetten	€	<u>24.000,00 V</u>
	€	494.000,00 V

Totaal apparaatskosten ten opzichte van begroting 2021	€	494.000,00 N
---	---	---------------------

Het nadeel op de apparaatskosten wordt (deels) gecompenseerd uit het nominale deel van het accres 2022 in de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Meerjarenraming overhead

De kosten van overhead dalen in de periode van de meerjarenraming per saldo met € 16.000,00. Dit betreft de volgende mutaties.

- Overige personeelskosten	€	6.000,00 V
- Incidenteel budget taxaties opstalverzekering	€	10.000,00 V

Totaal mutaties overhead meerjarenraming	€	16.000,00 V
---	---	--------------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen (x € 1.000)

Beschrijving	Rekening	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Personeelskosten						
Overige kosten	19	17	13	13	13	13
Totaal onttrekkingen	19	17	13	13	13	13
Saldo mutaties	19	17	13	13	13	13

Toelichting

De onttrekkingen aan de reserves zijn € 4.000,00 lager dan in de begroting 2021. De oorzaak is:

Overige kosten

Een deel van de kapitaallasten wordt gedekt uit de reserve Bijdragen in kosten activa.

De onttrekking is € 4.000,00 lager. € 4.000,00 -

Totaal mutaties reserves	€	4.000,00 -
---------------------------------	---	-------------------

Paragrafen

1. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

De gemeente heeft naast de uitkeringen van het Rijk meer inkomsten nodig om op verschillende terreinen uitgaven te kunnen doen. Daarom heffen wij belastingen. Deze kunnen wij indelen in algemene heffingen en bestemmingsheffingen. De algemene heffingen zijn onroerendezaakbelastingen en toeristenbelasting. De gemeente is vrij in de besteding van deze middelen. Bestemmingsheffingen zijn bestemd om bepaalde kosten te dekken. Bestemmingsheffingen zijn bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en leges voor paspoorten, rijbewijzen, omgevingsvergunningen en andere diensten.

a. *Geraamde inkomsten*

onroerendezaakbelastingen	€ 8.192.600,00
afvalstoffenheffing	€ 3.086.700,00
rioolheffing	€ 2.687.100,00
grafrechten	€ 55.350,00
toeristenbelasting	€ 173.000,00
marktgeld	€ 42.900,00
liggelden Spoordok + stagelden campers	€ 32.900,00
leges omgevingsvergunningen	€ 450.000,00
leges burgerzaken	€ 178.000,00

b. *Beleid ten aanzien van de lokale heffingen*

Uitgangspunt voor het tarievenbeleid bij afvalstoffenheffing, rioolheffing, marktgeld en leges is een kostendekking van 100%. De geraamde opbrengsten van deze heffingen zijn daarom gelijk aan het saldo van de geraamde baten en lasten, waar van toepassing vermeerderd met toe te rekenen kosten overhead en berekende btw.

c. *Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen*

Hieronder zijn diverse heffingen op hoofdlijnen toegelicht. Waar van toepassing is een kostenonderbouwing toegevoegd.

Onroerendezaakbelastingen

Vanaf 2022 is de trendmatige verhoging van 2% van de opbrengst OZB verwerkt. De verwachte opbrengst is in 2022 € 160.600,00 hoger dan geraamd in 2021.

Bij de berekening van de tarieven voor 2022 wordt rekening gehouden met de resultaten van de herwaardering van alle WOZ-objecten naar het waardeniveau op 1 januari 2021.

Als de herwaarderingswerkzaamheden zijn afgerond doen wij een voorstel over de tarieven voor 2022.

Afvalstoffenheffing

Op basis van Diftar (**differentiatie tarieven**) wordt naast een vast bedrag per huishouden (vastrecht) afzonderlijk een belasting geheven voor het aanbieden van de afvalcontainers. De tarieven voor het variabele deel van de afvalstoffenheffing worden gedifferentieerd naar het soort container (grijs of groen) en het volume (240 of 140 liter).

Het Diftar-systeem wordt voor vrijwel alle laagbouwwooningen toegepast. Bewoners van de zogenoemde hoogbouw moeten gebruikmaken van ondergrondse verzamelcontainers. Het aanbod van afval wordt door middel van een pasje per huishouden geregistreerd. Van deze huishoudens wordt naast het vastrecht ook een belasting geheven voor het aanbieden van afval. De aanslag voor het variabele deel wordt vastgesteld op basis van het aantal inworpen van afval in de ondergrondse container.

Jaarlijks wordt beoordeeld of een deel van de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing via een incidentele verlaging van het vastrecht tarief aan de belastingbetaler kan worden teruggegeven. De verwachte omvang van de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing bedraagt per 1 januari 2022 € 29.000,00. Dit bedrag is niet toereikend voor een verlaging van het tarief in 2022.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de geldende tarieven voor 2021 en de tarieven voor 2022 berekend op basis van de begroting 2022.

<u>Soort</u>	<u>Tarief 2021</u>	<u>Tarief 2022</u>
Vast tarief	€ 150,00	€ 160,00
Per aanbieding:		
- container restafval 140 liter	€ 4,00	€ 4,50
- container restafval 240 liter	€ 5,75	€ 6,50
- container gft-afval 140 liter	€ 1,85	€ 2,10
- container gft-afval 240 liter	€ 2,40	€ 2,65
Per inworp:		
- verzamelcontainer	€ 1,60	€ 1,75

De meest voorkomende combinatie bestaat uit een container van 240 liter voor restafval en een container van 140 liter voor gft-afval. Het beeld is als volgt:

<u>Soort</u>	<u>Aanslag 2021</u>	<u>Aanslag 2022</u>
Vast tarief	€ 150,00	€ 160,00
Container restafval	" 46,00	" 52,00
Container gft-afval	" 5,55	" 10,50
Totaal	€ 201,55	€ 222,50

Uitgangspunt bij bovenstaande berekening is dat de minicontainer van 240 liter voor restafval in 2022 8 keer (begroting 2021: 8 keer) wordt aangeboden en de minicontainer van 140 liter voor gft-afval 5 keer (begroting 2021: 3 keer).

Voor verzamelcontainers:

<u>Soort</u>	<u>Aanslag 2021</u>	<u>Aanslag 2022</u>
Vast tarief	€ 150,00	€ 160,00
Verzamelcontainer	" 43,20	" 54,25
Totaal	€ 193,20	€ 214,25

Voor de berekening van een gemiddelde aanslag voor het gebruik van een verzamelcontainer gaan wij in 2022 uit van 31 inworpen per jaar (begroting 2021: 27 keer).

De berekende tarieven voor 2022 zijn op basis van bestaand beleid. Wij doen u nog een voorstel voor aanvullende VANG maatregelen. Om de effecten daarvan in de tarieven te kunnen verwerken stellen wij u voor deze vast te stellen bij de vaststelling van de belastingverordeningen voor 2022. Wij doen u dan afhankelijk van besluitvorming over de VANG maatregelen een voorstel tot aanpassing van de berekende tarieven voor 2022.

Kostenonderbouwing van de afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is dat de totale opbrengst van de afvalstoffenheffing gelijk is aan het saldo van alle baten en lasten voor het uitvoeren van alle taken binnen het kader van afval (100% kostendekking).

Het betreft baten en lasten die direct het gevolg zijn van de afvaltaken van de gemeente. Het gaat daarbij onder andere om het huis-aan-huis laten inzamelen en laten verwerken van de verschillende afvalstromen, het geven van gelegenheid grofvuil in te leveren en te laten verwerken en afgedankte spullen in te leveren en aan te bieden via het kringloopcentrum.

Voor de heffing van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van de totale (netto) kosten vermeerderd met btw. De toegerekende lasten van Verkeer en vervoer betreffen zwerf- en clandestien vuil. De wijze van toerekenen van de kosten van overhead is toegelicht in het Overzicht overhead in het programmaplan. Op rekeningbasis worden mogelijke overschotten toegevoegd aan de reserve Afvalstoffenheffing, tekorten worden (voor zover mogelijk) onttrokken aan deze reserve.

De opbrengst van de afvalstoffenheffing is als volgt opgebouwd.

	Baten/Lasten	Opbrengst	In %
DIRECTE BATEN/LASTEN AFVAL			
Direct toegerekende lasten Afval	-2.693.900		
Directe baten Afval, exclusief heffingen	403.300		
Direct toegerekende lasten Verkeer en vervoer	-31.300		
Direct toegerekende lasten Inkomensregelingen	-155.000		
INDIRECTE LASTEN			
Toe te rekenen kosten overhead Afval	-178.700		
Berekende BTW Afval	-431.100		
Totalen	-3.086.700	3.086.700	100

Rioolheffing

Met de rioolheffing, gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet, kan de gemeente kosten verhalen die verband houden met de nakoming van de zorgplichten die de gemeente heeft voor afvalwater en voor hemel- en grondwater. De basis voor de rioolheffing zijn de kosten die in het gemeentelijke basisrioleringsplan (BRP) zijn opgenomen.

De rioolheffing wordt geheven van eigenaren van percelen die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. Onder "aansluiting" op de riolering wordt niet uitsluitend de aanwezigheid van een "afvoerbuis" verstaan, zoals bij de riolrechten (tot 2010) het geval was. Door de verbreding van het begrip aansluiting kan ook belasting worden geheven voor verwerking van hemel- en grondwater dat niet via een buis voor verwerking aan de gemeente wordt aangeboden.

Wij onderscheiden twee tarieven. Een tarief voor een perceel (een roerende of onroerende zaak of een zelfstandig gedeelte daarvan) en een tarief voor een garagebox die een zelfstandig WOZ-object vormt.

Voor de rioolheffing worden kostendekkende tarieven gehanteerd. Het saldo van de geraamde baten en lasten is in 2022 lager dan in 2021. Dit is voornamelijk veroorzaakt door lagere rentelasten. Het tarief voor een woning kan voor 2022 worden vastgesteld op € 167,00 (begroting 2021: € 177,00) en het tarief voor een garagebox op € 18,00 (begroting 2021: € 19,00).

De verwachte omvang van de egaliseringsreserve Riolering bedraagt per 1 januari 2022 € 777.000,00.

Wij stellen u voor de bovengenoemde tarieven voor de rioolheffing 2022 vast te stellen.

Kostenonderbouwing van de rioolheffing

Uitgangspunt is dat de totale opbrengst van de rioolheffing gelijk is aan het saldo van alle baten en lasten voor het uitvoeren van alle taken binnen het kader van riolering (100% kostendekking).

Het betreft baten en lasten die direct het gevolg zijn van de taken van gemeenten om het rioolstelsel voldoende kwalitatief en kwantitatief in stand te houden. Het gaat daarbij zowel om de infrastructuur als de dagelijkse werking van het riool.

Voor de heffing van de rioolheffing is uitgegaan van de totale kosten vermeerderd met btw.

De toegerekende lasten van Verkeer en vervoer betreffen 20% van de totale veegkosten van straten, wegen en fietspaden. Door vegen wordt onder andere voorkomen dat straatvuil in het riool terecht komt waardoor verstoppingen worden voorkomen en de onderhoudskosten uiteindelijk lager uitvallen. De wijze van toerekenen van de kosten van overhead is toegelicht in het Overzicht overhead in het programmaplan.

Op rekeningbasis worden mogelijke overschotten toegevoegd aan de egaliseringsreserve Riolering, tekorten worden (voor zover mogelijk) onttrokken aan deze reserve.

De opbrengst van de rioolheffing is als volgt opgebouwd.

	Baten/Lasten	Opbrengst	In %
DIRECTE BATEN/LASTEN			
Direct toegerekende lasten Riolering	-2.171.800		
Directe baten Riolering, exclusief heffingen	19.300		
Direct toegerekende lasten Verkeer en vervoer	-36.100		
Direct toegerekende lasten inkomensregeling	-2.000		
INDIRECTE LASTEN			
Toe te rekenen kosten overhead Riolering	-186.500		
Berekende BTW Riolering	-310.000		
Totalen	-2.687.100	2.687.100	100

Begraafenisrechten

Voor de uitgifte van graven en het algemeen onderhoud op de gemeentelijke begraafplaatsen heffen wij rechten in de vorm van afkoopsommen voor 25 jaar (bij uitgifte) of 10 jaar (bij verlenging). Deze afkoopsommen worden in een voorziening gestort, jaarlijks wordt respectievelijk 1/25^e deel en 1/10^e deel van de voorziening ingezet ter dekking van de geraamde onderhoudskosten van de begraafplaatsen. Er is daarom in het begrotingsjaar geen directe relatie tussen de dekking van de lasten en de hoogte van de berekende tarieven voor de afkoopsommen. Daarnaast worden rechten geheven voor het begraven van lijken of het plaatsen van asbussen en voor de uitvoering van andere specifieke taken en dienstverlening door of namens de gemeente. Hiervan is een kostenonderbouwing opgenomen.

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen voor 2022 wordt een voorstel voor aanpassing van de tarieven gedaan.

Kostenonderbouwing van de rechten voor het begraven

Het heffen van de begrafenisrechten voor het begraven van lijken of plaatsen van asbussen is niet 100% kostendekkend. De geraamde lasten betreffen voornamelijk de (deels vaste) kosten van grafdelven. De geraamde opbrengst wordt bepaald op basis van prijsindexatie en ontwikkelingen in werkelijke opbrengsten in voorgaande jaren. De kostendekkendheid in het begrotingjaar is 85%.

	Baten/Lasten	Opbrengst	In %
DIRECTE BATEN/LASTEN			
Direct toegerekende lasten begravingen	-48.500		
INDIRECTE LASTEN			
Toe te rekenen kosten overhead begravingen	-12.600		
Totalen	-61.100	52.200	85

Toeristenbelasting

Het tarief voor de toeristenbelasting is € 1,50 per persoon per overnachting. Wij verwachten in het jaar 2022 115.000 overnachtingen. Wij stellen voor het tarief voor de toeristenbelasting voor 2022 ongewijzigd vast te stellen op € 1,50 per persoon per overnachting.

Marktgelden

In onze gemeente worden in Stadskanaal en Musselkanaal wekelijks markten gehouden. Voor de markt in Stadskanaal geldt als maatstaf van heffing de oppervlakte van de standplaats en voor de markt in Musselkanaal is de frontbreedte van de standplaats de maatstaf van heffing.

De tarieven voor het marktgeld worden berekend op basis van de werkelijke bezetting van de markten. Om de geraamde kosten van de markten te verhalen moeten de tarieven voor 2022 ten opzichte van 2021 worden verhoogd.

De kostendekkende tarieven voor 2022 zijn dan als volgt:

€ 0,68 per m² (begroting 2021: € 0,63) voor de markt in Stadskanaal;

€ 2,46 per m¹ (begroting 2021: € 2,28) voor de markt in Musselkanaal.

Wij stellen u voor in te stemmen met de voorgestelde tarieven marktgeld voor 2022.

Kostenonderbouwing van de marktgelden

Uitgangspunt bij het in rekening brengen van de marktgelden volgens de voorgestelde tarieven is dat de opbrengst van de marktgelden maximaal 100% bedraagt van het begrote saldo van baten en lasten die het exploiteren van de weekmarkten in Stadskanaal en Musselkanaal met zich mee brengen. Bij de bezetting van de markten wordt gelet op een evenwichtig marktaanbod waardoor bij de marktcoördinatie draagvlak wordt gecreëerd voor het tarief dat in rekening wordt gebracht.

	Baten/Lasten	Opbrengst	In %
DIRECTE BATEN/LASTEN MARKTEN			
Direct toegerekende lasten Markten	-42.900		
Directe baten Markten, exclusief marktgelden	2.500		
INDIRECTE LASTEN			
Toe te rekenen kosten overhead Markten	-2.500		
Totalen	-42.900	42.900	100

Lig- en stagelden Spoordok

De gemeentelijke jachthaven Spoordok in Musselkanaal is aangelegd voor de vaarrecreatie. Bij de jachthaven zijn voorzieningen aangebracht, waar de vaarrecreanten gebruik van kunnen maken. De gebruiker van een vaartuig is voor het innemen van een ligplaats liggeld verschuldigd, voor het gebruik van een camperplaats is stageld verschuldigd. We gaan uit van 225 overnachtingen voor ligplaatsen (begroting 2021: 150) en 2.000 overnachtingen voor stapplaatsen (begroting 2021: 2.000). Op basis van kostendekkendheid zijn de tarieven voor 2022 dan als volgt:

- € 13,00 per overnachting (begroting 2021: € 22,60) voor een ligplaats (op basis van het tarief van € 1,30 per strekkende meter boot per nacht);
- € 15,00 per overnachting (begroting 2021: € 16,80) voor een stapplaats.

Wij stellen u voor in te stemmen met de voorgestelde tarieven voor 2022.

Kostenonderbouwing van de lig- en stagelden

In 2018 is in een gerechtelijke uitspraak bepaald dat de verhuur en exploitatie van de camperstandplaatsen geen activiteit van algemeen economisch belang is maar een zuiver commerciële activiteit. Hiermee is het gemeentelijke uitgangspunt dat het Spoordok een laagdrempelige voorziening is met als doel de vaarrecreatie voor de hele regio te bevorderen vervallen en zijn de tarieven verhoogd naar 100% kostendekkend.

Om de kostendekkendheid te handhaven is met ingang van 23 april 2021 de Lig- en stageldverordening Spoordok Musselkanaal aangepast.

De basis voor het tarief voor de camperstandplaats blijft een overnachting per camper maar voor vaartuigen wordt nu een tarief van € 1,30 per strekkende meter per nacht gehanteerd (afgerond op hele meters met een minimum van € 10,00 per vaartuig per nacht).

De toegerekende lasten van Verkeer en vervoer betreffen (wijk)onderhoud.

	Baten/Lasten	Opbrengst	In %
DIRECTE BATEN/LASTEN LIG- EN STAGELDEN			
Direct toegerekende lasten Spoordok	-27.500		
Directe baten, exclusief lig- en stagelden	500		
Direct toegerekende lasten Verkeer en vervoer	-3.000		
INDIRECTE LASTEN			
Toe te rekenen vermogenskosten	-3.000		
Totalen	-32.500	-32.500	100

Liggeld woonschepenlocaties

Voor de woonschepenlocaties in Stadskanaal en Musselkanaal is in 2016 de "Liggeldverordening woonschepenlocaties 2017" vastgesteld. In deze verordening is het tarief voor het liggeld vanaf 2017 vastgesteld op € 301,50 per jaar.

Leges omgevingsvergunningen (bouwvergunning en vrijstellingsprocedures)

Een omgevingsvergunning kan worden afgegeven voor diverse activiteiten waaronder bouwvergunningen. De werkzaamheden voor het verstrekken van bouwvergunningen worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Groningen (ODG). Naast de werkzaamheden voor bouwvergunningen en vrijstellingsprocedures verricht de omgevingsdienst ook taken op het gebied van milieu en brandveiligheid.

Kostenonderbouwing leges omgevingsvergunningen (bouwvergunningen en vrijstellingsprocedures)

De ODG gaat in 2022 over op een nieuw financieringsmodel op basis van output. In de begroting van de ODG hebben verschuivingen plaatsgevonden waardoor ons aandeel in de kosten van omgevingsvergunningen ten opzichte van de begroting 2021 lager uitvalt. Op grond van de Maatregelennota 2021-2024 is de legesopbrengst vanaf 2022 verhoogd met € 150.000,00. Het dekkingspercentage is ten opzichte van de begroting 2021 gestegen maar blijft lager dan 100 omdat niet alle verwachte kosten die de omgevingsdienst maakt in leges kunnen worden omgezet. Enerzijds gaat het om bouwvergunningen die van rechtswege verstrekt moeten worden en waarvoor geen leges in rekening kunnen worden gebracht. Daarnaast zijn er bouwvergunningen waarvan niet alle onderdelen in rekening kunnen worden gebracht en zijn er initiatieven en projecten waarvoor na intensief vooroverleg uiteindelijk geen bouwaanvraag wordt gedaan.

	Baten/lasten	Opbrengst	In %
DIRECTE BATEN/LASTEN			
Direct toegerekende lasten Bouwvergunningen en vrijstellingsprocedures	-628.500		
INDIRECTE LASTEN			
Toe te rekenen kosten overhead Bouwvergunningen en vrijstellingsprocedures	-47.900		
Totalen	-676.400	450.000	67

Leges Burgerzaken

De leges van burgerzaken worden geheven krachtens de Legesverordening (i.c. titel 1) die jaarlijks door uw raad in december wordt vastgesteld. Het grootste deel van de legesopbrengst bestaat uit de legesheffing voor reisdocumenten en rijbewijzen. Daarnaast worden er leges geheven wegens verstrekkingen uit de Basisregistratie Personen.

Kostenonderbouwing leges burgerzaken

Het uitgangspunt voor de toerekening van lasten bij dit onderdeel is dat de verhouding tussen de werkzaamheden van burgerzaken die wel en niet onder de legesheffing vallen 50% bedraagt.

	Baten/Lasten	Opbrengst	In %
DIRECTE BATEN/LASTEN			
Direct toegerekende lasten leges Burgerzaken	-387.000		
INDIRECTE LASTEN			
Toe te rekenen kosten overhead leges Burgerzaken	-264.000		
Totalen	-651.000	178.000	27

BIZ centrum Stadskanaal

De "Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Stadskanaal 2021" loopt tot en met 2025.

d. Lokale lastendruk

Door het hanteren van gedifferentieerde tarieven voor de afvalstoffenheffing (Diftar) is het bedrag van deze heffing niet voor elk huishouden gelijk. Naast het vastrecht is een belasting verschuldigd voor elke containerlediging of inworp in een ondergrondse container. Per huishouden gaan wij uit van een gemiddeld aantal van 8 ledigingen (begroting 2021: 8 ledigingen) van de grijze container (restafval) en 5 ledigingen (begroting 2021: 3 ledigingen) van de groene container (gft-afval).

Voor 2022 is de volgende indicatie van de lokale lastendruk te geven:

	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Onroerendezaakbelastingen	€ 326,00	€ 332,00
Afvalstoffenheffing	" 201,55	" 222,50
Rioolheffing	<u>" 177,00</u>	<u>" 167,00</u>
Totaal	€ 704,55	€ 721,50

Voor de onroerendezaakbelastingen is uitgegaan van de gemiddelde aanslag per woning van € 326,00 + 2% = € 332,00. De belastingdruk is een gemiddelde en kan voor individuele huishoudens nogal verschillen. Gemiddeld verwachten wij een verhoging van de belastingdruk met 2,4%. De landelijke gemiddelde woonlasten voor huishoudens in 2021 is € 811,00.

e. Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van onze gemeente is ruimhartig. Aan particulieren kan onder bepaalde voorwaarden gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend van afvalstoffenheffing, onroerendezaakbelasting (ozb), rioolheffing en leges voor reisdocumenten en rijbewijzen. Bij de berekening van de betalingscapaciteit spelen de kosten van bestaan een belangrijke rol. Onze gemeente hanteert voor de kosten van bestaan de maximaal wettelijk toegestane norm. Dit is een bedrag van maximaal 100% van het normbedrag zoals vastgesteld in het kader van de Participatiewet (bijstandsnorm). Voor personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben of ouder zijn geldt een vast normbedrag.

Wij ramen het kwijt te schelden bedrag voor de afvalstoffenheffing (vastrecht + variabel deel) op € 155.000,00 en voor de rioolheffing op € 2.000,00. In verband met het geringe aantal kwijtscheldingen voor eigenaren van woningen ramen wij geen kwijtschelding voor de ozb-eigenarenbelasting.

f. **Overzicht belastingverordeningen**

	<u>Datum vaststelling</u>
- Verordening onroerendezaakbelastingen Stadskanaal 2021	14 december 2020
- Verordening afvalstoffenheffing Stadskanaal 2021	14 december 2020
- Verordening rioolheffing Stadskanaal 2021	14 december 2020
- Verordening begrafenisrechten Stadskanaal 2021	14 december 2020
- Verordening toeristenbelasting Stadskanaal 2021	14 december 2020
- Verordening marktgeld Stadskanaal 2021	14 december 2020
- Legesverordening Stadskanaal 2021	14 december 2020
- Lig- en stageldverordening Spoordok Musselkanaal 2021	14 december 2020
- Liggeldverordening woonschepenlocaties 2017	19 december 2016

2. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat (de uitvoering van) het beleid veranderd moet worden. Het weerstandsvermogen hangt samen met de robuustheid van de begroting: een precies sluitende begroting zonder weerstandsvermogen betekent dat bij iedere tegenvaller een probleem (incidenteel of structureel) ontstaat. Een financiële buffer in de vorm van weerstandsvermogen is daarom noodzakelijk.

De omvang van deze buffer is afhankelijk van de risico's die de gemeente loopt. Het gaat hierbij om risico's van materieel belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

Het instrument om het weerstandsvermogen te beheersen is risicomangement, een continu proces gericht op het opmaken van een actueel risicoprofiel. Het risicoprofiel moet vervolgens worden afgezet tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

Deze paragraaf geeft het weerstandsvermogen gebaseerd op de ramingen in de begroting en de risico's van de gemeente zoals bekend bij het opstellen van de begroting. Daarnaast zijn financiële kengetallen opgenomen.

Er is onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het voornamelijk om de omvang van de algemene reserves en bestemmingsreserves (eigen vermogen) en de incidentele risico's. Met structurele weerstandscapaciteit worden middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers met structurele financiële effecten op te vangen.

Kaderstelling

De kaderstelling voor het huidige beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen is vastgelegd in artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In de paragraaf wordt tenminste opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's van materieel belang;
- het beleid omtrent weerstandscapaciteit en risico's;
- een kengetal voor de:
 - netto schuldquote;
 - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
 - solvabiliteitsratio;
 - grondexploitatie;
 - structurele exploitatieruimte;
 - belastingcapaciteit.
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beoordeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is zeer dynamisch omdat binnen de gemeente beleid wordt uitgevoerd, besluiten worden genomen, nieuwe externe regelgeving van kracht wordt en nieuw beleid wordt geformuleerd en vastgesteld. Dynamiek in risico's betekent dat de benodigde weerstandscapaciteit kan fluctueren. Daarom wordt voor de omvang van de weerstandscapaciteit een norm gehanteerd waarbij de verhouding tussen de beschikbare capaciteit en de benodigde capaciteit wordt uitgedrukt in de ratio weerstandscapaciteit:

$$\frac{\text{Beschikbare capaciteit}}{\text{Benodigde capaciteit (af te dekken risico's)}}$$

De ratio is bepaald op 1,15. Hierbij worden geen maatregelen getroffen zolang de ratio boven de 1 blijft. Wanneer de ratio tijdens een monitor > 1,3 blijkt te zijn betekent dit dat de weerstandscapaciteit meer dan voldoende is. Indien de ratio < 1 blijkt te zijn moet worden overwogen of er maatregelen nodig zijn. Hierbij liggen de mogelijkheden tussen het niet uitvoeren van beleid met een bepaalde risicostructuur tot het vastleggen van middelen om de minimale weerstandscapaciteit te vergroten.

In het kader van de benodigde weerstandscapaciteit wordt de Algemene reserve minimaal gehandhaafd op € 8 miljoen. Bij het vaststellen van het algemene weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met risico's op het gebied van grondexploitatie en reserves die betrekking hebben op grondexploitatie. Hiervoor wordt geen afzonderlijk weerstandsvermogen aangehouden.

Weerstandsvermogen (incidenteel)

(x € 1.000)

	1 januari 2022	31 december 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit (a)	€ 13.400	€ 12.600
Benodigde weerstandscapaciteit (b)	€ 7.400	€ 7.000
Weerstandsvermogen (a-b)	€ 6.000	€ 5.600
Ratio weerstandscapaciteit (a/b)	1,81	1,80

Op basis van een beschikbare incidentele weerstandscapaciteit van € 12,6 miljoen is de ratio per 31 december 2022 1,80. Uitgaande van de vastgestelde ratio van 1,15 betekent dit dat de beschikbare capaciteit voldoende is voor de dekking van de lopende risico's.

Hierbij is nog geen rekening gehouden met het begrotingssaldo van 2022. Inclusief het nadelige begrotingssaldo van € 2,4 miljoen daalt de beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2022 naar € 10,2 miljoen, de ratio daalt in dat geval naar 1,46.

Beschikbare weerstandscapaciteit (a)

De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit wordt gevormd door het eigen vermogen (reserves). De Algemene reserve is vrij besteedbaar. De rentebaten zijn echter wel als structureel dekkingsmiddel aangemerkt. Inzet van de Algemene reserve heeft een structureel effect op de exploitatie.

Beklemd bestemmingsreserves zijn in beginsel niet vrij besteedbaar. Aangezien u de vastgestelde bestemming van de overige bestemmingsreserves kunt veranderen behoren deze reserves tot de weerstandscapaciteit. Het wijzigen van de bestemming van deze reserves heeft wel direct gevolgen voor het lopende beleid aangezien de bestemmingsreserves op grond van door u vastgesteld beleid zijn ingesteld.

Reservepositie (x € 1.000)

	1 januari 2022	31 december 2022
Omvang Algemene reserve	€ 8.000	€ 8.000
Omvang bestemmingsreserves	" 22.200	" 21.300
	€ 30.200	€ 29.300
Beklemd reserves:		
Bestemmingsreserve Verkoop aandelen Essent	" 600-	" 600-
Bestemmingsreserve Bijdragen in kosten activa	" 16.200-	" 16.100-
Beschikbare weerstandscapaciteit (a)	€ 13.400	€ 12.600

De geraamde beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31 december 2022 € 12,6 miljoen. De reservepositie komt steeds meer onder druk te staan. Aan de bestemmingsreserves wordt geen rente (inflatiecorrectie) toegevoegd, dit beïnvloedt de toereikendheid van deze reserves. De beschikbare weerstandscapaciteit neemt daarnaast af door inzet van de reserves.

Benodigde weerstandscapaciteit (b)

Risico's die van materiële betekenis zijn maken deel uit van het weerstandsvermogen. Wij brengen risico's met een financieel belang van € 300.000,00 of meer in beeld.

Borgstellingen geldleningen

De gemeente Stadskanaal waarborgt voor de volgende geldleningen de betaling van rente en aflossing of fungeert als achtervang.

Geldleningen aan woningbouwcorporaties

De financiële risico's die aan deze garanties zijn verbonden, zijn overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De gemeente en het Rijk blijven ieder wel voor 50% op achtervang aanspreekbaar. Deze achtervang is gerelateerd aan de omvang van het waarborgfonds. Door de omvang van het fonds en de financiële constructie is het risico voor de gemeente gering. Mocht de gemeente echter wel worden aangesproken op de achtervang, dan zal dit in de vorm van het verstrekken van een renteloze lening zijn. Deze lening zal dan worden opgenomen als risico.

Geldleningen aan eigenaren van particuliere woningen

Het Waarborgfonds Eigen Woningen verstrekt Nationale Hypotheek Garantie (NHG) voor aankoop en verbetering van woningen aan particulieren. Daarmee worden voor de geldgevers de risico's beperkt en profiteren de geldnemers van een lagere rente. Met het waarborgfonds is een overeenkomst gesloten waarin de achtervang voor bestaande leningen van particulieren is geregeld. De achtervangfunctie (de gemeenten samen met het Rijk) kan door het waarborgfonds worden aangesproken, in de vorm van renteloze leningen, als het garantievermogen te laag is.

Geldleningen aan instellingen voor ouderenhuisvesting

Het schuldrestant van de leningen aan zorginstellingen die werkzaam zijn in onze gemeente wordt per 1 januari 2022 geraamd op € 3.674.000,00 en per 31 december op € 3.399.000,00. Het financiële risico van deze leningen ligt volledig bij de gemeente. Uitgangspunt is dat eventuele nieuwe leningen aan zorginstellingen door deze instellingen worden ondergebracht bij de stichting Waarborgfonds voor de zorgsector (Wfz).

Geldleningen aan overige instellingen

Het schuldrestant van de leningen aan het Noorderpoortcollege wordt per 1 januari 2022 geraamd op totaal € 310.000,00 en per 31 december op totaal € 248.000,00. Het financiële risico van deze leningen ligt bij de gemeente.

Vorderingen

Blijversleningen

Het totaal van verstrekte blijversleningen wordt per 1 januari 2022 geraamd op € 500.000,00. Het financiële risico van deze leningen is gedekt doordat de financiering niet hoger kan zijn dan 80% van de WOZ-waarde van de woning (waarde hypotheek en blijverslening tezamen). Het financiële risico bij gedwongen verkoop wordt daardoor beperkt. Bij consumptieve leningen wordt er, naast een hoofdelijke aansprakelijkheid, een maximum leeftijd gesteld van 75 jaar om het risico op niet terugbetalen te beperken.

Duurzaamheidsleningen

Het totaal van verstrekte duurzaamheidsleningen wordt per 1 januari 2022 geraamd op € 900.000,00. Het financiële risico van deze leningen is niet gedekt.

Startersleningen

Het totaal van verstrekte startersleningen wordt per 1 januari 2021 geraamd op € 3.100.000,00. Het financiële risico wordt gedekt doordat startersleningen (als 2e hypotheek) onder de zekerheidsstelling van de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) vallen en daarmee geborgd zijn.

Indirect loopt de gemeente wel (beperkt) risico door de achtervangfunctie voor het Waarborgfonds Eigen woningen die de NHG verstrekt (zie onder borgstellingen geldleningen).

Grondexploitatie

Voor de risico's in de grondexploitatie wordt een percentage (10) van de totale omvang van de boekwaarde gehanteerd. Jaarlijks wordt beoordeeld of de boekwaarden afgewaardeerd moeten worden om de risico's bedrijfseconomisch te beperken.

Desondanks blijven de volgende risico's:

- de marktwaarde wordt bepaald aan de hand van de algemeen gangbare marktprijs voor agrarische grond. Door de specifieke ligging en eigenschappen van grond kan de werkelijke waarde afwijken van de algemeen gangbare marktprijs;
- de marktprijzen kunnen zich onverwacht negatief ontwikkelen, waardoor de gemeente genoodzaakt is boekwaarden af te waarderen;
- over de al in exploitatie genomen gronden (onderhanden werk) lopen wij een exploitatierisico.

De geraamde (netto) boekwaarde onderhanden werk per 1 januari 2022 is € 253.000,00 en per 31 december € 36.000,00. Het risico bedraagt respectievelijk afgerond € 25.000,00 en € 4.000,00. Gezien de geringe omvang is dit risico niet opgenomen.

Overige risico's

Dividend

De geraamde dividendopbrengst op de aandelen van Enexis NV en NV Bank Nederlandse Gemeenten bedraagt totaal € 460.000,00. Bij de ramingen van dividend geldt dat er geen garanties zijn voor de daadwerkelijke realisering.

Hersanering voormalig gasfabriekterrein

Er loopt een juridische procedure om te komen tot ontbinding van de overeenkomst met de aannemer van de sanering van het voormalige gasfabriekterrein en in verband hiermee het vorderen van schadevergoeding. Wij hebben in 2017 hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland van 15 maart 2017. Op grond van deze uitspraak hebben wij een bedrag van € 174.000,00 van de aannemer ontvangen. Dit bedrag is in een voorziening gestort.

In de juridische procedure heeft in mei 2019 de comparitie van partijen in het Hoger Beroep plaatsgevonden. Tijdens de comparitie heeft het Hof expliciet gevraagd of partijen niet tot een schikking kunnen komen. Zowel de gemeente als de aannemer staan hiervoor open. De onderhandelingen hiervoor lopen nog, in samenwerking met de provincie Groningen. Op basis van een voorlopige uitkomst, waarbij het voormalige gasfabriekterrein wordt afgestoten, is bij de jaarrekening 2019 een aanvullend bedrag van € 50.000,00 gedoteerd aan de voorziening. Hiermee is (voorlopig) het financiële risico voorzien. Indien er geen overeenstemming wordt bereikt over de schikking zal de procedure verder worden gevoerd.

Procedure uitbreiding detailhandel Musselkanaal en schadeclaim

In de bezwaarprocedure weigering verlening omgevingsvergunning aan een supermarkt in Musselkanaal (partij A) en de gemeente Stadskanaal is de gemeente (min of meer) in het ongelijk gesteld. Uiteindelijk heeft dit geleid tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor uitbreiding van de supermarkt. Tegen het verlenen van de omgevingsvergunning heeft een andere supermarkt (partij B) beroep ingesteld bij de rechtbank. Daarnaast heeft partij B eveneens, op grond van een privaatrechtelijke overeenkomst uit 2011, de gemeente annex aansprakelijk gesteld wegens het schenden van die overeenkomst ten bedrage van € 2.000.000,00. Deze vordering is door de gemeente afgewezen. Partij B heeft de gemeente tot eind juli 2020 de tijd gegeven om de vordering alsnog te voldoen. Van deze termijn is door de gemeente conform de afwijzing geen gebruik gemaakt.

De rechtbank Noord-Nederland heeft op 4 februari 2021 uitspraak gedaan in het beroep over de omgevingsvergunning. Het beroep is ongegrond verklaard. Inmiddels is Partij B in hoger beroep bij de Raad van State gegaan tegen voornoemde uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland. Deze procedure loopt nog. We nemen het bedrag van € 2.000.000,00 als risico op.

Diversen

In algemene zin loopt de gemeente risico's met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- planschadeclaims;
- fiscale wet- en regelgeving;
- wachtgeldverplichtingen.

Totaal risico's (x € 1.000)

	1 januari 2022	31 december 2022
Gewaarborgde geldleningen	€ 4.000	€ 3.600
Vorderingen	" 900	" 900
Grondexploitatie	" 0	" 0
Overige risico's	<u>" 2.500</u>	<u>" 2.500</u>
Benodigde weerstandscapaciteit (b)	<u>€ 7.400</u>	<u>€ 7.000</u>

Weerstandsvermogen (structureel)

De meerjarenraming vertoont in 2025 een structureel begrotingstekort van € 2.336.000,00.

Weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door structurele begrotingsoverschotten en/of maatregelen die structurele middelen genereren om tegenvallers met structurele financiële effecten op te kunnen vangen.

Structurele begrotingsoverschotten

Begrotingsoverschotten maken deel uit van het weerstandsvermogen. Een positief saldo van de laatste schijf van de meerjarenraming wordt aangemerkt als structurele weerstandscapaciteit. De meerjarenraming vertoont in 2025 *structureel* een nadelig saldo.

Raming onvoorzien

Jaarlijks nemen wij conform voorschrift een bedrag voor onvoorzien op in de begroting. Voor onvoorziene uitgaven wordt een vast bedrag van € 10.000,00 geraamd. Formeel kan deze raming tot de structurele weerstandscapaciteit worden gerekend omdat de omvang van deze verplichte raming niet is voorgeschreven.

Belastingcapaciteit

Gemeenten zijn vrij in het vaststellen van de onroerendezaakbelasting (OZB) tarieven. Daarbij gelden geen absolute of relatieve limieten. Met ingang van 2020 is de macronorm OZB vervangen door de 'Benchmark gemeentelijke belastingen'. Deze benchmark geeft gemeenten meer informatie over de ontwikkeling van de lokale lasten in zowel eigen als andere gemeenten. De gemiddelde lastendruk over 2021 voor huishoudens met een eigen woning in onze gemeente was € 704,55. Landelijk was in 2021 de gemiddelde lastendruk per huishouden € 811,00. Voor het genereren van structurele middelen, met als doel een positief effect op de structurele weerstandscapaciteit, kunnen de OZB-tarieven (boven trendmatig) verhoogd worden. Vanaf 2022 is de trendmatige verhoging van 2% van de opbrengst OZB verwerkt.

Structurele bezuinigingen

Nieuwe ombuigingsmaatregelen kunnen als structurele weerstandscapaciteit worden aangemerkt voor zover dit tot (verdere) begrotingsoverschotten leidt.

Risico's*Sociaal domein*

Binnen het sociale domein lopen wij met name bij de uitvoering van de taken financiële risico's. Deze worden vooral veroorzaakt door het open-einde karakter van de regelingen.

Met betrekking tot de individuele begeleiding van de Wmo wordt er met ingang van 1 juni 2022 (startdatum nieuwe aanbestedingsperiode) een kostenstijging verwacht. Aanleiding is de aanbesteding van de Regio Groningen-Noord, waar kostenstijgingen zijn waargenomen van 11 à 12%.

De kosten voor de jeugdhulp zijn voor rekening van de gemeente waar de jongere en/of zijn ouders wonen. Bij bijvoorbeeld plaatsing in regionale gesloten instellingen buiten de gemeente, bij echtscheidingen, bij wijzigingen van het gezag (voogdij) is het echter niet altijd direct duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is. Daarom zijn door het rijk regels opgesteld en vastgelegd in het zogenaamde woonplaatsbeginsel. In 2022 veranderen landelijk een aantal criteria van het woonplaatsbeginsel. De belangrijkste wijziging is dat niet langer de woonplaats van de ouder/gezaghebbende leidend is, maar de feitelijke woon- verblijfplaats van de jongere. Het gevolg is dat een deel van de jongeren administratief gaat verhuizen tussen gemeenten. Er is nog geen totaaloverzicht wat dit per saldo financieel voor Stadskanaal gaat betekenen.

Omdat het soms gaat om ingewikkelde en dure zorg, kunnen een gering aantal jongeren financieel toch een behoorlijke financiële invloed hebben (positief of negatief).

De Groninger gemeenten zijn bezig met het ontwikkelen van een vernieuwd inkoopmodel, bedoeld om meer grip te krijgen op de inhoudelijke inzet en de uitgaven aan jeugdhulp. Deels trekken de Groninger gemeenten daarin (door de rijksoverheid verplicht) samen op en deels ontwikkelen de gemeenten een lokaal inkoopbeleid. De geplande, maar ook de eventueel nu nog onvoorziene, (neven-)effecten van dit nieuwe regionale en lokale inkoopbeleid zijn een kans maar vormen ook een risico. We kunnen deze effecten nu nog niet inschatten.

De corona-epidemie heeft op allerlei manieren ook invloed op het leven van gezinnen en het opgroeien van kinderen. De verwachting is dat een deel van de hulpvragen vanuit kwetsbare gezinnen en kinderen de hulpverleners (nog) niet heeft bereikt en dat een deel van de hulp die is uitgesteld door corona ingehaald zal gaan worden. Hoe groot deze inhaalzorg gaat worden en welke (tijdelijke) financiële effecten dit voor onze gemeente gaat hebben is niet in te schatten.

Algemene uitkeringen gemeentefonds

Voor de jaren 2023 tot en met 2025 worden door het Rijk waarschijnlijk middelen beschikbaar gesteld voor compensatie van de kosten voor de uitvoering van jeugdzorg. De netto compensatiemiddelen lopen in deze periode af van € 1.454 miljoen in 2023 tot € 1.258 miljoen in 2025. Een nieuw kabinet gaat definitief besluiten over het al dan niet beschikbaar stellen van de compensatiemiddelen vanaf 2023.

Vooruitlopend op het effect van het beschikbaar stellen hiervan is tussen het Rijk, het IPO en de VNG afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming rekening mogen houden met 75% van de voor dat jaar verwachte compensatiemiddelen. In de begroting van onze gemeente is op grond van deze afspraak in 2023 rekening gehouden met € 2.707.000,00 miljoen, in 2024 met € 2.541.000,00 en in 2025 met € 2.342.000. Het risico bestaat dat het kabinet voor de jaren 2023 tot en met 2025 minder of geen compensatiemiddelen voor de jeugdzorg beschikbaar stelt. Door de inzet van 75% van de verwachte middelen is dit risico deels geëlimineerd, desondanks kunnen de verwachte compensatiemiddelen lager uitvallen dan de door ons verwerkte ramingen.

Locaties bodemverontreiniging

Met de provincie Groningen voeren wij overleg over spoedlocaties met betrekking tot bodemverontreiniging. Indien sprake is van een spoedlocatie kan de provincie Groningen ons vragen om een bijdrage in sanerings- en/of onderzoekskosten.

Bij het opstellen van de begroting zijn geen spoedlocaties binnen de gemeente Stadskanaal bekend.

Financiële kengetallen

Kengetallen:	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Netto schuldquote	41%	36%	40%	58%	59%	59%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	36%	32%	36%	53%	53%	53%
Solvabiliteitsratio	35%	23%	27%	23%	19%	17%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	-5,7%	-1,8%	-3,1%	-2,6%	-2,0%
Grondexploitatie	0,2%	0,2%	0%	0,1%	0,1%	0,1%
Belastingcapaciteit	94%	91%	89%	89%	89%	89%

Algemene toelichting

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De hoogte van de schuld die de gemeente kan dragen hangt in belangrijke mate af van de hoogte van de inkomsten. Het kengetal geeft de netto schuld als aandeel van de inkomsten uitgedrukt in procenten. Het kengetal wordt zowel inclusief als exclusief alle verstrekte geldleningen berekend. Hiermee wordt in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte geldleningen is en betekent voor de schuldenlast. Een netto schuldquote tussen 0% en 100% wordt als normaal beschouwd, boven 100% is er weinig leencapaciteit over. Voor een gemeente geldt als indicatie voor een zeer hoge schuld een maximale norm van 130%.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal drukt het eigen vermogen uit als percentage van het balanstotaal. Normaal bevindt de ratio van een gemeente zich tussen 20% en 70%. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele baten en lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Het kengetal geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Het kengetal grondexploitatie is van belang om te kunnen beoordelen of de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie. Het geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. De waarde van de grond betreft de geraamde boekwaarde van de bouwgrond in exploitatie. Het percentage geeft een indicatie van het risico, hoe lager het percentage des te geringer het risico.

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de ruimte die de gemeente heeft om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Het kengetal geeft weer hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar worden uitgedrukt in een percentage van het landelijk gemiddelde in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

Beoordeling kengetallen in relatie tot de financiële positie

Voor de beoordeling van de financiële positie moeten de kengetallen in samenhang worden gezien. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen van de begroting 2022 zijn gebaseerd op het gemiddelde van de drie voorafgaande jaarrekeningen (2018 tot en met 2020). Deze kengetallen zijn in de meerjarenraming 2023-2025 gebaseerd op de geprognoseerde balans die is opgenomen in de meerjarenraming.

Op basis van bovenstaande kengetallen voor de begroting 2022 kunnen we concluderen dat onze financiële positie verslechtert en de komende jaren nog verder onder druk komt te staan.

Op basis van de solvabiliteitsratio zijn we in het begrotingsjaar nog in staat om aan onze verplichtingen te voldoen. Als gevolg van een forse afname van het eigen vermogen ontwikkelen de schuldquote en de solvabiliteitsratio zich echter negatief in de meerjarenraming waardoor de solvabiliteitsratio onder de grens van 20% komt.

De boekwaarden van de grondexploitatie zijn reëel en kunnen naar verwachting worden terugverdiend. Het kengetal structurele exploitatieruimte is zowel in 2022 als in de meerjarenraming negatief. Dit betekent dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Hiervoor is nog wel belastingcapaciteit aanwezig.

Voor incidentele tegenvallers is er incidentele weerstandscapaciteit aanwezig (zie onder weerstandsvermogen). Rekening houdend met de negatieve begrotingsaldi in de meerjarenraming zakt de ratio onder het gewenste niveau van 1,15 en neemt het incidentele weerstandsvermogen af.

3. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

Op 28 mei 2018 is de Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte 2018-2021 vastgesteld. De nota geeft het kader weer voor de inrichting van het onderhoud en het beoogde onderhoudsniveau voor wegen en kunstwerken, openbare verlichting, groen, riolering/water, gebouwen, sportvelden, speelplaatsen en begraafplaatsen. In de paragraaf zal daarom niet meer worden ingegaan op de beleidskaders, maar wordt verwezen naar de nota. Voor de periode vanaf 2022 zal u in het voorjaar van 2022 een nieuwe nota Kwaliteit Openbare Ruimte 2022-2026 worden aangeboden. De uitvoering van de kadernota vindt plaats binnen de in de begroting geraamde budgetten.

Wegen en Kunstwerken

Hieronder wordt het algemeen onderhoud wegen, het dagelijks onderhoud en onderhoud civiele kunstwerken verstaan.

Wegen

Het beheer van wegen bestaat in hoofdlijnen uit twee vormen van onderhoud:

- regulier onderhoud;
- groot onderhoud.

Regulier onderhoud

Dit zijn de activiteiten die tot de dagelijkse werkzaamheden behoren van de beheerorganisatie zoals vegen, kleine reparaties aan verhardingen, klein herstelwerk, belijning en het herstraten van een deel van de weg. In de begroting 2022 is hiervoor € 890.000,00 geraamd.

Groot onderhoud

Grotere, planmatige maatregelen met als doel de structurele achteruitgang van een object te vertragen en weer aan de technische richtlijnen te laten voldoen. De werkzaamheden zijn ingrijpend van aard en periodiek op een groot deel van de weg. Voorbeelden zijn het herstraten van een weg en het aanbrengen van nieuwe asfaltdekkingen. Projectmatig onderhoud is het groot onderhoud dat plaatsvindt op basis van het beheerprogramma GBI. De kosten voor groot onderhoud kunnen sterk variëren van jaar tot jaar. Om pieken te voorkomen wordt de gemiddelde onderhoudsbehoefte over vier jaren vastgesteld. Bij de vaststelling van de Kadernota heeft u er voor gekozen om prioriteiten te stellen binnen beleidsthema's, wegtypen en geografische ligging. Daarmee wordt groot onderhoud aan wegvakken in verblijfsgebieden met een geringe verkeersbelasting over de planperiodegrenzen heen geschoven.

In de begroting 2022 is € 804.000,00 geraamd voor groot onderhoud aan wegen. Op hoofdroutes (wegen met een ontsluitingsfunctie hoge verkeersbelasting) wordt preventief onderhoud uitgevoerd omdat deze wegen het meest gevoelig zijn voor schade als gevolg van verkeersbelasting in combinatie met weersinvloeden. Dit zijn voornamelijk asfaltwegen.

Op alle overige wegen (woonstraten en wegen in het buitengebied met een lage verkeersbelasting) wordt curatief onderhoud uitgevoerd. Dat wil zeggen: alleen het noodzakelijk onderhoud als dat uit oogpunt van verkeersveiligheid noodzakelijk is.

Kunstwerken

De onderhoudsbehoefte voor alle civiele kunstwerken (bruggen, beschoeiing en kademuren) voor de langere termijn wordt bepaald op basis van het beheerprogramma GBI.

In de begroting 2022 is voor bruggen € 384.000,00 geraamd voor dagelijks onderhoud, inspectiekosten en storingen.

Voor het noodzakelijke vervangingen ten behoeve van veiligheid en de werking van beweegbare bruggen zijn in 2022 structurele lasten geraamd, de investeringsruimte hiervoor bedraagt € 395.000,00.

Voor de periode 2018-2021 zijn noodzakelijke vervangingsinvesteringen voorzien van € 5.952.000,00. Om een aanzienlijk deel van de achterstand op de vervanging van kunstwerken met een kwaliteitsniveau D weg te werken heeft u via de Perspectiefnota 2019-2022 besloten voor de looptijd van de kadernota investeringen tot maximaal de omvang van de reserve Vervangingsinvestering (Stads)kanaal in te zetten (€ 4.233.000,00). Een aantal vervangingsinvesteringen wordt in 2022 afgerond. Op basis van de nieuwe inspectie, uitgevoerd in 2021 zal een plan van aanpak worden opgesteld en wordt in de Voorjaarsnota 2022 een doorkijk gegeven voor de volgende planperiode.

Voor de vervangingsinvesteringen van beschoeiingen is in de begroting 2022 € 650.000,00 opgenomen

Voor de volgende kadernota wordt op basis van een nieuwe inspectie een nieuw financieel kader geschetst.

Openbare verlichting

Conform het beleidsplan openbare verlichting zijn de afgeschreven lichtmasten vervangen door masten met energiezuinige verlichting (LED). In verband met de versnelde vervanging zijn de onderhoudskosten (dagelijks onderhoud, storingen en remplace) naar beneden bijgesteld. In de begroting 2022 is hiervoor € 78.000,00 geraamd.

Groen

Het groenonderhoud wordt uitgevoerd op basis van de Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte, beeldkwaliteit bestekken en de kwaliteitscatalogus van de CROW.

Er is in 2022 € 3.818.000,00 beschikbaar voor het groenonderhoud. Van dit budget wordt het groen langs wegen (bermen/bermsloten € 431.000,00), groenonderhoud sportvelden (€ 201.000,00), baanonderhoud sportvelden (€ 319.000,00) en het groen in de wijken inclusief het groen bij scholen en zwembaden (€ 2.867.000,00) onderhouden.

Riolering/water

Voor het dagelijks onderhoud van het riool is een budget van € 961.000,00 beschikbaar. Hiervoor wordt jaarlijks een gedeelte van het riool geïnspecteerd en gereinigd.

Voor de volgende kadernota wordt op basis van een nieuwe inspectie een nieuw financieel kader geschetst.

Achterstallig onderhoud

Voor de periode 2019-2022 zijn uit het beheersysteem kosten gegenereerd voor het vervangen of repareren van riolering. De bedragen zijn gebaseerd op inspectiegegevens en/of ouderdom van de riolering. Het gaat om achterstallig onderhoud van totaal € 6,65 miljoen.

Van het achterstallige onderhoud is vastgesteld dat het voor € 1,51 miljoen om vervangingen gaat. Vervanging kan over meerdere jaren uitgesmeerd worden. Voor knelpunten met een indicatieve waarde van € 5,14 miljoen worden op basis van asset management keuzes gemaakt.

Vervangingen

Voor vervangingen is tot en met de begroting 2021 bijna € 1,72 miljoen beschikbaar gesteld. De planning voor 2022 is om de vervangingsachterstand weg te werken. Bij de voorjaarsnota 2022 zal het nieuwe meerjarenperspectief worden gegeven.

Basisrioleringsplan (BRP)

In het Water- en rioleringsplan 2021-2025 is onder andere vastgelegd dat we gemiddeld een keer in de tien jaar een basisrioleringsplan moeten opstellen voor onze rioleringsgebieden. Een basisrioleringsplan is een plan waarin op gedetailleerde wijze wordt aangegeven hoe de inzameling en afvoer van afvalwater en neerslag binnen een gebied dient te gebeuren. In 2022 is het nieuwe BRP voor de kernen Onstwedde, Alteveer, Mussel en Vledderveen gereed.

De circa 320 IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater) die omstreeks 2005 in het kader van het project Westerwolde Schoon! zijn geplaatst zijn inmiddels ruim 15 jaar oud. Een aantal componenten had een technische levensduur van circa 15 jaar. Vervanging van deze componenten, zoals de PLC (besturingssysteem) en de luchtpomp is onvermijdelijk om storingen te voorkomen en de goede werking van de IBA voor de komende jaren te garanderen. In 2021 is een begin gemaakt met deze renovatie.

Gebouwen

Met behulp van het beheerprogramma GBI wordt het noodzakelijke reguliere onderhoud aan gebouwen bepaald. Het reguliere onderhoud bestaat uit onder andere het schilderen en kleine reparaties. Op basis van de vastgestelde kwaliteitsniveaus zijn de beschikbare middelen (€ 397.000,00) voldoende voor het reguliere onderhoud. Voor vervangingsinvesteringen om technisch en functioneel verouderde gebouwen te renoveren en aan te passen aan de huidige eisen is € 237.000,00 beschikbaar.

Speelplaatsen

In de begroting 2022 is voor het onderhoud van speelplaatsen € 146.000,00 opgenomen. Voor vervangingen is een budget van € 8.000,00 beschikbaar.

4. PARAGRAAF FINANCIERING

Het financieringsstatuut geeft de infrastructuur voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. De paragraaf financiering geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie in de komende jaren en de concrete beleidsplannen voor het begrotingsjaar in het bijzonder.

Deze paragraaf is bij uitstek het instrument voor het sturen en beheersen van, verantwoord over en toezicht houden op de treasuryfunctie.

De wet financiering decentrale overheden (fido) is een belangrijk wettelijke kader voor de financieringsfunctie van de gemeenten.

Er is dagelijks aandacht voor het liquiditeitenbeheer van onze gemeente, periodiek wordt de samenstelling van de leningenportefeuille bekeken. Door middel van het analyseren van de structurele geldstromen wordt gestuurd op het doen van betalingen in relatie met (verwachte) ontvangsten.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Voor het beheersen van renterisico's gelden twee richtlijnen. Het gaat hierbij in de eerste plaats om de kasgeldlimiet en in de tweede plaats om de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de limiet aan voor de vlottende schuld van een gemeente. Onder vlottende schuld worden onder andere begrepen geldleningen met een looptijd van korter dan één jaar en schulden in rekeningen-courant verminderd met onder andere contante gelden en tegoeden in rekeningen-courant. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een (bij ministeriële regeling vastgesteld) percentage van de totale begroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Zodra een gemeente met de omvang van de vlottende middelen deze grens structureel overschrijdt, ontstaat een verplichting de omvang van de vlottende middelen te verlagen. Dit is mogelijk door vlottende middelen te vervangen door een langlopende geldlening.

Voor 2022 bedraagt het begrotingstotaal € 125,1 miljoen. Het percentage is vastgesteld op 8,5. Dit betekent dat de kasgeldlimiet voor onze gemeente in 2022 € 10,6 miljoen bedraagt. Dit is dus het maximum dat de gemeente in 2022 aan vlottende schuld mag hebben.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Voor onze gemeente betekent dit een absolute norm van € 25,0 miljoen. Deze norm is voor onze gemeente ruim voldoende met een leningenportefeuille van € 62,5 miljoen (raming per 1 januari 2022) waarvan de jaarlijkse aflossing € 3,3 miljoen bedraagt.

Daarnaast zijn in de leningenportefeuille geen leningen meer opgenomen met een mogelijkheid tot renteherziening.

In de tabel hieronder is het renterisico bepaald voor de komende vier jaren. De renterisiconorm is gerelateerd aan enkel het begrotingsjaar.

Berekening renterisiconorm (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025
Renteherzieningen	0	0	0	0
Aflossingen	3.300	3.300	3.300	3.300
Renterisico	3.300	3.300	3.300	3.300
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal 2022	125.100			
Percentage regeling	20			
Renterisiconorm	25.000			
Toetsing renterisico aan norm				
Renterisico	3.300			
Renterisiconorm	25.000			
Ruimte onder de norm	21.700			

Personeelshypotheken

Het als secundaire arbeidsvoorwaarde verstrekken van hypothecaire geldleningen onder personeel is niet meer toegestaan. Bestaande geldleningen kunnen tot de laatst afgesproken aflossingstermijn worden gehandhaafd. De algemene opvatting is dat het verstrekken van deze leningen geen overheidstaak is. Onze gemeente heeft nog één lopende lening met een totale hoofdsom van € 9.300,00 per 1 januari 2022.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. In geval van overtollige middelen is er wel sprake van een drempelbedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gedefinieerd als een gemiddeld bedrag per kwartaal. Dat betekent dat het gemiddelde van het bedrag aan overtollige middelen dat een decentrale overheid gedurende het kwartaal dagelijks buiten de schatkist heeft aangehouden niet boven het drempelbedrag mag liggen. Deze drempel is met ingang van 1 juli 2021 verhoogd en vastgesteld op 2% (was voorheen 0,75%) van het jaarlijkse begrotingstotaal. Het drempelbedrag voor onze gemeente bedraagt voor 2022 € 2,5 miljoen (2% van € 125,1 miljoen).

Financieringsbehoefte*Vaste geldleningen*

De stand van de opgenomen geldleningen wordt begin 2022 geraamd op € 62.500.000,00. De rentelasten hiervoor bedragen € 953.000,00. Dit betekent een gemiddelde rente van 1,53%. In de tijd weggezet ziet de samenstelling van de leningenportefeuille er als volgt uit:

Geldgever	Laatste aflossing	Hoofdsomprognose per 1 januari 2022	Rente %	Vervroegd aflosbaar per
Nv BNG	2030	€ 1.300.000,00	3,55	n.v.t.
Nv BNG	2030	€ 1.800.000,00	3,80	n.v.t.
Nv BNG	2030	€ 3.600.000,00	3,72	n.v.t.
Nv BNG	2033	€ 2.400.000,00	4,56	n.v.t.
Nv BNG	2037	€ 6.400.000,00	3,68	n.v.t.
Aegon Investment	2042	€ 8.400.000,00	1,38	n.v.t.
Nv BNG	2044	€ 9.200.000,00	1,28	n.v.t.
Nv BNG	2045	€ 14.400.000,00	0,299	n.v.t.
*	2047	€ 15.000.000,00	0,80	n.v.t.
Totaal		€ 62.500.000,00		

* langlopende lening in verband met verwachte financieringsbehoefte

Investerings worden voor zover mogelijk gefinancierd met eigen middelen (interne financiering). Op basis van de boekwaarde per 1 januari 2022 van de investeringen is 35% gefinancierd met eigen vermogen en voorzieningen. Dit betekent dus dat 65% gefinancierd wordt met externe middelen.

De langlopende leningen worden in jaarlijks gelijke termijnen (lineair) afgelost. De jaarlijkse aflossingen worden vanaf 2022 geraamd op € 3,3 miljoen. Het totaalbedrag van de aflossingen wordt niet jaarlijks geherfinancierd.

Op basis van geraamde boekwaarden van de totale activa en de financieringsmiddelen per 1 januari 2022 is er sprake van een financieringstekort van € 4,7 miljoen.

Onze gemeente hanteert een systeem van totaalfinanciering. Het eventueel aantrekken van een vaste geldlening is afhankelijk van de ontwikkelingen in de financieringsbehoefte, de vaste financieringsmiddelen en de liquiditeitspositie.

Rente

Onderstaand schema geeft een overzicht van de (netto)rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend.

Renteschema

	<i>Percentage</i>	
a. Rentelasten langlopende financiering	1,53%	€ 952.900,00
Rentelasten kortlopende financiering		" 0,00
b. Rentebaten		" <u>74.200,00/-</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		€ 878.700,00
c. Rente grondexploitatie	1,08%	" <u>2.700,00/-</u>
Saldo toe te rekenen externe rente		€ 876.000,00
d1. Rente eigen vermogen		€ 460.400,00
d2. Rente over voorzieningen		" <u>94.000,00</u>
Totaal toe te rekenen rente	1,48%	€ 1.430.400,00
e. Toegerekende (omslag)rente	1,50%	€ <u>1.449.300,00/-</u>
f. Renteresultaat	-0,02%	€ 18.900,00/-

Renteresultaat

Om een reëel beeld van de investeringslasten te geven berekenen wij rente over de interne financieringsmiddelen (eigen vermogen en voorzieningen). Het vastgestelde uitgangspunt voor het te hanteren percentage in de begroting 2022 is 2%. Op grond van de voorgeschreven systematiek van de BBV is het omslagpercentage bijgesteld naar 1,5.

Op basis van de geraamde rentelasten in verhouding tot de boekwaarde van de investeringen per 1 januari is de renteomslag 1,48%. Hierdoor is aan de programma's en Algemene dekkingsmiddelen € 18.900,00 te veel rente toegerekend. Dit renteresultaat is opgenomen op Algemene dekkingsmiddelen.

Samenvatting

	Bedrag
Toegerekende rentelasten grondexploitatie	€ 3.000,00
Toegerekende rentelasten investeringen	€ 1.449.000,00
Bespaarde rente (eigen vermogen en voorzieningen)	€ -554.000,00
Renteresultaat	€ -19.000,00
Netto (externe) rentelasten	€ 879.000,00

Rentevisie

De rentevisie is te definiëren als: *de toekomstverwachting van renteontwikkelingen op basis van rentebepalende factoren om financiering- en beleggingsbeleid uit te voeren.*

De rentebepalende factoren vormen het zwaartepunt in deze definitie. De factoren zijn zeer divers en voor het juist analyseren en interpreteren van deze factoren is gespecialiseerde kennis nodig. Op het moment dat binnen onze organisatie besluiten moeten worden genomen over langlopende financiering of belegging stellen wij, indien nodig, op basis van informatie van deskundigen een korte rentevisie vast als basis voor het handelen op dat moment.

5. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Organisatie- en personeelsbeleid

Het mag duidelijk zijn dat de corona-maatregelen in 2020 en 2021 grote impact hadden op het organisatie- en personeelsbeleid. Prioriteiten zijn daardoor verplaatst naar thuiswerken, hybridewerken en gezond en vitaal blijven onder de gewijzigde arbeidsomstandigheden. Deze onderwerpen kunnen echter prima meeliften in de beleidslijnen die al in ontwikkeling waren.

Het HRM-beleidsplan dat in 2021 gerealiseerd is, geeft de strategische handvatten en uitgangspunten weer, van waaruit een meerjaren-actieplan uitgevoerd gaat worden. De speerpunten zijn daarin de ontwikkeling naar een lerende organisatie, professionalisering en duurzaamheid, waarbij de kwaliteit van de dienstverlening altijd de rode draad zal blijven. Deze sluiten direct aan op de hoofdoelen uit het uitvoeringsplan "Organisatie in beweging, van goed naar beter", dat is opgesteld op basis van het bestuursakkoord. In alle geprioriteerde activiteiten vanuit het beleidsplan, is het zorgen voor "verbinding" de basis.

De uitvoering van het management development traject gaat in 2022 gelijk op met de uitvoering van het HRM-beleidsplan. Om kwaliteit van de P&O-advisering te blijven continueren en verbeteren wordt de invoering van E-HRM onderzocht en zal de P&O-adviseur strategischer worden gepositioneerd.

Beleidsvoornemens voor 2022

- Uitvoering geven aan het HRM-beleidsplan.
Strategische personeelsplanning heeft daarbij bijzondere aandacht, net als de voortzetting van het management development traject, gericht op sturing op gezamenlijke resultaten, vanuit een lerende houding, persoonlijk leiderschap en eigenaarschap. Een strategisch opleidingsplan geeft daarbij richting aan het "leren en ontwikkelen" aansluitend op hoe we de organisatiedoelen kunnen bereiken. We zijn voornemens om het systeem van functionerings- en beoordelingsgesprekken te moderniseren.

Dienstverlening/Klant Contact Centrum

Ondanks dat de coronacrisis een enorme impact op onze dienstverlening aan inwoners, ondernemers en organisaties heeft gehad, blijven wij ons door ontwikkelen als professionele, dienstverlenende organisatie. Door corona heeft het thuiswerken een enorme vlucht genomen en is dit niet meer weg te denken uit onze organisatie. De komende periode zullen wij ons vooral moeten focussen hoe wij de medewerkers van het team KCC/burgerzaken hierin nog beter kunnen faciliteren zodat zij hun werk ook vanuit huis goed en gezond kunnen blijven doen.

Beleidsvoornemens voor 2022

- De noodzakelijke vervanging van het huidige Klant Contact Systeem staat nog steeds op de agenda. Vanwege de financiële positie van de gemeente is dit onderdeel doorgeschoven naar 2022.
- Medewerkers faciliteren in het thuiswerken zodat zij hun werk goed en gezond kunnen doen en wij goede dienstverlening kunnen blijven leveren.
- Ook in 2022 gaan wij verder met de doorontwikkeling binnen het werkveld Burgerzaken door onder andere te investeren in opleidingen en trainingen voor de medewerkers vanwege hun veranderende rol. Verder zullen de hier aan gerelateerde processen ook doorontwikkeld worden.

Communicatie

We vinden het als gemeente belangrijk om dicht bij onze inwoners te staan en toegankelijk te zijn. Dat laten we bijvoorbeeld zien door met inwoners, ondernemers en organisaties te overleggen als we plannen ontwikkelen. We zetten ons in om daar draagvlak voor te krijgen. We nemen onze inwoners serieus, als burger, belanghebbende en als cliënt en nemen een dienstbare en begripvolle houding aan. Wij communiceren helder en begrijpelijk en gebruiken hiervoor bestaande en nieuwe communicatiekanalen.

Er is een nieuwe communicatievisie vastgesteld. Hierin zijn de uitgangspunten vastgelegd voor onze interne- en externe communicatiestromen. Dit biedt mogelijkheden voor de organisatie om meer consistent en doelgroepgericht te communiceren. Het team communicatie faciliteert en ondersteunt de organisatie hierbij.

Beleidsvoornemens voor 2022

- We werken aan het steeds beter toegankelijk maken van onze digitale kanalen (inclusie agenda).
- We ontwikkelen een nieuwe contentstrategie, dit is een plan waarin wordt vastgesteld hoe informatie met een bepaalde waarde voor ons publiek kan helpen om onze dienstverlening (nog) beter onder de aandacht te brengen.
- Op basis van onze communicatievisie werken we aan de positionering van onze gemeente.

Informatievoorziening & automatisering

In 2022 wordt het vastgestelde Informatiebeleid 2021-2024 ten uitvoer gebracht, overeenkomstig de ambities en prioriteiten van de gemeente.

Conform het vastgestelde informatiebeleid worden diverse ICT-projecten opgepakt en uitgevoerd. Deze richten zich onder andere op:

- herinrichting van de ICT Voorziening;
- Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO);
- digitale toegankelijkheid (onderzoek + implementatie);
- invoering Datagedreven werken.

Beleidsvoornemens voor 2022

Met het vaststellen van een financieel kader door uw raad kunnen wij tot uitvoering overgaan en direct de noodzakelijke investeringen doen. Door de dynamiek van de ICT-omgeving en de ICT-ontwikkelingen kan het noodzakelijk zijn dat andere investeringen worden uitgevoerd dan in het ICT-investeringsplan zijn opgenomen. Bij de voorjaars- en najaarsnota rapporteren wij u over de voortgang van de uitvoering van het ICT-investeringsplan en stellen wij u voor kredieten beschikbaar te stellen voor de definitieve investeringen en de werkelijke lasten te ramen tot het maximum van het vastgestelde kader.

Informatiebeveiliging en Privacy

De beleidsvoornemens voor 2022 aangaande informatiebeveiliging zijn gericht op de meerjarige implementatie van verplichte maatregelen en zijn belegd in het jaarplan 2021-2022.

- Het opnemen van de training informatiebeveiliging bij indiensttreding van nieuwe medewerkers.
- Het halfjaarlijks controleren van autorisaties conform het proces autorisatiebeheer.
- Het beschikbaar stellen van een tool voor wachtwoordbeheer.
- Het continue monitoren van onze netwerkbeveiliging.
- Het zorgen dat bij nieuwe overeenkomsten de privacy en beveiligingsaspecten zijn geborgd in een zogenaamde verwerkerovereenkomsten.
- Het in gebruik nemen van een nieuwe uitwijkomgeving, met als doel de verstoring van de dienstverlening te minimaliseren.

In 2020 hebben we middels een eigen inschatting het privacy volwassenheidsniveau van de gemeente bepaald. We blijven in ontwikkeling om een volgend privacy volwassenheidsniveau te realiseren.

Beleidsvoornemens voor 2022

- Permanente educatie met betrekking tot privacy- en beveiligingsbewustzijn om te blijven bevorderen dat onze medewerkers risico's herkennen en melden bij de interne specialisten.
- Datalekken benutten om hier breed in de organisatie van te leren en te communiceren welke technische en organisatorische maatregelen zijn getroffen of moeten worden getroffen.
- Privacy beleid opstellen dat aansluit op het ruimtelijke, sociale of bedrijfsvoering domein.
- Verder actualiseren en digitaliseren verwerkingsregister. In het wettelijk verplichte verwerkingsregister staat informatie over de persoonsgegevens die de gemeente verwerkt.

- Driejaarlijkse verplichte periodiek Data Protection Impact Assessment (DPIA's) uitvoeren voor bestaande verwerkingen in de hoge risicoklasse. Dit is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen om daarna maatregelen te kunnen nemen om de risico's te verkleinen.
- Integrale aanpak Privacy, Informatiebeveiliging en Informatiebeheer.

6. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Stadskanaal heeft zowel bestuurlijke als financiële belangen in 16 verbonden partijen. Dit is 1 minder dan in de begroting voor het jaar 2021. In 2020 is besloten om de stichting SportEvenementen en Talentondersteuning (SET) te ontbinden.

Bij verbonden partijen gaat het om gemeenschappelijke regelingen, aandeelhouderschap, deelname aan stichtingen waarbij zowel een bestuurlijk als een financieel belang aanwezig is. In deze paragraaf zijn de belangrijkste ontwikkelingen per verbonden partij weergegeven.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Bestuursacademie Noord-Nederland
Verbonden Partijen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling BANN, waaronder de gemeente Stadskanaal
Programma	Dienstverlening
Bestuurlijk belang	De gemeenschappelijke regeling BANN is na de fusie met de Bestuursacademie Oost-Nederland omgevormd tot een vangnetvoorziening voor na de privatisering doorlopende werkgeversverplichtingen.
Financieel belang	In de begroting 2022 is geen bijdrage geraamd.
Voornemens 2022	-

Naam	Publieke Gezondheid & Zorg (PG&Z)
Verbonden Partijen	Alle 10 Groninger gemeenten
Programma	Participatie
Bestuurlijk belang	Binnen de PG&Z werken de 10 Groninger gemeenten samen op het gebied van de publieke (jeugd)gezondheidszorg. De GGD is de uitvoerende organisatie en heeft de taak te zorgen voor de bescherming en bevordering van de gezondheid van de Groninger burgers. De Groninger gemeenten hebben de inkoop van de jeugdhulp gemandateerd aan het Dagelijks Bestuur PG&Z en de uitvoering belegd bij de uitvoeringsorganisatie Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG). Daarmee zijn er vanaf 2015 twee uitvoeringsorganisaties (GGD & RIGG) onder de vlag van PG&Z actief. In 2020 is besloten om de RIGG een structurele positie te geven bij de inkoop en het contractbeheer van een deel van de specialistische jeugdhulp in onze gehele regio.
Financieel belang	De bijdrage aan de PG&Z is voor 2022 geraamd op € 1.126.600,00. Dit bedrag is inclusief de bedrijfsvoeringkosten van de RIGG.
Financiële kengetallen	Eigen vermogen 1-1 € 2.889.222,00 / 31-12 € 2.091.000,00 Vreemd vermogen 1-1 € 43.362.000,00 / 31-12 € 17.655.000,00
Voornemens 2022	Voor de GGD worden er geen wijzigingen verwacht voor 2022. De Groninger gemeenten hebben besloten om: <ul style="list-style-type: none"> - de zware specialistische hulp gezamenlijk in te blijven kopen, voor alle gemeenten gelijk; - de middelzware jeugdhulp vanaf 2022 geleidelijk op een meer taakgerichte manier te gaan inkopen, met meer ruimte voor een gemeente specifieke inkleuring, maar wel volgens een gezamenlijk Groninger contractueel model.

Naam	Veiligheidsregio Groningen (VRG)
Verbonden Partijen	Alle 10 Groninger gemeenten
Programma	Dienstverlening
Bestuurlijk belang	De VRG is op 1 januari 2014 ontstaan na splitsing van de "oude" regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Groningen (V&GR) in een nieuwe VRG en de PG&Z. Binnen de VRG werken de 10 Groninger gemeenten samen op het gebied van brandweerzorg en rampenbestrijding (crisisbeheersing). De VRG is een zelf uitvoerende organisatie.
Financieel belang	De Beleidsbegroting 2022 van de VRG is bij het opstellen van deze begroting nog niet vastgesteld. De totale gemeentelijke exploitatiebijdrage voor 2022 van de gemeente Stadskanaal bedraagt op basis van de conceptbegroting VRG 2022 € 1.960.563,00 en is als volgt samengesteld: <ul style="list-style-type: none"> - Brandweer (incl. Meldkamer en Huisvesting € 1.833.106,00 - Rampenbestrijding en Crisisbeheersing € 36.187,00 - Gemeentelijke Kolom € 66.187,00 - GHOR € 25.084,00 <p>FLO-voorziening ad € 117.730,00 per jaar tot en met 2024.</p> <p>De Veiligheidsregio Groningen (VRG) streeft naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de gemeenten die de activiteiten (grotendeels) financieren. Op basis van de afspraken in de kaderbrief is een 0-lijn scenario met sluitend meerjarenperspectief gepresenteerd door een taakstellende bezuiniging in te rekenen.</p>
Financiële kengetallen	Eigen vermogen 1-1 -/- € 7.413.000,00 / 31-12 -/- € 4.492.000,00 Vreemd vermogen 1-1 € 15.811.000,00 / 31-12 € 14.920.000,00
Voornemens 2022	-

Naam	Omgevingsdienst Groningen (ODG)
Verbonden Partijen	Alle 10 Groninger gemeenten en de provincie Groningen
Programma	Leefbaarheid
Bestuurlijk belang	De Omgevingsdienst Groningen verzorgt vanaf 1 november 2013 voor de Groninger gemeenten en de provincie Groningen (afhankelijk van gemaakte afspraken) de uitvoering van vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken op het gebied van milieu, bouwen, wonen en Ruimtelijke Ordening. Het belangrijkste doel van de Omgevingsdienst is het verhogen van de kennis en daarmee het verhogen van de kwaliteit van het werk en het realiseren van efficiencyvoordelen. De Omgevingsdienst Groningen werkt in opdracht van de 10 Groninger gemeenten en de provincie Groningen.
Financieel belang	De exploitatiebijdrage aan de ODG bedraagt € 1.323.000,00. Daarnaast wordt er € 52.000,00 bijgedragen als gevolg van specifieke loonafspraken van de medewerkers die zijn overgedragen aan de ODG.
Financiële kengetallen	Eigen vermogen 1-1 € 934.000,00 / 31-12 € 614.000,00 Vreemd vermogen 1-1 niet bekend / 31-12 € 4.376.000,00
Voornemens 2022	In 2022 zullen de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) inwerking treden. De ODG gaat samen met deelnemers de implementatie voorbereiden. De financiële gevolgen worden in beeld gebracht. Indien noodzakelijk wordt een begrotingswijziging voorbereid. Naast de wetwijzigingen spelen in 2022 meerdere ontwikkelingen op IT-gebied, onder andere de start van een aanbesteding voor het zaakstelsel.

Naam	Werkvoorzieningsschap de Kanaalstreek (Wedeka)
Verbonden Partijen	Gemeenten Stadskanaal, Westerwolde, Borger-Odoorn, Veendam en Midden-Groningen
Programma	Participatie
Bestuurlijk belang	Mensen met een arbeidshandicap een passende werkomgeving bieden en/of begeleiding bieden indien de werkomgeving bij een reguliere werkgever is. Dit gebeurt in het kader van de wet Sociale Werkvoorziening.
Financieel belang	De subsidie aan Wedeka bedraagt voor 2022 totaal € 18.993.000,00. Hiervan wordt € 16.095.000,00 gedekt door een bijdrage uit de integratie-uitkering Sociaal Domein. Het resterende bedrag van € 2.898.000,00 is de gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort.
Financiële kengetallen	Gegevens begroting Wedeka 2022: Eigen vermogen 1-1 € 701.000,00 / 31-12 € 651.000,00 Vreemd vermogen 1-1 € 12.057.000,00 / 31-12 € 12.576.000,00
Voornemens 2022	-

Naam	Samenwerkingsverband afvalverwijdering Oost- en Zuidoost-Groningen (SOZOG)
Verbonden Partijen	Gemeenten Midden-Groningen, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam.
Programma	Leefbaarheid
Bestuurlijk belang	Samenwerking op het gebied van verwijdering van afval. Het accent ligt op het afsluiten van afvalverwerkingscontracten en afvalinzamelingscontracten.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2022 bedraagt € 5.600,00.
Financiële kengetallen	De SOZOG heeft geen eigen of vreemd vermogen. Het exploitatieresultaat wordt met de deelnemende gemeenten afgerekend.
Voornemens 2022	In 2022 zijn gemeenteraadsverkiezingen. Dit betekent dat er in 2022 een nieuw Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur zullen aantreden.

Naam	Publiek Vervoer Groningen en Drenthe
Verbonden Partijen	10 Groninger en 12 Drentse gemeenten en de gemeenschappelijke regeling het OV-bureau Groningen en Drenthe.
Programma	Ontplooiing
Bestuurlijk belang	Publiek Vervoer Groningen en Drenthe heeft als doel een optimaal vervoersnetwerk te creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is en waarin duurzaam gebruik gemaakt wordt van alle beschikbare vervoersmiddelen. Om dit te kunnen realiseren hebben alle gemeenten van de provincies Groningen en Drenthe alsmede het OV-bureau Groningen en Drenthe zich verenigd in het samenwerkingsverband Publiek Vervoer Groningen en Drenthe.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2022 bedraagt € 31.700,00
Financiële kengetallen	Eigen vermogen 1-1 € 22.000,00 / 31-12 € 23.000,00 Vreemd vermogen 1-1 € 344.000,00 / 31-12 € 344.000,00
Voornemens 2022	Vervoer voortzetten.

Vennootschappen

Naam	NV Waterbedrijf Groningen
Verbonden Partijen	Alle 10 Groninger gemeenten en de provincie Groningen.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	Waterbedrijf Groningen wil als maatschappelijke onderneming de waterbelangen in de regio duurzaam veiligstellen.
Financieel belang	Onze gemeente bezit 14 aandelen met een nominale waarde van € 6.350,00 (€ 454,00 per aandeel). Door het waterbedrijf wordt geen dividend uitgekeerd.
Financiële kengetallen	Niet bekend.
Voornemens 2022	-

Naam	NV Bank Nederlandse gemeenten (BNG)
Verbonden Partijen	Nederlandse overheidsinstellingen waaronder alle Nederlandse gemeenten.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De NV BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Financieel belang	Onze gemeente bezit 27.339 aandelen met een nominale waarde van € 68.000,00 (€ 2,50 per aandeel). Het verwachte dividend over 2022 bedraagt € 70.000,00.
Financiële kengetallen	Niet bekend.
Voornemens 2022	-

Naam	Enexis Holding NV (voorheen NV Essent)
Verbonden Partijen	5 provincies en 88 gemeenten
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland diende Essent uiterlijk voor 1 januari 2011 gesplitst te worden in een Netwerk en een Productie- en Levering Bedrijf. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij het economisch eigendom de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis. De afsplitsing van het netwerkbedrijf vanuit Essent naar haar publieke aandeelhouders is geëffectueerd op 30 juni 2009 via een uitkering in natura. Essent heeft daarmee 100% van de aandelen in de Vennootschap Enexis Holding uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van hun aandelenbezit.
Financieel belang	De gemeente bezit 568.464 aandelen met een nominale waarde van € 568.464,00 (€ 1,00 per aandeel). Het verwachte dividend over 2022 bedraagt € 390.000,00. In 2020 is er door onze gemeente een aandeelhouderslening van € 1.899.000,00 verstrekt aan Enexis ter versterking van het eigen vermogen van Enexis.
Financiële kengetallen	Eigen vermogen 1-1 € 4.141 mln. / 31-12 € 4.141 mln. Vreemd vermogen 1-1 € 5.098 mln. / 31-12 € 5.098 mln. Resultaat € 99 mln.
Voornemens 2022	-

Naam	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
Verbonden Partijen	5 provincies en 88 gemeenten.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	<p>De rechter heeft, in kort geding, bepaald dat het 50%-belang van Essent, in economische zin, in NV Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ) niet mocht worden mee verkocht aan RWE. Dit houdt in dat de verkopende aandeelhouders zowel het juridisch als economische eigendom van Essent haar 50% belang in EPZ verkregen en daarmee de rechten om de publieke belangen te borgen.</p> <p>Medio 2011 is overeenstemming bereikt tussen de aandeelhouders van PBE en het Zeeuwse energiebedrijf Delta over een minnelijke regeling van het in 2009 ontstane geschil inzake de verkoop en levering. Het EPZ-belang is alsnog verkocht aan RWE.</p> <p>Binnen PBE is nog een bedrag van € 1,6 miljoen achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen.</p> <p>Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.</p>
Financieel belang	Deelneming heeft een nominale waarde van € 1,00.
Financiële kengetallen	<p>Eigen vermogen 1-1 € 1,5 mln. / 31-12 € 0,00</p> <p>Vreemd vermogen 1-1 € 5.000,00 / 31-12 € 0,00</p> <p>Resultaat € 0,00</p>
Voornemens 2022	-

Naam	CSV Amsterdam BV (voorheen Claim Staat Vennootschap BV)
Verbonden Partijen	5 provincies en 88 gemeenten.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	<p>In 2014 is er, in verband met de verkoop van Attero aan Waterland, een bedrag van € 13,5 miljoen in escrow gestort (voor eventuele claims). Een claim van € 8 miljoen is reeds uit dit fonds betaald. Deze escrow wordt beheerd door CSV Amsterdam BV.</p> <p>In 2020 is overeenstemming bereikt over de afwikkeling van de geschillen en is het resterend vermogen, onder inhouding van € 150.000,00 voor aanvulling van het werkkapitaal, uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p> <p>De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Na afwikkeling van deze bezwaar- en/of beroepsprocedure kan de vennootschap worden opgeheven en kunnen de resterende liquide middelen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p>
Financieel belang	Deelneming heeft een waarde van € 75,96.
Financiële kengetallen	<p>Eigen vermogen 1-1 € 293.000,00 / 31-12 € 0,00</p> <p>Vreemd vermogen 1-1 € 25.000,00 / 31-12 € 0,00.</p> <p>Resultaat -/- € 100.000,00</p>
Voornemens 2022	-

Stichtingen

Naam	Bedrijvenpark Zuid-Groningen
Verbonden Partijen	Gemeente Stadskanaal en gemeente Westerwolde
Programma	Participatie
Bestuurlijk belang	Ontwikkelen werkgelegenheid door middel van exploitatie bedrijventerrein
Financieel belang	Exploitatie fase 1 is met winst afgerond.
Voornemens 2022	De stichting wordt "slapende" gehouden.

Overige verbonden partijen

Naam	Centrumregeling beschermd wonen en opvang
Verbonden Partijen	Alle 10 Groninger gemeenten
Programma	Participatie
Bestuurlijk belang	Binnen de Centrumregeling beschermd wonen Groningen hebben de 20 Groninger gemeenten afspraken gemaakt met centrumgemeente Groningen voor de uitvoering van de taken beschermd wonen, inloop GGZ en begeleiding maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.
Financieel belang	De bijdrage aan de centrumgemeente voor de taak bovenregionale inloop GGZ is geraamd op € 10.000,00.
Financiële kengetallen	In het Bestuurlijk Op Overeenstemming Gericht Overleg (BOOGO) is, gebaseerd op het solidariteitsbeginsel, afgesproken exploitatieresultaten te verrekenen met de deelnemende gemeenten.
Voornemens 2022	De conceptbegroting BW 2022 gaat uit van een budgettair neutrale begroting. Het nieuwe landelijke verdeelmodel Beschermd Wonen wordt in 2023 geïntroduceerd in combinatie met het woonplaatsbeginsel. Vanwege deze ontwikkeling in combinatie met de nog niet geheel te overziene consequenties van de uitname Wlz is besloten om het Groninger Verdeelmodel ook pas in 2023 in te voeren. Daarom wordt in 2022 nog afgerekend op basis van het inwoneraantal.

Naam	Agenda voor de Veenkoloniën
Verbonden Partijen	Gemeenten Veendam, Pekela, Stadskanaal, Westerwolde, Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Emmen, de waterschappen Hunze en Aa's en Vechtstromen en de provincies Groningen en Drenthe
Programma	Dienstverlening
Bestuurlijk belang	Het verbeteren van de sociaaleconomische ontwikkeling van de Veenkoloniën.
Financieel belang	De bijdrage in de kosten van het projectbureau en de proceskosten voor 2022 zijn geraamd op € 5.000,00.
Voornemens 2022	Voorzetting van de werkzaamheden in het kader van de innovatieprogramma's.

Naam	Eems Dollard Regio (EDR)
Verbonden Partijen	Grensoverschrijdend samenwerkingsverband in het noordelijk Nederlands-Duits grensgebied
Programma	Dienstverlening
Bestuurlijk belang	Op allerlei terreinen contacten in de regio tussen mensen, overheden, ondernemingen en organisaties tot stand te brengen en te versterken.
Financieel belang	De contributie voor 2022 is geraamd op € 4.500,00.
Voornemens 2022	Voortzetting van de werkzaamheden op het gebied van versterking van de bedrijvigheid in de regio.

7. PARAGRAAF GRONDBELEID

Nota Grondbeleid

De raad heeft de nota grondbeleid 2017-2020 vastgesteld op 27 februari 2017. In deze nota staan de uitgangspunten voor het uitvoeren van het grondbeleid. Er wordt een nieuwe nota Grondbeleid voorbereid, waarin een voorstel zal worden opgenomen over de voortzetting van de lopende projecten en het uitgiftebeleid voor de komende periode. De gemeente hanteert in 2022 wederom een situatief grondbeleid. Dat wil zeggen dat per locatie gekozen kan worden gekozen tussen:

- actief aankopen;
- wachten tot kansen zich voordoen (passief grondbeleid);
- samenwerken met marktpartijen;
- ontwikkelingen overlaten aan de markt.

Het situatieve grondbeleid maakt het mogelijk om op een goede manier op veranderende omstandigheden in te spelen.

Gezien de bevolkingsprognose en ontwikkeling van de woningmarkt beperkt de grondexploitatie zich tot de uitgifte van kavels voor woningbouw in lopende projecten. Hieronder wordt per woningbouwproject een stand van zaken gegeven en wordt ingegaan op de verwachtingen voor de toekomst.

Landschappelijk Wonen, Mussel

Van de vijftien bouw kavels in dit project zijn er veertien verkocht. De verwachting is dat ook de laatste kavel op korte termijn verkocht zal worden.

Blauwe Kamer, Alteveer

Van de tien bouw kavels zijn er zes verkocht, de resterende vier kavels, waarvan in 2017 is besloten om ze te schrappen, zullen door de toenemende vraag alsnog worden verkocht.

Omvang strategisch grondbezit

Op 1 januari 2022 heeft de gemeente 6,5 ha grond beschikbaar voor woningbouw- en bedrijfslocaties, 5 ha is bestemd voor woningbouw en 1,5 ha voor bedrijvigheid.

De boekwaarde van de grondexploitatie wordt geraamd op € 490.000,00. Dit betreft bouwgrond in exploitatie (€ 255.000,00) en overige gronden (€ 235.000,00).

Verder heeft de gemeente 82 ha grond in bezit waarvoor geen stellige en reële verwachting bestaat dat deze in de toekomst worden bebouwd, 74 ha hiervan wordt verpacht. De geraamde boekwaarde van deze gronden bedraagt € 2,5 miljoen.

Een overzicht van de opbouw van het grondbezit per 1 januari 2022 ligt voor leden van de raad ter inzage bij de griffier.

Onderhanden werken

Voor de gebieden waarvoor exploitatieopzetten zijn vastgesteld en waarvan de exploitatie nog loopt, zijn de grondexploitaties in 2021 opnieuw bijgesteld.

Weerstandsvermogen

De grondexploitatie valt voor het weerstandsvermogen terug op het algemeen weerstandsvermogen van de gemeente. Bij de beschouwing van dit weerstandsvermogen wordt ook het risico van de grondexploitatie meegenomen.

FINANCIËLE BEGROTING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten bevat:

- per programma de raming van baten en lasten en het saldo, uitgesplitst naar de onderdelen nieuw beleid en bestaand beleid;
- de geraamde algemene dekkingsmiddelen;
- de geraamde kosten van de overhead;
- het geraamde bedrag voor onvoorzien;
- het geraamde saldo van baten en lasten;
- de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
- het geraamde resultaat.

**Toelichting op het
overzicht baten en lasten**

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bevat:

- de gerealiseerde bedragen van het voorvorig begrotingsjaar, de geraamde bedragen van het vorig begrotingsjaar na wijziging en de geraamde bedragen van het begrotingsjaar;
- het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma;
- het overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves in het begrotingsjaar.

De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd zijn opgenomen in het onderdeel Uiteenzetting financiële positie (uitgangspunten).

De verklaringen aanmerkelijke verschillen zijn opgenomen in de toelichtingen in de Beleidsbegroting bij de betreffende programma's en/of Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en het overzicht Overhead.

Overzicht van baten en lasten

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Geraamd bedrag 2022	Geraamd bedrag 2022	Geraamd bedrag 2022
1	Participatie Bestaand beleid	78.729.694	16.286.989	-62.442.705
		78.729.694	16.286.989	-62.442.705
2	Ontplooiing Bestaand beleid	10.207.136	2.462.400	-7.744.736
		10.207.136	2.462.400	-7.744.736
3	Leefbaarheid Bestaand beleid	17.729.856	7.526.607	-10.203.249
		17.729.856	7.526.607	-10.203.249
4	Dienstverlening Bestaand beleid	6.375.326	335.000	-6.040.326
		6.375.326	335.000	-6.040.326
	Totalen programma's	113.042.012	26.610.996	-86.431.016
	Algemene dekkingsmiddelen	665.854	94.295.867	90.370.013
	Onvoorzien	10.000		-10.000
	Overhead	10.452.901	21.510	-10.431.391
	Totaal saldo van baten en lasten	124.170.767	120.928.373	-3.242.394
1	Mutaties reserves Participatie		108.878	108.878
2	Ontplooiing		516.894	516.894
3	Leefbaarheid	650.000	998.229	348.229
4	Dienstverlening		117.730	117.730
	Algemene dekkingsmiddelen	243.581	2.304	-241.277
	Overhead		13.229	13.229
	Totaal mutaties reserves	893.581	1.757.264	863.683
	Resultaat	125.064.348	122.685.637	-2.378.711

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma	Omschrijving	Lasten			Baten		
		Gerealiseerd bedrag 2020	Geraamd bedrag 2021	Geraamd bedrag 2022	Gerealiseerd bedrag 2020	Geraamd bedrag 2021	Geraamd bedrag 2022
1	Participatie Bestaand beleid	77.285.937	80.232.686	78.729.694	18.588.639	17.291.268	16.286.989
		77.285.937	80.232.686	78.729.694	18.588.639	17.291.268	16.286.989
2	Ontplooiing Bestaand beleid	10.505.464	10.787.022	10.207.136	2.502.892	2.666.360	2.462.400
		10.505.464	10.787.022	10.207.136	2.502.892	2.666.360	2.462.400
3	Leefbaarheid Bestaand beleid	17.962.535	18.864.823	17.729.856	9.336.997	7.576.062	7.526.607
		17.962.535	18.864.823	17.729.856	9.336.997	7.576.062	7.526.607
4	Dienstverlening Bestaand beleid	6.384.163	6.613.219	6.375.326	336.369	490.000	335.000
		6.384.163	6.613.219	6.375.326	336.369	490.000	335.000
	Totalen programma's	112.138.099	116.497.750	113.042.012	30.764.897	28.023.690	26.610.996
	Algemene dekkingsmiddelen Onvoorzien	553.267	2.324.299 10.000	665.854 10.000	90.876.161	91.036.241	94.295.867
	Overhead	10.287.510	10.819.593	10.452.901	445.567	20.480	21.510
	Totaal saldo van baten en lasten	122.978.875	129.651.642	124.170.767	122.086.626	119.080.411	120.928.373
1	Mutaties reserves Participatie				538.593	943.659	108.878
2	Ontplooiing	47.085	10.966		649.727	619.624	516.894
3	Leefbaarheid	3.006.079	2.549.996	650.000	2.004.645	3.579.904	998.229
4	Dienstverlening	470.920			598.938	117.730	117.730
	Algemene dekkingsmiddelen	6.231.613	1.263.450	243.581	5.894.226	1.001.267	2.304
	Overhead				19.039	16.780	13.229
	Totaal mutaties reserves	9.755.697	3.824.412	893.581	9.705.167	6.278.964	1.757.264
	Totaal	132.734.573	133.476.054	125.064.348	131.791.793	125.359.375	122.685.637

	Saldo 2020	Saldo 2021	Saldo 2022
Totaal lasten	122.978.875	129.651.642	124.170.767
Totaal baten	122.086.626	119.080.411	120.928.373
Saldo van baten en lasten	-892.250	-10.571.231	-3.242.394
Totaal mutatie reserves lasten	9.755.697	3.824.412	893.581
Totaal mutatie reserves baten	9.705.167	6.278.964	1.757.264
Saldo mutaties reserves	-50.530	2.454.552	863.683
Resultaat lasten	132.734.573	133.476.054	125.064.348
Resultaat baten	131.791.793	125.359.375	122.685.637
Saldo resultaat	-942.780	-8.116.679	-2.378.711

Overzicht van incidentele baten en lasten

Programma	Omschrijving	Incidentele Lasten	Incidentele Baten
1	Participatie		
	Inkomensregelingen	35.000	
	Samenkracht en burgerparticipatie	16.505	
	Geëscaleerde zorg 18+	68.400	68.400
		119.905	68.400
2	Ontplooiing		
	Media	55.000	
	Sportbeleid en activering		2.710
	Sportaccommodaties		118.830
		55.000	121.540
3	Leefbaarheid		
	Milieubeheer	50.000	
	Ruimtelijke ordening	100.000	
	Wonen en bouwen	16.000	
		166.000	0
4	Dienstverlening		
	Bestuur	23.000	
	Crisisbeheersing en brandweer	117.730	
	Volksgesondheid	30.000	20.000
		170.730	20.000
	Overhead	5.000	
		5.000	0
	Totaal	516.635	209.940
3	Mutatie reserves		
	Leefbaarheid		
	Economische havens en waterwegen	650.000	650.000
4	Dienstverlening		
	Crisisbeheersing en brandweer		117.730
	Totaal	1.166.635	977.670

Overzicht van structurele mutaties reserves

Programma	Omschrijving	Structurele Lasten	Structurele Baten
1	Participatie Samenkracht en burgerparticipatie		108.878
			108.878
2	Ontplooiing Onderwijshuisvesting Onderwijsbeleid en leerlingenzaken Sportaccommodaties Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie Musea Openbaar groen en (openlucht) recreatie		276.498 8.445 63.121 150.375 6.596 11.859
		0	516.894
3	Leefbaarheid Verkeer en vervoer Economische havens en waterwegen Riolering Wonen en bouwen		148.820 115.467 1.362 82.580
		0	348.229
	Algemene dekkingsmiddelen Treasury Beheer overige gebouwen en gronden	243.581	2.304
	Overhead		13.229
		243.581	15.533
	Totaal	243.581	989.534

Uiteenzetting financiële positie

Uitgangspunten Begroting 2022

De volgende uitgangspunten voor het samenstellen van de begroting 2022 zijn vastgesteld en toegelicht in de Voorjaarsnota 2021, hoofdstuk Kaderstelling. Voor het aantal inwoners wordt uitgegaan van het actuele inwoneraantal per 1 juni van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

- Aantal inwoners: 31.800.
- Budget voor onvoorziene uitgaven: € 10.000,00.
- Rente over investeringen (omslagrente) en over eigen vermogen en voorzieningen (bespaarde rente): 2% .
Op grond van de voorgeschreven systematiek van de BBV is het (omslag)percentage bijgesteld naar 1,5.
- Loonontwikkeling: salarisniveau 2021 + 1,0%.
- Prijsontwikkeling: + 1,0%.
- Gesubsidieerde instellingen: voor zowel de loon- als prijsstijging gelden dezelfde uitgangspunten als voor de gemeentebegroting.
- Huren en pachten: + 1,0%.

Geprognosticeerde balans 2022

Bedragen x € 1.000

	1 januari 2022	31 december 2022
Activa		
Immateriële vaste activa		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.848	2.737
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>	2.848	2.737
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	41.067	38.681
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	32.574	32.208
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	19.481	19.481
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	93.122	90.371
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	651	651
Overige langlopende geldleningen	4.525	4.522
Leningen aan deelnemingen	1.899	1.899
Overige uitzettingen	3	3
<i>Totaal financiële vaste activa</i>	7.078	7.075
Voorraden		
Bouwgrond in exploitatie/voorraad grond	490	274
<i>Totaal voorraden</i>	490	274
Totaal activa	103.537	100.456
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	8.000	8.000
Bestemmingsreserves	22.176	21.312
Resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten		-2.379
<i>Totaal eigen vermogen</i>	30.176	26.934
Vorzieningen		
Vorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.366	4.069
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.805	1.838
<i>Totaal voorzieningen</i>	6.170	5.907
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	62.460	59.120
Waarborgsommen	1	1
<i>Totaal vaste schulden</i>	62.461	59.121
Totaal passiva	98.807	91.961
Financieringsbehoefte	4.730	8.496

Specificaties

Vaste activa	1 jan. 2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	31 dec. 2022
Immateriële vaste activa					
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.848			-111	2.737
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>	2.848			-111	2.737
Materiële vaste activa					
Investeringen met een economisch nut	41.067			-2.385	38.681
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	32.574	46		-411	32.208
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	19.481	650		-650	19.481
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	93.122	696		-3.447	90.371
Financiële vaste activa					
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	651				651
Overige langlopende geldleningen	4.525		-3		4.522
Leningen aan deelnemingen	1.899				1.899
Overige uitzettingen	3				3
<i>Totaal financiële vaste activa</i>	7.078		-3		7.075

Vlottende activa	1 jan. 2022	Toename	Afname	31 dec. 2022
Voorraden				
Bouwgrond in exploitatie/voorraad grond	490	353	-569	274
<i>Totaal voorraden</i>	490	353	-569	274

Eigen vermogen	1 jan. 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	31 dec. 2022
Algemene reserves				
Algemene reserve	8.000			8.000
<i>Totaal algemene reserves</i>	8.000			8.000
Bestemmingsreserves				
<i>Beklemd</i>				
Verkoop aandelen Essent	596			596
Bijdragen in kosten activa	16.239	894	-981	16.151
<i>Overig</i>				
Incidentele bestedingen	250			250
KCC	66			66
Sociaal domein	218			218
Sportvelden	162		-8	153
Monumenten	113			113
Stedelijke vernieuwing	2.109			2.109
Veiligheidsregio	353		-118	235
Vervangingsinvest. (Stads)kanaal	795		-650	145

Eigen vermogen	1 jan. 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	31 dec. 2022
Duurzame energie	58			58
Werkgelegenheid	73			73
Afvalstoffenheffing	29			29
Grondexploitatie	23			23
Riolering	777			777
Egalisatiefonds	191			191
Sponsorgelden	76			76
Egalisatie onderhoud	47			47
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	22.176	894	-1.757	21.312
<i>Resultaat</i>			-2.379	-2.379

Voorzienen	1 jan. 2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	31 dec. 2022
Pensioenverplichtingen wethouders	3.948		-191	3.757
Wachtgeldverplichtingen	194		-106	88
Onderhoud begraafplaatsen	1.805	200	-167	1.838
Sanering v.m. gasfabriekterrein	224			224
<i>Totaal voorzieningen</i>	6.170	200	-464	5.907

Vaste schulden	1 jan. 2022	Mutaties	31 dec. 2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	62.460	-3.340	59.120
Waarborgsommen	1		1
<i>Totaal vaste schulden</i>	62.461	-3.340	59.121

NIET IN DE BALANS

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Onder arbeidskostengerelateerde verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door zowel het huidige als het voormalige personeel.

Om deze aanspraken veilig te stellen is in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek (BW) opgenomen dat voor deze aanspraken een voorziening moet worden getroffen. Dit betekent dat van elke aanspraak de totale toekomstige aanspraak moet worden bepaald en in één keer ten laste van de exploitatie een voorziening moet worden gevormd. Vervolgens moet jaarlijks worden nagegaan of de getroffen voorziening nog toereikend is. Hieruit vloeien dan eventuele bijstellingen voort.

Gemeenten hanteren veelal een praktische werkwijze door de jaarlijkse verplichting in de begroting op te nemen.

Gelet op de gegroeide situatie en het feit dat gemeenten in tegenstelling tot bedrijven niet failliet kunnen gaan, de eigenheid van gemeenten, is in afwijking van het BW in het BBV opgenomen dat deze werkwijze wordt toegestaan, mits het gaat om een jaarlijks terugkerende verplichting van gelijk volume. Het primaire doel van de voorschriften is dat de toekomstige verplichtingen gedekt moeten zijn en dat er een uniforme gedragslijn door de gemeenten wordt toegepast.

Algemene pensioenwet Politieke ambtsdragers (APPA)

Op basis van de APPA zijn gemeenten verplicht te voorzien in het verstrekken van pensioenen aan wethouders. Jaarlijks wordt de pensioenvoorziening op basis van actuele actuariële berekeningen op peil gebracht zodat de pensioenen ten laste van de pensioenvoorziening kunnen worden betaald.

Verplichtingen

Indien noodzakelijk wordt voor wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders een voorziening getroffen. In de begrotingen 2020 tot en met 2022 zijn de volgende arbeidskostengerelateerde verplichtingen geraamd.

Salariskosten voormalige personeelsleden

2020 € 16.500,00

2021 € 16.500,00

2022 € 16.500,00

In de Meerjarenraming 2023-2025 is het meerjarige verloop van deze verplichtingen in beeld gebracht.

Gewaarborgde geldleningen

	<i>Oorspronkelijk bedrag</i>	<i>1 januari 2022</i>	<i>31 december 2022</i>
Onderwijsinstelling (100%)	€ 1.860.000,00	€ 310.000,00	€ 248.000,00
Zorginstellingen (100%)	€ 11.444.000,00	" <u>3.674.000,00</u>	" <u>3.399.000,00</u>
Totaal		€ <u>3.984.000,00</u>	€ <u>3.647.000,00</u>

Tabel berekening EMU-saldo 2021-2023

(*euro 1.000)		2021 <i>volgens realisatie t/m september 2021 aangevuld met raming resterende periode</i>	2022 <i>volgens begroting 2022</i>	2023 <i>volgens meerjaren- raming in begroting 2022</i>
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-10.571	-3.242	-4.934
-2	Mutatie (im)materiële activa	6.513	-2.862	-3.855
+3	Mutatie voorzieningen	-318	-264	-245
-4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	20	-216	37
-5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo		-17.423	-428	-1.362

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Omschrijving taakveld	Progr.	Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	4	Dienstverlening	1.735.266		-1.735.266
0.10	Mutaties reserves			893.581	1.757.264	863.683
0.2	Burgerzaken	4	Dienstverlening	710.347	301.000	-409.347
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	AD	Algemene dekkingsmiddelen	99.696	73.170	-26.526
0.4	Overhead			10.452.901	21.510	-10.431.391
0.5	Treasury	AD	Algemene dekkingsmiddelen	64.971	1.088.697	1.023.726
0.61	OZB woningen	AD	Algemene dekkingsmiddelen	289.854	5.044.700	4.754.846
0.62	OZB niet-woningen	AD	Algemene dekkingsmiddelen	68.243	3.165.300	3.097.057
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	AD	Algemene dekkingsmiddelen		84.870.000	84.870.000
0.8	Overige baten en lasten	AD	Algemene dekkingsmiddelen	153.090	54.000	-99.090
0. Bestuur en ondersteuning				14.467.949	96.375.641	81.907.692
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4	Dienstverlening	2.101.542		-2.101.542
1.2	Openbare orde en veiligheid	4	Dienstverlening	680.267	14.000	-666.267
1. Veiligheid				2.781.809	14.000	-2.767.809
2.1	Verkeer en vervoer	3	Leefbaarheid	7.885.476	62.500	-7.822.976
2.3	Recreatieve havens	3	Leefbaarheid	2.470	2.950	480
2.4	Economische havens en waterwegen	3	Leefbaarheid	476.110	20.000	-456.110
2.5	Openbaar vervoer	3	Leefbaarheid	28.494		-28.494
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				8.392.550	85.450	-8.307.100
3.1	Economische ontwikkeling	1	Participatie	48.083		-48.083
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	Participatie	975	975	
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	Participatie	183.609	103.900	-79.709
3.4	Economische promotie	1	Participatie	113.751	173.000	59.249
3. Economie				346.418	277.875	-68.543
4.2	Onderwijshuisvesting	2	Ontplooiing	2.025.010		-2.025.010
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2	Ontplooiing	2.322.495	1.014.430	-1.308.065
4. Onderwijs				4.347.505	1.014.430	-3.333.075
5.1	Sportbeleid en activering	2	Ontplooiing	158.512	2.710	-155.802
5.2	Sportaccommodaties	2	Ontplooiing	2.177.245	309.650	-1.867.595
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2	Ontplooiing	2.393.156	1.080.890	-1.312.266
5.4	Musea	2	Ontplooiing	127.903	4.470	-123.433
5.5	Cultureel erfgoed	2	Ontplooiing	27.050		-27.050
5.6	Media	2	Ontplooiing	850.326	5.940	-844.386
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2	Ontplooiing	125.439	44.310	-81.129
5. Sport, cultuur en recreatie				5.859.631	1.447.970	-4.411.661
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1	Participatie	5.694.995	153.575	-5.541.420
6.2	Wijkteams	1	Participatie	2.859.879	129.875	-2.730.004
6.3	Inkomensregelingen	1	Participatie	19.314.504	15.148.000	-4.166.504
6.4	Begeleide participatie	1	Participatie	18.993.000		-18.993.000
6.5	Arbeidsparticipatie	1	Participatie	3.096.220	20.000	-3.076.220
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1	Participatie	1.621.822	157.500	-1.464.322
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1	Participatie	11.296.595	294.064	-11.002.531
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1	Participatie	14.257.939		-14.257.939
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	1	Participatie	353.603	106.100	-247.503
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1	Participatie	894.719		-894.719
6. Sociaal domein				78.383.276	16.009.114	-62.374.162

Taakveld	Omschrijving taakveld	Progr.	Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo
7.1	Volksgezondheid	4	Dienstverlening	1.147.904	20000	-1.127.904
7.2	Riolering	3	Leefbaarheid	2.173.205	2.706.400	533.195
7.3	Afval	3	Leefbaarheid	2.693.919	3.490.000	796.081
7.4	Milieubeheer	3	Leefbaarheid	1.275.174		-1.275.174
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	3	Leefbaarheid	475.221	222.000	-253.221
7. Volksgezondheid en milieu				7.765.423	6.438.400	-1.327.023
8.1	Ruimtelijke ordening	3	Leefbaarheid	372.606		-372.606
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3	Leefbaarheid	568.837	568.837	
8.3	Wonen en bouwen	3	Leefbaarheid	1.778.344	453.920	-1.324.424
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				2.719.787	1.022.757	-1.697.030
Totaal				125.064.348	122.685.637	-2.378.711

MEERJARENRAMING

- Meerjarenraming** De meerjarenraming bevat:
- de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025;
 - het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma;
 - het overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
 - bepaling van de structurele begrotingssaldi;
 - voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar de geprognosticeerde balans;
 - voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar de ontwikkeling van het EMU-saldo.

In de meerjarenraming 2023-2025 is opgenomen:

- de geraamde baten en lasten en saldi per programma;
- de geraamde algemene dekkingsmiddelen;
- de geraamde kosten van de overhead;
- de geraamde bedragen voor onvoorzien;
- de geraamde totalen saldo van baten en lasten;
- de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
- de geraamde resultaten.

Toelichting op de meerjarenraming

Wij hebben de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- constant loon- en prijsniveau;
- constante aantallen inwoners en woonruimten;
- voortzetten en in stand houden van bestaand beleid.

De belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van de meerjarenraming van het vorige begrotingsjaar zijn opgenomen bij de Financiële beschouwingen, onderdeel analyse resultaat.

Meerjarenraming 2022-2025

	Omschrijving		Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2023	Mutaties	Begroting 2024	Mutaties	Begroting 2025
1	Participatie								
	Bestaand beleid	L	78.729.694	-692.682	78.037.012	-465.800	77.571.212	-742.000	76.829.212
	Bestaand beleid	B	16.286.989	-68.400	16.218.589		16.218.589		16.218.589
		S	-62.442.705		-61.818.423		-61.352.623		-60.610.623
2	Ontplooiing								
	Bestaand beleid	L	10.207.136	579.000	10.786.136	-430.675	10.355.461		10.355.461
	Bestaand beleid	B	2.462.400	15.000	2.477.400	-121.540	2.355.860		2.355.860
		S	-7.744.736		-8.308.736		-7.999.601		-7.999.601
3	Leefbaarheid								
	Bestaand beleid	L	17.729.856	-464.665	17.265.191	-193.225	17.071.966	39.980	17.111.946
	Bestaand beleid	B	7.526.607	-532.430	6.994.177		6.994.177		6.994.177
		S	-10.203.249		-10.271.014		-10.077.789		-10.117.769
4	Dienstverlening								
	Bestaand beleid	L	6.375.326	-26.500	6.348.826	-86.870	6.261.956	-97.730	6.164.226
	Bestaand beleid	B	335.000		335.000	-20.000	315.000		315.000
		S	-6.040.326		-6.013.826		-5.946.956		-5.849.226
	Totaal	L	113.042.012		112.437.165		111.260.595		110.460.845
	Totaal	B	26.610.996		26.025.166		25.883.626		25.883.626
	Totaal programma's	S	-86.431.016		-86.411.999		-85.376.969		-84.577.219
	Algemene Dekkingsmiddelen	L	665.854	-25.335	640.519	-28.230	612.289	-27.930	584.359
	Algemene Dekkingsmiddelen	B	94.295.867	-1.752.304	92.543.563	-104.526	92.439.037	10.658	92.449.695
	Onvoorzien	L	10.000		10.000		10.000		10.000
	Overhead	L	10.452.901	-15.952	10.436.949		10.436.949		10.436.949
	Overhead	B	21.510		21.510		21.510		21.510
	Totaal	L	124.170.767		123.524.633		122.319.833		121.492.153
	Totaal	B	120.928.373		118.590.239		118.344.173		118.354.831
	Totaal saldo van baten en lasten	S	-3.242.394		-4.934.394		-3.975.660		-3.137.322

Omschrijving		Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2023	Mutaties	Begroting 2024	Mutaties	Begroting 2025
Mutaties reserves								
1 Participatie	L							
	B	108.878		108.878		108.878		108.878
	S	108.878		108.878		108.878		108.878
2 Ontplooiing	L							
	B	516.894		516.894	-2.700	514.194		514.194
	S	516.894		516.894		514.194		514.194
3 Leefbaarheid	L	650.000	-650.000					
	B	998.229	-631.595	366.634		366.634		366.634
	S	348.229		366.634		366.634		366.634
4 Dienstverlening	L							
	B	117.730		117.730		117.730	-117.730	
	S	117.730		117.730		117.730		
Algemene dekkingsmiddelen	L	243.581	-1.312	242.269	-11.358	230.911	-11.487	219.424
	B	2.304		2.304		2.304		2.304
	S	-241.277		-239.965		-228.607		-217.120
Overhead	L							
	B	13.229		13.229		13.229		13.229
	S	13.229		13.229		13.229		13.229
	Totaal L	893.581		242.269		230.911		219.424
	Totaal B	1.757.264		1.125.669		1.122.969		1.005.239
Totaal mutaties reserves		863.683		883.400		892.058		785.815
Resultaat								
	Totaal L	125.064.348		123.766.902		122.550.744		121.711.577
	Totaal B	122.685.637		119.715.908		119.467.142		119.360.070
Totaal		-2.378.711		-4.050.994		-3.083.602		-2.351.507

Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

	Omschrijving		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	INCIDENTELE LASTEN					
	Programma					
1	Participatie					
	Inkomensregelingen	L	35.000			
	Samenkracht en burgerparticipatie	L	16.505	9.800		
	Geëscaleerde zorg 18+	L	68.400			
2	Ontplooiing					
	Onderwijshuisvesting	L		200.000		
	Media	L	55.000			
	Sportaccommodaties	L		89.000		
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	L				
	Cultureel erfgoed	L				
3	Leefbaarheid					
	Verkeer en vervoer	L		15.530		15.530
	Openbaar vervoer	L				
	Riolering	L				
	Milieubeheer	L	50.000			
	Ruimtelijke ordening	L	100.000	190.000		
	Wonen en bouwen	L	16.000			
4	Dienstverlening					
	Bestuur	L	23.000			
	Crisisbeheersing en brandweer	L	117.730	117.730	117.730	
	Volksgesondheid	L	30.000	20.000		
	Overhead	L	5.000			
	Totaal programma's		516.635	642.060	117.730	15.530
	Incidentele toevoegingen aan reserves					
3	Leefbaarheid					
	Verkeer en vervoer	L				
	Economische havens en waterwegen	L	650.000			
	Wonen en bouwen	L				
	Totaal mutaties reserves		650.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten		1.166.635	642.060	117.730	15.530

	Omschrijving		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	INCIDENTELE BATEN					
	Programma					
1	Participatie					
	Geëscaleerde zorg 18+	B	68.400			
2	Ontplooiing					
	Sportbeleid en activering	B	2.710	2.710		
	Sportaccommodaties	B	118.830	118.830		
3	Leefbaarheid					
	Verkeer en vervoer	B				
	Wonen en bouwen	B				
4	Dienstverlening					
	Volksgezondheid	B	20.000	20.000		
	Totaal programma's		209.940	141.540	0	0
	Incidentele onttrekkingen aan reserves					
3	Leefbaarheid					
	Economische havens en waterwegen	B	650.000			
4	Dienstverlening					
	Crisisbeheersing en brandweer	B	117.730	117.730	117.730	
	Totaal mutaties reserves		767.730	117.730	117.730	0
	Totaal incidentele baten		977.670	259.270	117.730	0

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totaal incidentele lasten	1.166.635	642.060	117.730	15.530
Totaal incidentele baten	977.670	259.270	117.730	0
Saldo van incidentele baten en lasten	-188.965	-382.790	0	-15.530

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	Structurele toevoegingen aan reserves					
	Algemene dekkingsmiddelen					
	Treasury	L	243.581	242.269	230.911	219.424
	Totaal structurele toevoegingen		243.581	242.269	230.911	219.424
	Structurele onttrekkingen aan reserves					
1	Participatie					
	Samenkracht en burgerparticipatie	B	108.878	108.878	108.878	108.878
2	Ontplooiing					
	Sportaccommodaties	B	63.121	63.121	63.121	63.121
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	B	150.375	150.375	150.375	150.375
	Onderwijshuisvesting	B	276.498	276.498	273.798	273.798
	Musea	B	6.596	6.596	6.596	6.596
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	B	11.859	11.859	11.859	11.859
	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	B	8.445	8.445	8.445	8.445
3	Leefbaarheid					
	Verkeer en vervoer	B	148.820	148.820	148.820	148.820
	Economische havens en waterwegen	B	115.467	133.872	133.872	133.872
	Riolering	B	1.362	1.362	1.362	1.362
	Wonen en bouwen	B	82.580	82.580	82.580	82.580
	Algemene dekkingsmiddelen					
	Beheer overige gebouwen en gronden	B	2.304	2.304	2.304	2.304
	Overhead	B	13.229	13.229	13.229	13.229
	Totaal structurele onttrekkingen		989.534	1.007.939	1.005.239	1.005.239

Bepaling structurele begrotingsaldi

		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
LASTEN					
	Bruto lasten	125.064.348	123.766.902	122.550.744	121.711.577
	Incidentele lasten	-/- 516.635	642.060	117.730	15.530
	Incidentele toevoegingen reserves	-/- 650.000	0	0	0
	Structurele lasten	123.897.713	123.124.842	122.433.014	121.696.047
BATEN					
	Bruto baten	122.685.637	119.715.908	119.467.142	119.360.070
	Incidentele baten	-/- 209.940	141.540	0	0
	Incidentele onttrekkingen reserves	-/- 767.730	117.730	117.730	0
	Structurele baten	121.707.967	119.456.638	119.349.412	119.360.070
	Structurele saldi	-2.189.746	-3.668.204	-3.083.602	-2.335.977

Geprognosticeerde balans 2022-2025

Bedragen x € 1.000

	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Activa				
Immateriële vaste activa				
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.737	2.626	2.515	2.404
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>	<i>2.737</i>	<i>2.626</i>	<i>2.515</i>	<i>2.404</i>
Materiële vaste activa				
Investerings met een economisch nut	38.681	35.965	33.532	31.110
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	32.208	31.842	31.476	31.065
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	19.481	18.819	18.157	17.495
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	<i>90.371</i>	<i>86.626</i>	<i>83.165</i>	<i>79.670</i>
Financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	651	651	651	651
Overige langlopende geldleningen	4.522	4.519	4.516	4.514
Leningen aan deelnemingen	1.899	1.899	1.899	1.899
Overige uitzettingen	3	3	3	3
<i>Totaal financiële vaste activa</i>	<i>7.075</i>	<i>7.072</i>	<i>7.069</i>	<i>7.066</i>
Voorraden				
Bouwgrond in exploitatie/voorraad grond	274	311	349	386
<i>Totaal voorraden</i>	<i>274</i>	<i>311</i>	<i>349</i>	<i>386</i>
Totaal activa	100.456	96.636	93.098	89.527
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	8.000	8.000	8.000	8.000
Bestemmingsreserves	21.312	20.429	19.537	18.751
Resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	-2.379	-6.430	-9.513	-11.865
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<i>26.934</i>	<i>21.999</i>	<i>18.024</i>	<i>14.886</i>
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.069	3.790	3.599	3.409
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.838	1.871	1.905	1.938
<i>Totaal voorzieningen</i>	<i>5.907</i>	<i>5.662</i>	<i>5.504</i>	<i>5.347</i>
Vaste schulden				
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	59.120	55.780	52.440	49.100
Waarborgsommen	1	1	1	1
<i>Totaal vaste schulden</i>	<i>59.121</i>	<i>55.781</i>	<i>52.441</i>	<i>49.101</i>
Totaal passiva	91.961	83.441	75.968	69.334
Financieringsbehoefte				
	8.496	13.194	17.129	20.193

Specificaties

Bedragen x € 1.000,00

Vaste activa	Ultimo 2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Afschrijvingen	Ultimo 2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Afschrijvingen	Ultimo 2024	Vermeerderingen	Verminderingen	Afschrijvingen	Ultimo 2025
Activa													
Immateriële vaste activa													
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.737			-111	2.626			-111	2.515			-111	2.404
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>	2.737			-111	2.626			-111	2.515			-111	2.404
Materiële vaste activa													
Investerings met een economisch nut	38.681	137		-2.853	35.965	137		-2.570	33.532	137		-2.559	31.110
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	32.208	46		-411	31.842	46		-411	31.476			-411	31.065
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	19.481			-663	18.819			-662	18.157			-661	17.495
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	90.371	183		-3.927	86.626	183		-3.644	83.165	137		-3.632	79.670
Financiële vaste activa													
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	651				651				651				651
Overige langlopende geldleningen	4.522		-3	4.519	4.519		-3	-3	4.516		-3	-3	4.514
Leningen aan deelnemingen	1.899			1.899	1.899				1.899				1.899
Overige uitzettingen	3			3	3				3				3
<i>Totaal financiële vaste activa</i>	7.075		-3	7.072	7.072		-3	-3	7.069		-3	-3	7.066

Vlottende activa	Ultimo 2022	Toename	Afname	Ultimo 2023	Toename	Afname	Ultimo 2024	Toename	Afname	Ultimo 2025
Voorraden										
Bouwgrond in exploitatie/voorraad grond	274	37		311	37		349	37		386
<i>Totaal voorraden</i>	274	37		311	37		349	37		386

Vaste passiva	Ultimo 2022	Toevoeging	Onttrekking	Ultimo 2023	Toevoeging	Onttrekking	Ultimo 2024	Toevoeging	Onttrekking	Ultimo 2025
Algemene reserve										
Algemene reserve	8.000			8.000			8.000			8.000
<i>Totaal algemene reserves</i>	8.000			8.000			8.000			8.000
Bestemmingsreserves										
<i>Beklemd</i>										
Verkoop aandelen Essent	596			596			596			596
Bijdragen in kosten activa	16.151	242	-999	15.394	231	-997	14.628	219	-997	13.851
<i>Overig</i>										
Incidentele bestedingen	250			250			250			250
KCC	66			66			66			66
Sociaal domein	218			218			218			218
Sportvelden	153		-8	145		-8	136		-8	128
Monumenten	113			113			113			113
Stedelijke vernieuwing	2.109			2.109			2.109			2.109
Veiligheidsregio	235		-118	118		-118	0			0
Vervangingsinvesteringen (Stads)kanaal	145			145			145			145
Duurzame energie	58			58			58			58
Werkgelegenheid	73			73			73			73
Afvalstoffenheffing	29			29			29			29
Grondexploitatie	23			23			23			23

	Ultimo 2022	Toevoeging	Onttrekking	Ultimo 2023	Toevoeging	Onttrekking	Ultimo 2024	Toevoeging	Onttrekking	Ultimo 2025
Riolering	777			777			777			777
Egalisatiefonds	191			191			191			191
Sponsorgelden	76			76			76			76
Egalisatie onderhoud	47			47			47			47
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	21.312	242	-1.126	20.429	231	-1.123	19.537	219	-1.005	18.751
Resultaat	-2.379		-4.051	-6.430		-3.084	-9.513		-2.352	-11.865

	Ultimo 2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Ultimo 2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Ultimo 2024	Vermeerderingen	Verminderingen	Ultimo 2025
Vaste passiva										
Voorzieningen										
Pensioenverplichtingen wethouders	3.757		-191	3.567		-191	3.376		-191	3.185
Onderhoud begraafplaatsen	1.838	200	-167	1.871	200	-167	1.905	200	-167	1.938
Wachtgeldverplichtingen	88		-88	0			0			0
Sanering v.m. gasfabriekterrein	224			224			224			224
<i>Totaal voorzieningen</i>	5.907	200	-445	5.662	200	-357	5.504	200	-357	5.347

	Ultimo 2022	Mutaties	Ultimo 2023	Mutaties	Ultimo 2024	Mutaties	Ultimo 2025
Vaste passiva							
Vaste schulden							
Onderhandse leningen v. binnenlandse banken en overige financiële instellingen	59.120	-3.340	55.780	-3.340	52.440	-3.340	49.100
Waarborgsommen	1		1		1		1
<i>Totaal vaste schulden</i>	59.121	-3.340	55.781	-3.340	52.441	-3.340	49.101

Overzicht investeringen 2022-2025

Progr.	E/M*	Taakveld	Omschrijving	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025	Dekking lasten
3	M	Verkeer en vervoer	Beschoeiing/damwanden	650.000				Reserve Verv.investeringen
3	E	Afval	Verv. ondergrondse afvalcontainers	45.500	45.500	45.500		Opbrengst afvalstoffenheffing
			Meerjarenprogramma vervangingsinvesteringen					
	E		Meerjarenprogramma	0	137.000	137.000	137.000	Meerjarenraming
			Totaal	695.500	182.500	182.500	137.000	

*E= investeringen met een economisch nut

M= investeringen met een maatschappelijk nut

Meerjarig beeld van arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Salariskosten voormalige personeelsleden

2022	€	16.500,00
2023	€	16.500,00
2024	€	16.500,00
2025	€	16.500,00

Pensioenen voormalige wethouders

De pensioenverplichtingen aan voormalige wethouders zijn volledig voorzien. Indien noodzakelijk wordt voor wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders een voorziening getroffen.

Tabel berekening EMU-saldo 2023-2025

(*euro 1.000)		2023 <i>volgens meerjaren- raming in begroting 2022</i>	2024 <i>volgens meerjaren- raming in begroting 2022</i>	2025 <i>volgens meerjaren- raming in begroting 2022</i>
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-4.934	-3.976	-3.137
-2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-3.855	-3.572	-3.606
+3	Mutatie voorzieningen	-245	-157	-157
-4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	37	37	37
-5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo		-1.362	-598	274

BIJLAGEN

Overzicht beschikbaar te stellen kredieten investeringen 2022

De lasten van deze investeringen worden gedekt zoals aangegeven bij de betreffende onderdelen.

Investeringen met maatschappelijk nut

Progr.3	Taakveld Verkeer en vervoer	Beschoeiingen/damwanden	650.000	ineens	
			650.000		

De investeringen worden gedekt uit de reserve Vervangingsinvesteringen (Stads)kanaal.

Overzicht subsidies*

*alleen ramingen € 10.000,00 en hoger zijn gespecificeerd

Diverse programma's		
Diverse taakvelden	Stichting Welstad, budgetsubsidie	3.337.500
		3.337.500
Programma 1. Participatie		
<i>Taakveld</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Raming</i>
Economische promotie	Stichting Promotie Westerwolde	36.750
	Overige subsidies	5.600
Samenkracht en burgerparticipatie	Stichting Vluchtelingenwerk Noord-Nederland	82.800
	Discriminatie meldpunt Groningen	12.200
	Wijkraden	46.100
	Stichting Participatieraad	18.450
	MFA Noordstee	84.500
	Overige subsidies	29.700
Inkomensregelingen	Jeugdfonds Sport en Cultuur	36.800
	Stichting Leergeld	88.000
	Overige subsidies	13.700
Maatwerk-dienstverlening 18+	Elker en Stichting Welstad, school als wijk	55.900
	GGD/JGZ, opvoedondersteuning 4-19 jarigen	20.200
	GGD/JGZ, inzet jeugdarts	16.200
Geëscaleerde zorg 18+	GGZ-inloopvoorziening	77.400
		624.300

Programma 2. Ontplooiing		
<i>Taakveld</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Raming</i>
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Voorschoolse educatie	993.300
	Subsidies VVE-thuis	21.100
	Overige subsidies	3.800
Sportbeleid en activering	Sportfonds	11.500
	Nelli Cooman Games	14.800
	GO Sports (inclusief Verrassend Stadskanaal)	14.400
	Jeugdsportsubsidies/jeugdkorting op entreegelden/tarieven	20.000
	Overige subsidies	21.600
Sportaccommodaties	Stichting De Bast	49.800
	Buitensportaccommodaties	84.200
	Zwembaden	272.500
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Stichting centrum voor de kunsten Zuid-Groningen	317.200
	Stichting Kunstzinnige Vorming Stadskanaal	33.200
	Lokale omroep RTV1	19.400
	Overige subsidies	24.900
Musea	Stichting Streekhistorisch Centrum	102.700
Cultureel erfgoed	Overige subsidies	500
Media	Stichting Biblionet Groningen	751.000
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Overige subsidies	2.800
		2.758.700

Overzicht subsidies*

*alleen ramingen € 10.000,00 en hoger zijn gespecificeerd

Programma 3. Leefbaarheid		
<i>Taakveld</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Raming</i>
Openbaar vervoer	Overige subsidies	1.700
Wonen en bouwen	Overige subsidies	3.700
		5.400

Programma 4. Dienstverlening		
<i>Taakveld</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Raming</i>
Openbare orde en veiligheid	Actiecentrum Veiligheid en Zorg	34.000
	Overige subsidies	11.000
Volksgezondheid	Lentis, preventieprogramma's	16.800
	Overige subsidies	10.700
		72.500

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
<i>Taakveld</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Raming</i>
Overige baten en lasten	Subsidieprogramma, activiteitenfonds	11.000
		11.000

	Totaal subsidies	6.809.400
--	-------------------------	------------------

